

Gorenjski Glas

PETEK, 25. MARCA 2022

LETO LXXV, ŠT. 24, CENA 2,20 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Planica bo znova pokala po šivih

Danes bo v dolini pod Poncami prva izmed treh tekem finala svetovnega pokala v smučarskih skokih. Včeraj je bilo v Planici okrog 13 tisoč gledalcev.

MAJA BERTONCELJ

Rateče – Planica gosti zaključek svetovnega pokala v smučarskih skokih. Za konec bodo na Letalnici bratov Gorišek tri tekme: danes in v nedeljo posamična, jutri pa ekipna.

Po sredinem preizkusu letalnice, na katerem je najdlje, 236 metrov, letel triglavan Mark Hafnar, so bile včeraj na programu kvalifikacije. Na startni listi je bilo kar trinajst Slovencev. Organizatorjem je težave povzročala zaletna smučina, zaradi česar so prekinili in odpovedali drugi trening, kvalifikacije

pa preložili. Po dveh letih samevanja tribun znova pričakuje veliko gledalcev. Že včeraj jih je bilo okrog 13 tisoč, večinoma otrok. Uživali so v sončnem vremenu. Ugodna vremenska napoved je za vse dni. »Pričakujemo polno Planico, še posebej v soboto. Že za sredin preizkus letalnice je bilo izredno zanimanje. Ogledalo si ga je okrog tisoč ljudi, kolikor jih ni bilo še nikoli. Danes je bilo ogromno otrok in drugih obiskovalcev, tako da smo lahko zelo zadovoljni. Gledalci so tisti, ki dajo pravo kuliso, brez njih ni prave Planice. Naredili smo vse, da

je to znova mogoče. Srečali smo se tudi z velikim povečanjem stroškov, hkrati pa se trudili, da bi gledalci vse to čim manj občutili. Najlepše vabilo so seveda spisali naši odlični skakalci z vsemi uspehi na zadnjih tekmah in v celotni sezoni. Tudi v teh dneh se lahko nadajamo novih uspehov,« je včeraj pojasnil Tomaž Šušteršič, generalni sekretar Organizacijskega komiteja Planica.

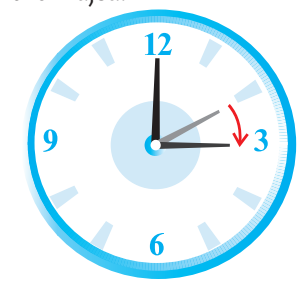
Danes se bo tekmovanje s prvo serijo začelo ob 14. uri, jutri in v nedeljo pa bo prva serija ob 10. uri. Na zadnji tekmi bo nastopilo le 30 najboljših skakalcev sezone.

Včeraj so za odlično vzdušje pod letalnico skrbeli predvsem otroci, ki so prišli s šol iz različnih krajev Slovenije. Na sliki učenci Osnovne šole Železniki. / Foto: Gorazd Kavčič

V nedeljo bomo prešli na poletni čas

V nedeljo ob dveh ponoči se bo začelo obdobje poletnega časa. Uro bomo takrat pomaknili za eno uro naprej, čas ob drugi uri pa se bo štel kot tretja ura. Noč bo torej eno uro krajša.

Kolesarji se vračajo na ceste

Policija na leto obravnava okoli 1300 prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev, pri katerih so najpogostejše kršitve alkoholiziranost, neupoštevanje prometne signalizacije, vožnja v napačno smer ...

▶ 10. stran

Kandidatne liste so vložene

Včeraj se je izteklo rok za vložitev kandidatur za aprilske volitve v državni zbor, večina strank je to storila v zadnjih dveh dneh.

▶ 2. stran

BORA

Vabljeni v prenovljeni salon ETIS.

ETIS Kranj, Ljubljanska c. 30 Kranj
T: (04) 235 50 50

ETIS

BORA X PURE
Kuhanje še nikoli ni bilo tako enostavno.

Mama je ena sama

Mama je ena sama,
prva radost je mama,
prvi spev nina-nana,
prva beseda: mama!

Dajmo vse rože mami,
dajmo vsa sonca mami,
pesem, ki v nas se drami,
dajmo, zapojmo mami:

naj ne ostane brez mame
nihče na širnem svetu,
naj žive naše mame,
mame – najlepše na svetu!

Tone Pavček

Vsem mamam
želimo lep praznik!

Gorenjski Glas

AKTUALNO

V bolnišnicah stanje stabilno

Minister za zdravje Janez Poklukar je v sklopu obiska v jeseniški bolnišnici komentiral tudi aktualno epidemiološko situacijo. Kot je dejal, skrbno spremljajo rast številna okužb.

2

GORENJSKA

Simbolično zasadili prvo lopato

Minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec si je v ponedeljek v družbi župana Občine Žiri Janeza Žaklja ogledal gradbišče, na katerem nadaljujejo gradnjo obvoznice proti Logatcu.

6

KRONIKA

Bravo postal muzejski eksponat

Polijski helikopter Agusta Bell AB-212 je po 42 letih služenja policiji in 9993 urah letenja postal del zbirke Muzeja slovenske policije. Razstavljen bo v Parku vojaške zgodovine v Pivki.

10

CG+

Dan ljubezni samo za naju

Knjižnico dr. Toneta Pretnarja je napolnila poezija. Poezija štirih tržiških pesnikov v interpretaciji štirih tržiških recitatorjev. »Zapel bi ti pesem o sreči, pa je ne znam ...« piše Anton Kramarič

11

VREME

Danes, jutri in v nedeljo bo pretežno jasno. Predvsem danes in jutri čez dan bo pihal šibak jugovzhodnik.

☀️ 0/19 °C
jutri: pretežno jasno

Naročanje ni več obvezno, je pa priporočljivo

SUZANA P. KOVAČIČ

Radovljica – Na Upravni enoti (UE) Radovljica naročanje na storitve ni več obvezno, je pa priporočljivo v izogib čakanju pred okenci in ga bodo še naprej zagotavljali na spletni povezavi, kjer je možno samonaročanje, kot tudi po telefonu. Stranke se v poslovnem času lahko naročijo na številki 04 537 16 00 in 04 537 16 01, po e-pošti na ueradovljica@gov.si in po klasični pošti. Enako velja za delo na obeh krajevnih uradih; v Bohinjski Bistrici za stranke poslujejo vsak četrtek od 7. do 17. ure, na Bledu vsako sredo od 11. do 17. ure. Naročanje ni

potrebno za pridobitev spletnega digitalnega potrdila, za overitev, podporo volivca in potrdila o življenju, kar lahko stranke uredijo vsak delovni dan. Obvezno pa je nošenje mask, upoštevanje medosebne razdalje in razkuževanje rok. »Prizadevamo si, da čim več strank svoj storitev kar najhitreje opravijo. Poslovanje bomo prilagajali trenutnim razmeram in uporabnike sproti seznanjali s čakalnimi časi na posamezno storitev,« je povedala načelnica UE Radovljica mag. Maja Antonič. Plačilni promet (npr. plačilo upravne takse) prioritarno izvajajo z uporabo plačilnih ali kreditnih kartic.

Na poti v Ukrajino že sedma pošiljka Karitas

Ljubljana – Slovenska karitas je doslej za pomoč Ukrajini zbrala kar 1,2 milijona evrov darov posameznikov in podjetij ter večino pomoči v koordinaciji mednarodne Karitas že posredovala v Ukrajino. Sredi tedna sta tako na pot proti Ukrajini odšli že šesta in sedma pošiljka v Sloveniji zbrane materialne humanitarne pomoči, v kateri je bila tudi donacija zdravil podjetja Krka v vrednosti sto tisoč evrov, so sporočili iz Slovenske karitas. »Materialno pomoč so prispevali posamezniki v centrih Karitas, številne ustanove, šole in več kot štirideset podjetij. Slovenska karitas ob pošiljanju materialne pomoči sodeluje tudi z Zdravniško zbornico Slovenije ter nevladnimi organizacijama Državljanj sveta in ADRA Slovenija, ki s svojimi zbranimi sredstvi kupujejo sanitetni in medicinski material in začetno mleko za otroke in jih dodajajo pošiljkam Slovenske karitas.« Kot še poudarjajo, je dodatnih dvesto tisoč evrov v humanitarni apel mednarodne Karitas za pomoč Ukrajini prispevala tudi Republika Slovenija. Zbiranje materialne pomoči in donacij se nadaljuje, saj so potrebe za pomoč vse večje, opozarjajo tudi na Slovenski karitas.

Zbiranje sredstev za Ukrajino

Slovenska karitas in Rdeči križ Slovenije zbirata sredstva za humanitarne pomoči v Ukrajini.

Slovenska karitas pomoč zbira na TRR: Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, sklic: SI00 870, namen: Pomoč Ukrajini. Prispevek v višini pet evrov je mogoče posredovati s SMS-sporočilom KARITAS5 na 1919.

Rdeči križ Slovenije, Mirje 19, 1000 Ljubljana, pa je odprl TRR: SI56 0310 0111 1122 296, sklic: SI00 96889. Pomagati je mogoče tudi s poslanim SMS na 1919 z besedo BEGUNCSEM (1 evro) ali BEGUNCSEM5 (5 evrov).

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nagrajenci

V nagradnih igrah, ki sta bili objavljeni 11. marca 2022, prejme praktično nagrado RTV Slovenija Marija Šivic iz Žirovnice, po dve vstopnici za voden ogled gradu Dvor v Preddvoru pa prejmeta Nada Dolanc iz Kranja in Ludvik Soklič iz Trziča. V nagradni igri, ki je bila objavljena 15. marca 2022, prejme praktično nagrado RTV Slovenija Danica Juvan iz Škofje Loke. Nagrajencem čestitamo!

V bolnišnicah stanje stabilno

Minister za zdravje Janez Poklukar je v sklopu obiska v jeseniški bolnišnici komentiral tudi aktualno epidemiološko situacijo.

URŠA PETERNEL, SUZANA P. KOVAČIČ

Jesenice, Kranj – Kot je dejal minister Poklukar, skupaj z epidemiologi, infektologi, mikrobiologi ter posvetovalno skupino skrbno spremljajo rast števila okužb, pri čemer so osredotočeni predvsem na stanje v bolnišnicah. Število novohospitaliziranih bolnikov s covidom-19 se za zdaj ne povečuje, je dejal. Večji del okuženih je v mlajši populaciji, kjer bolezen ne poteka z resnejšimi zapleti, v bolnišnicah pa sprejemajo predvsem starejše bolnike, stare med 70 in 90 let, ki po podatkih bolnišnic večinoma niso cepljeni.

Minister je še povedal, da v Sloveniji po ocenah že prevladuje različica BA.2, ki je tudi bolj kužna.

Na Jesenicah zapri covidni oddelek

V Splošni bolnišnici Jesenice so prejšnji teden zapri covidni oddelek. Kot je povedala strokovna direktorica Anja Jovanovič Kunstelj, paciente, ki pridejo na urgenco

z vodilno diagnozo covid-19, premestijo v Kliniko Golnik ali UKC Ljubljana.

Klinika Golnik: nekaj več covidnih bolnikov

Na navadnem covidnem oddelku Klinike Golnik se je v sredo zdravilo 18 bolnikov, na intenzivnem pa trije. Kot so sporočili, se število bolnikov na navadnem oddelku rahlo povečuje. Povprečna starost bolnikov je 80 let.

Program cepljenja 2022

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) je ob predlogu programa cepljenja za leto 2022 pripravil tudi navodila za izvajanje programa cepljenja, kjer so navedeni boleznim dodali covid-19. To bi omogočilo, da se cepljenje proti covidu-19 opravi v skladu z izjavo o varnosti z oceno tveganja delovnih mest pri osebah, ki so pri opravljanju dela izpostavljene nalezljivim boleznim, in osebah, ki lahko pri delu prenesejo okužbo na druge. Dodali so navedbo, da se cepljenje opravi »predvsem

pri zaposlenih v zdravstvenih in socialnih ustanovah«. Kot pravijo na NIJZ, bo vse to lahko v pomoč specialistom medicine dela, prometa in športa pri svetovanju in priporočanju cepljenja proti covidu-19 zlasti za določena delovna mesta oziroma pri pripravi izjave o varnosti z oceno tveganja delovnega mesta.

Člani posvetovalne skupine za cepljenje na NIJZ predlagajo tudi, da se cepljenje proti covidu-19 s četrtim odmerkom priporoča vsem osebam z oslabiljeno imunostjo, ki so doslej prejele tri odmerke. Cepljenje se opravi od tri do šest mesecev po prejetju tretjega odmerka. Strinjajo se z oceno NIJZ, da bi ministrstvo za zdravje do konca leta 2022 moralo zagotavljati količino cepiva za cepljenje do 60 odstotkov populacije z enim odmerkom, za cepljenje otrok, starih od 5 od 11 let, pa ostajajo pri oceni, da je treba zagotoviti količino cepiva za cepljenje do 20 odstotkov. Podali so tudi stališče glede cepljenja ukrajinskih beguncev. V končni fazi vsakoletni program

cepljenja, na katerega še čakamo, sprejme minister za zdravje.

Koronavirusne razmere

»Mislim, da smo že v novem valu, ki ga očitno povzroča nova različica omikrona, torej tako imenovani BA.2, ki je nekoliko bolj kužen od prejšnje variante BA.1,« je za Televizijo Slovenija pred kratkim komentirala tudi prof. dr. Bojana Beović, vodja svetovalne skupine za cepljenje na NIJZ. Dodala je, da k porastu okužb do neke mere pripomore tudi sproščanje ukrepov. O zaostrovanju ukrepov pri nas pristojni trenutno ne razmišljajo, saj ostaja število tistih, ki potrebujejo zdravljenje v bolnišnici, nizko. Še vedno pa je smiselno ohraniti maske v zaprtih prostorih, dodaja Beovićeva.

V sredo se je v bolnišnicah zdravilo 287 covidnih bolnikov, 55 v oddelkih intenzivne nege. Sedemdnevno povprečje primerov okužb je bilo na začetku tega tedna okrog 2800, na začetku marca nekaj čez 1600.

Kandidatne liste so vložene

Včeraj se je iztekel rok za vložitev kandidatur za aprilske volitve v državni zbor, večina strank je to storila v zadnjih dveh dneh.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V sredo so listo kandidatov v 1. volilni enoti Kranj vložili tudi v gibanju Povežimo Slovenijo, ki ga sestavlja jo stranke Konkretno, Zeleni Slovenije, Slovenska ljudska stranka, Nova ljudska stranka in Nova socialdemokracija. »Na volitve gremo, da zmagamo in spremenimo retoriko v državnem zboru,« je dejal njihov kandidat Franc Čebulj (okraj Kranj 3). »Povežimo Slovenijo stoji na treh stebrih – ljudsko-socialnem, liberalno-gospodarskem in zelenem. Vsi ti zagotavljajo, da ne bomo pustili ljudi same,« je dodala Darija Jamnik, ki kandidira v okraju Škofja Loka

Kandidatno listo Povežimo Slovenijo za 1. volilno enoto so vložili v sredo. / Foto: Gorazd Kavčič

1. Poleg njiju so kandidati še: Miha Rebolj (Jesenice), Mirko Jeršič (Radovljica 1), Andrej Maver (Radovljica 2), Marija Aleš (Kranj 1), Janez Remškar (Kranj 2), mag.

Alenka Bradač (Trzič), Anton Luznar (Škofja Loka 2), dr. Simona Kustec (Kamnik) in Jurij Kavčič (Idrija).

Kandidati SDS na Gorenjskem so: Irena Pfeifer

(Jesenice), Bogomir Vnučec (Radovljica 1), Mark Toplak (Radovljica 2), Nataša Jenkole (Kranj 1), Bojan Homan (Kranj 2), Branko Grims (Kranj 3), Lucija Zalokar (Trzič), Andrej Hoivik (Škofja Loka 1), Žan Mahnič (Škofja Loka 2), Nežka Poljanšek (Kamnik) in Andrej Poglajen (Idrija). Za Levico pa kandidirajo: Dušan Krnel (Jesenice), Milan Rejc (Radovljica 1), Jan Podgoršek (Radovljica 2), Ana Černe (Kranj 1), Janez Rozman (Kranj 2), Draga Štromajer (Kranj 3), Mateja Hočvar (Trzič), Miha Kordiš (Škofja Loka 1), Ivan Albreht (Škofja Loka 2), Ivan Mitrevski (Kamnik) in Sara Dejanovič (Idrija).

Jutri Ura za Zemljo

ANA ŠUBIC

Kranj – Svetovna organizacija za varovanje narave WWF Adria poziva k pridružitvi

eni največjih svetovnih civilnih okoljskih iniciativ Ura za Zemljo, ki jo vsako leto zaznamujemo 26. marca ob 20.30 z izklopitvijo

razsvetljave. WWF Adria tako vabi vse župane v Sloveniji, da se jutri pridružijo akciji z enourno izklopitvijo javne in dekorativne razsvetljave, prav tako pa tudi državljanje, da za 60 minut ugasnejo luči v svojih

domovih. »Akcija bo letos osredotočena na ozaveščanje o neverjetno hitrem izumrtju, kajti globalna biotska raznovrstnost še vedno upada s skrb vzbujajočo hitrostjo,« so sporočili iz WWF Adria.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme NADA BELE z Brezj.

Največji investicijski zagon

Premier Janez Janša je ob koncu mandata vlade poudaril, da je bilo v tem mandatu izvedenih ali potrjenih za osem milijard evrov projektov. »Gre za največji investicijski zagon Slovenije,« je ocenil.

SIMON ŠUBIC

Brdo pri Kranju – Predsednik in podpredsednika vlade Janez Janša, Matej Tonin in Zdravko Počivalšek so v sredo na Brdu pri Kranju predstavili projekte, ki so bili v mandatu te vlade izvedeni v slovenskih občinah ali pa se še izvajajo oziroma jih je vlada že potrdila in jih bodo izvedli v prihodnje (za vseh 212 občin so objavljeni tudi na spletni strani vlade). Vrednost projektov je skoraj osem milijard evrov, od tega je 1,5 milijarde evrov evropskih sredstev. »Gre za absolutno daleč največji investicijski zagon, ki ga je Slovenija bila kadarkoli sposobna zagnati in po nekaj letih bo to naslednja stopnica v razvoju Slovenije, realna podlaga blaginje. Na podlagi tega bodo večje plače, večje pokojnine, boljše službe, več investicij, boljše poslovno okolje,« je dejal Janša.

»Slovenija gradi in bo gradila vrtce, šole, športne dvorane, domove za starejše, bolnišnice, negovalne bolnišnice, zdravstvene domove, ceste, obvoznice, kolesarske steze, vodovodna in kanalizacijska omrežja, energetske objekte, energetske bomo sanirali številne javne objekte, gradijo se protipoplavni objekti, zaganjamo vse potrebno za izgradnjo drugega bloka NEK,« je še povedal premier. Zagotovili so tudi sredstva za razvoj podeželja in ukrepe za prehransko samozadostnost Slovenije, energetska

Predsednik vlade Janez Janša (na sredini) ter podpredsednika vlade Matej Tonin (levo) in Zdravko Počivalšek so predstavili projekte po slovenskih občinah. / Foto: Gorazd Kavčič

self-sufficiency pa bomo imeli po izgradnji načrtovanih objektov, je dodal.

Med projekte na Gorenjskem, ki se izvajajo ali so potrjeni, sodijo nadgradnja železniške proge Kranj–Jesenice (166 milijonov evrov), druga cev predora Karavanke (120 milijonov), nadgradnja železniške postaje Jesenice (81 milijonov), obnova železniškega predora Karavanke (79 milijonov), novi izolacijski oddelek Klinike Golnik (38 milijonov), protipoplavna zaščita Železnikov (34 milijonov) ...

Tonin je ocenil, da bodo naštetih projekti spremenili Slovenijo na bolje, zaradi boljše infrastrukture pa se bo tudi gospodarstvo »lažje vrtelo«. Poudaril je rekordno visoko zaposlenost

na eni in nizko brezposelnost na drugi strani. Medtem ko prejšnje vlade niso

zgradile nobenega doma za starejše, za študije pa porabile 70 milijonov evrov, ta vlada pospešeno gradi domove za starejše, je še poudaril razliko med zdajšnjo in prejšnjimi vladami.

Počivalšek je poudaril, da je Slovenija iz krize zaradi epidemije izšla kot zmagovalka. Za omilitev posledic je bilo gospodarstvu namenjenih 2,3 milijarde evrov in še dodatna milijarda evrov razvojnih sredstev za več kot 24.500 projektov. Vlada je pomagala gospodarstvu in državljanom tudi pri blažitvi visokih cen energentov. Slovenija je imela lani eno najvišjih gospodarskih rasti (8,1 odstotka) in rekordno visoko zaposlenost. Poudaril je tudi dodeljevanje razvojnih povratnih in nepovratnih sredstev, 33 investicij v gospodarstvo v višini 73,6 milijona evrov in 502 milijonov evrov za razvoj regij.

Danes je materinski dan

VILMA STANOVNIK,
ALENKA BRUN

Škofja Loka, Preddvor – Materinski dan praznujemo na isti dan kot Marijino oznanjenje, to je 25. marca. V Škofji Loki kulturno prireditev, ki je že nekaj let osrednja občinska prireditev v počastitev praznika, pripravljata Prosvetno društvo Sotočje in Občina Škofja Loka. Letos bo potekala pod naslovom Prepletanja.

»V okviru vsakoletne prireditve sodeluje gostujoči predavatelj, letos bosta to zakonca Helena in Aleš Rozman iz Tržiča, ki imata pet otrok. Spregovorila nam bosta o starševstvu, ljubezni, hvaležnosti in preizkušnjah v življenju,« pravijo organizatorji in vabijo danes ob 19. uri v Sokolski dom na zanimiv

pogovor. »Četudi je bolečina v času, ki ga živimo, neizogibna, je vsak dan, ki ga lahko živimo, dar,« dodaja Helena Rozman. Ob zagotovo zanimivem pogovoru bo potekal tudi kulturni program, v katerem bodo sodelovali pevci otroškega zbora Iskricce, MPZ Škofja Loka, Škofjeloški okteti, OFS Kamniti most, HKUD Komušina in gledališka sekcija Prosvetnega društva Sotočje. Vstop na prireditev je prost.

Na gradu Dvor v Preddvoru pa bodo danes ob 18. uri na pogovornem večeru gostili štiri predstavnice današnjih mater. Prisluhnilo boste lahko njihovim življenjskim zgodbam, kako so poskušale usklajevati svoje osebne potrebe in poklicno pot ter materinstvo tako, da bi

bile zadovoljne s seboj, v partnerskem odnosu in v skrbi za otroke. Vseeno pa obstajajo tudi ženske, ki so jih nesrečne okoliščine ali napačne odločitve peljale po drugačni poti. Kakšna je slovenska tradicionalna kultura, so današnje razmere bolj naklonjene materinstvu, nam je ženska emancipacija in enakopravnost spolov prinesla več zadovoljstva in bolj srečne družine, bo s sogovornicami ugovarjala Ivka Sodnik. Resen pogovor bo pospremila tudi glasba z recitacijami.

Danes ob 18. uri pa bo prireditev ob materinskem dnevu tudi v kulturnem domu na Visokem, jutri, v soboto, ob 18. uri pa v kulturnem domu v Šenčurju. Vabijo mame in babice pa tudi očke, dedke, tete in strice.

Direktorica muzeja ostaja Jana Babšek

Tržič – Tržiški svetniki so za direktorico javnega zavoda Tržiški muzej za mandatno dobo petih let ponovno imenovali Jano Babšek. Strinjali so se, da ima za nadaljnje delo izdelan jasen in izvedljiv program. Kot je Babškova poudarila pred imenovanjem, so v muzeju leta 2019 zabeležili dobrih 13,5 tisoč obiskovalcev, lani v času epidemije pa 7500. Letno izvedejo od trideset do štirideset prireditev. V leta 2023 načrtujejo urejanje Germovke, kjer bo predvidoma razstava kovarstva in fužinarstva. V prihodnje nameravajo urediti muzejski vrt v urbani vrt s prireditvenim prostorom, zgodovinsko-naravoslovno pot čez Ljubelj (v povezavi z avstrijsko Koroško), dostopnost do muzeja in preseliti Slovenski smučarski muzej v večje prostore.

k

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Praznik vseh mam

Tone Pavček je zapisal: »Vsaka mama je prava mama, dana za srečo in na veselje. Prava. In ena sama. Za vse življenje.« O tem, kaj ji pomeni materinski dan, mi je mlajša mamica iz okolice Kranja povedala: »Odkar sem tudi sama mamica, še bolj cenim vsak mamin nasvet, in če jo prej nisem, jo zdaj več kot razumem. Za materinski dan mami vedno prinesem rožice in ji povem, da jo imam rada.«

Materinski dan je dan, ki je posvečen vsem materam. Navada praznovanja tega dne se je v Evropo razširila iz ZDA po drugi svetovni vojni, pri nas pa se je uveljavila po letu 1991. Datum praznovanja se od države do države razlikuje, v Sloveniji ga praznujemo 25. marca, na isti dan kot Marijino oznanjenje.

Po zadnjih objavljenih podatkih republiškega Statističnega urada je v Sloveniji nekaj več kot 672.600 mater in med njimi jih ima največ dva otroka. Rojevamo vse pozneje: leta 1976 so imele ženske ob prvem porodu v povprečju 22,7 leta, po koncu osemdesetih let prejšnjega stoletja pa se je povprečna starost mater ob rojstvu prvega otroka začela dvigovati – v letu 2019 in 2020 je bila Slovenka, ki je rodila prvič, stara v povprečju 29,6 leta. Tudi povprečna starost mater ob rojstvu vseh otrok je v letu 2020 ostala enaka kot v 2019: 31,1 leta. Odločitev žensk, da odložijo rojstvo prvega otroka, je eden od razlogov, da rodnost v zadnjih letih

upada. Zanimiv je tudi podatek, da precej mamic ob porodu ni poročenih; njihov delež se v zadnjih letih giblje pri okoli 57 odstotkih, kažejo podatki Statističnega urada.

»V porodnišnici se ne rojevajo le otroci. Ob vsakem porodu se 'rodi' tudi mama. Vsem mamicam želimo lep in ljubezni poln materinski dan,« so v pristrnem lanskem voščilu ob materinskem dnevu zapisali v postojnski porodnišnici. Mame v resnici ne potrebujemo veliko. Vsekakor pa potrebujemo ljubezen, objem, poljubček, toplo besedo. Kdaj tudi pometena tla, zloženo posodo iz pomivalnega stroja, ne da bi to »naročile«, naj bo to na materinski ali na kakšen drug, navaden dan.

V minulih dneh sem bila na nekaj novinarskih terenih in prijetno je bilo slišati, skoraj povsod, ko so moški, očetje, sinovi svojim sopotnicam, svojim mamam voščili ob današnjem prazniku. »Mogoče napišem še pesem o mami,« je devetošolec, ki je pesmico posvetil svoji sestri, napisal v zadnji njeni kitici v šolskih Vajah 2009/2010. Pesem, posvečena mami, nastaja že vse od takrat, rimane besede se dodajajo ... Še ena mamica iz okolice Kranja je ob današnjem dnevu podelila svojo misel: »Meni je materinski dan opomin, da sem močna ženska in mati, kljub vsem 'kravžljanjem živčkov', in da sem ponosna na svojo družinico. Najlepše mi je pa zvečer, ko otrok pride do mene in mi reče: 'Pa pa.' In mi da poljubček.«

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdava: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Kulturni praznik v Bohinju

Osrednja slovesnost ob občinskem kulturnem prazniku v Bohinju bo drevi, v nedeljo zvečer pa v Domu Joža Ažmana pripravljajo gledališko koncipiran koncert glasbe klasičnih in sodobnih slovenskih skladateljev.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica – Bohinjci praznujejo svoj kulturni praznik 26. marca. Posvečen je spominu na bohinjskega pisatelja dr. Janeza Mencingerja, ki se je rodil na ta dan leta 1838 na Brodu v Bohinju. Tudi letos so ob tej priložnosti pripravili nekaj prireditev, osrednja slovesnost pa bo danes ob 19. uri v Domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici. Program pripravlja Glasbeno društvo Bohinj.

Pestro dogajanje dopolnjuje tudi razstava o Sokolu Antonu Maleju, športnem heroju iz Bohinja, ki jo bodo v petek ob 18. uri odprli v Muzeju Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici.

Že v sredo je bila v okviru prazničnih prireditev v kulturnem domu krajša predstavitev lokalnega programa

za kulturo za prihodnje nekajletno obdobje, v knjižnici Knjižnica A. T. Linhartarja pa po skoraj dveh letih prva otroška predstava v živo. Ob tem so knjižničarji ob izidu nove knjige Iva Janeza Cundriča pripravili tudi razstavo njegovih del, ki bo vse do konca aprila na ogled v bistriški enoti knjižnice.

Sklop prireditev ob občinskem kulturnem prazniku v Bohinju zaključujejo v nedeljo zvečer z gledališko koncipiranim koncertom glasbe klasičnih in sodobnih slovenskih skladateljev. S prireditvijo z naslovom Projekt 212, ki se bo v Domu Joža Ažmana začela ob 19. 30., želijo avtorji (Iztok Kocen in Miha Firšt, Hiša kulture Celje) predstaviti slovensko glasbeno ustvarjalnost kot komunikativen in atraktiven umetniški dogodek.

Spomladanska izmenjevalnica v Naklem

Naklo – Jutri bodo v Domu Janeza Filipiča v Naklem med 14. in 17. uro organizirali izmenjevalnico (podarim – dobim). Izmenjevali bodo različne predmete, od oblačil in obutve za otroke in odrasle do knjig, uporabnih in okrasnih predmetov za dom in vrt, otroške opreme in igrač, športne opreme ... Zaradi lažje organizacije je zaželen predhodna oddaja stvari, in sicer po dogovoru z Darjo Jošt (040 553 940) ali Andrejo Plut (040 795 676). Stvari, ki bodo ostale, bodo predali Karitas.

Občina Naklo

Stara cesta 61, 4202 Naklo

T: 04 277 11 00, E: glavna.pisarna@obcina-naklo.si

Obveščamo vas, da je objavljen

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE NAKLO V LETU 2022.

Besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani Občine Naklo pod: Obvestila in objave/Javni razpisi in objave. Povezava: <https://naklo.si/razpis/608285>

Predloge je posredovati **do 30. aprila 2022.**

Na avstrijskem Koroškem zaposlimo

INŠTALATERJA m/ž

SANITARNA OPREMA, OGREVANJE, VZDRŽEVANJE
(Sanitär- und Heizungsinstallateur für Anlagenwartungen)

Vaš profil:

- komunikativnost in odgovornost pri delu
- samostojnost pri delu
- dobro znanje nemščine, pisno in ustno
- vozniško dovoljenje kategorije B

Nudimo vam:

- delo za polni delovni čas, 38,5 ur na teden
- delovni čas: pon. - čet., 7:30 - 16:30, pet. 7:30 - 12:00
- dežurna služba vsak drugi teden
- mesečna plača **2.480,00 evrov bruto** na mesec

Veselim se vaše vloge na:

mail@wtb.gmbh ali 0043 463 55 9 65

WTB-Wärmetechnik-GMBH

A-9020 Celovec/Klagenfurt, Ankershofenstraße 14

A-9585 Bekstanz ob Baškem jezeru/Finkenstein am Faaker See, Neumüllnern 18

Minister obiskal bolnišnico

Minister za zdravje Janez Poklukar je obiskal Splošno bolnišnico Jesenice, kjer je vrsto let delal kot zdravnik, nekaj let pa jo je tudi vodil. Kot je dejal, odločitve o lokaciji regijske bolnišnice še niso sprejeli.

URŠA PETERNEL

Jesenice – V torek je Splošno bolnišnico Jesenice obiskal zdravstveni minister Janez Poklukar s sodelavci. Kot je znano, je bil kot zdravnik internist zaposlen v bolnišnici, nekaj let pa jo je tudi vodil. Oglel si je prenovljeno bolnišnično lekarno in laboratorij, potek energetske in požarne sanacije (ta je v zaključni fazi) ter začetek gradnje novega intenzivnega bloka.

Direktor bolnišnice Mark Toplak je poudaril, da jim je kljub težki epidemiološki situaciji v zadnjih dveh letih uspelo zaključiti pomembne investicije, ki so potekale v delujoči bolnišnici. To je terjalo veliko prilaganja zaposlenih in potrpežljivosti bolnikov, ki se jim je za to tudi zahvalil.

Direktor bolnišnice Mark Toplak in minister za zdravje Janez Poklukar. / Foto: Gorazd Kavčič

Kot je dejal minister Poklukar, so z vodstvom govorili tudi o uspešnem poslovanju bolnišnice v zadnjih letih, o celoti doseženem in

preseženem delovnem programu in obvladovanju čakalnih vrst.

»Kot zdravnik se zavedam, kaj vse potrebujejo

zdravstveni delavci v bolnišnicah za optimalno delo, in kot minister si ves čas prizadevam, da ustvarimo te pogoje,« je dejal.

Glede lokacije regijske bolnišnice je minister dejal, da ta še ni izbrana. Na Regionalni razvojni agenciji Gorenjske – BSC Kranj so pripravili primerjalno analizo možnih lokacij, v igri so štiri, in sicer sedanja lokacija, Dobravsko polje, Radovljica in Kranj. Minister se je prejšnji teden na to temo srečal z župani Jesenic, Radovljice in Kranja, a odločitev še ni sprejeta. Minister je dejal, da bo o lokaciji na koncu morala odločiti vlada. Pomembna pa bo tudi časovnica izvedbe projekta na posamezni lokaciji, saj bi bil projekt sofinanciran iz evropskih sredstev in bi ga bilo treba končati do konca tega desetletja.

Učenci so se že vrnili v obnovljeno šolo

Še to pomlad bosta dokončno urejeni tudi zunanji igrišči, otroško in športno, dokončan bo tudi spominski park pri poslovnih vežicah v neposredni bližini šole v Srednji vasi.

MARJANA AHAČIČ

Srednja vas v Bohinju – Okoli petdeset učencev iz Srednje vasi v Bohinju je letošnje šolsko leto začelo s poukom v nadomestnih učilnicah, saj se je lani poleti začela obnova tamkajšnje podružnične šole. Nekateri so vsako jutro odhajali v Info center TNP v Staro Fužino, drugi v matično šolo v Bohinjsko Bistrico, začasne prostore za vrtec pa so uredili v prostorih kulturnega doma v Srednji vasi. Z novim letom so se otroci vrnili v obnovljeno šolo, prenova okolice šole pa še poteka.

V okviru težko pričakovane sanacije šole, ki je bila leta 2015 energetska sanirana, so prenovili vodovodno

Stavba podružnične šole v Srednji vasi je bila pred sedmimi leti energetska sanirana. V sklopu tokratne prenove so med drugim povečali telovadnico, zdaj pa zaključujejo še urejanje športnega in otroškega igrišča.

napeljavno in ogrevanje ter povečali telovadnico, ob šoli pa zadaj zaključujejo še urejanje

športnega in otroškega igrišča. Celotna investicija je ocenjena na 750 tisoč evrov.

Kot so pojasnili na bohinjski občinski upravi, pa se dela nadaljujejo še z ureditvijo spominskega parka pri poslovnih vežicah v neposredni bližini; po načrtih naj bi bila končana še to pomlad.

Stavba podružnične šole v Srednji vasi je bila zgrajena že pred letom 1900, rekonstruirana je bila leta 1977. Tokratna investicija, ki naj bi bila zaključena do začetka novembra, je povezana tudi z gradnjo spominskega parka, ki ga bodo uredili med športnim igriščem in obstoječim cerkvenim zidom, namenjen pa bo pogrebom in poslovnim slovesnostim. Oblikovan bo v obliki teras, kjer bodo urejena sedišča in stojišča za zadnje slovo.

Nova direktorica zavoda za kulturo

MAŠA LIKOSAR

Bled – Blejski občinski svet je na torkovi seji s tesno večino podal soglasje k imenovanju Lee Ferjan za novo direktorico Zavoda za kulturo Bled, ki ga je doslej vodil direktor Matjaž Završnik. Ferjanova je v okviru kandidature podala tudi program poslovanja in programskega razvoja zavoda za mandatno

obdobje, kjer je zapisala, da ji dejavnost Zavoda za kulturo Bled med drugim predstavlja preplet turizma kot gospodarske dejavnosti in ohranjanja naravnih danosti ter zgodovinske dediščine. »Moja vizija je, da objekti, ki jih upravlja Zavod za kulturo Bled, zaradi unikatnosti svoje podobe okrepijo in obdržijo status vodilne turistične, naravne, kulturne

in zgodovinske znamenitosti v Sloveniji in ene vodilnih turističnih, zgodovinskih in kulturnih znamenitosti v Evropi,« je zapisala Ferjanova.

Blejski svetniki pa tokrat niso odločali o soglasju k imenovanju Matjaža Grma za novega direktorja Turizma Bled. Kot je na seji pojasnil blejski župan Janez Fajfar, so točko umaknili

z dnevnega reda seje na zaposilo sveta omenjenega zavoda iz osebnih razlogov predlaganega kandidata. Prav tako niso podajali soglasja k letnemu programu dela in finančnemu načrtu Turizma Bled za letošnje leto, ki ga je predlagala v. d. direktorice zavoda Romana Purkart, saj je bila tudi ta točka umaknjena z dnevnega reda.

Gasilci v Goričah praznujejo

V Prostovoljnem gasilskem društvu Goriče so ob 70-letnici delovanja uradno prevzeli novo gasilsko avtociстерno, ki je njihov vozni park sicer okrepila že pred letom dni.

SIMON ŠUBIC

Goriče – Z enoletnim zamikom so v nedeljo v Prostovoljnem gasilskem društvu Goriče uradno prevzeli novo avtociстерno GVC-16/25, ki je uporabna za ga-

med katerimi sta bila tudi obrambni minister Matej Tonin in kranjski podžupan Janez Černe, in donatorjem novega gasilskega vozila pa so podelili priznanja, značke in zahvale. Zlati boter vozila je David Čepin.

pomembno. V vašem okolišju bo s pomočjo nove avtociстерne, pri katere nakupu smo priskočili na pomoč tudi v Mestni občini Kranj, za varnost poskrbljeno tudi v prihodnosti,« je poudaril Černe.

Minister Tonin je poudaril, da je v Sloveniji vzpostavljen dober sistem, s katerim preko požarne takse prihaja denar do občin in naprej v gasilska društva, da se ta lahko krepijo in pridobivajo novo opremo. »Danes lahko upravičeno rečem, da je slovensko gasilstvo izjemno razvito na področju tehnike in opreme. Naši severni sosedi se danes nam čudijo, pred desetimi, petnajstimi leti pa je bil občutek drugačen, saj smo se mi čudili, kaj vse imajo gasilci v Avstriji,« je dejal. Ob tem je poudaril, da država še krepi sredstva za nakup gasilske opreme, med drugim je v dveh letih povečala razpisna sredstva z 1,7 milijona evrov na leto na zdajšnjih 2,6 milijona evrov, v času koronavirusa pa so gasilska društva prejela tudi posebna sredstva, tudi iz razloga, ker niso mogla organizirati veselja in na ta način zbirati sredstev za novo opremo.

V Goričah bodo sicer po dvehletnem premoru ta konec tedna znova organizirali dvodnevno zimsko gasilsko veselico z Dejanom Vunjakom (petek) in Modrijani (sobota).

Ključke novega gasilskega vozila je prevzel voznik Klemen Koprivnikar. / Foto: Simon Šubic

šenje in reševanje pri požarih, za manjše tehnične intervencije in oskrbo požarišč z vodo. Prejeli so jo že marca lani, a so se morali zaradi epidemioloških razmer uradnemu prevzemu odpovedati, zato so ga izpeljali letos ob 70-letnici društva. Ustanovljeno je namreč bilo 20. avgusta 1952. Predsednik PGD Goriče Marko Zaplotnik se je ob tej priložnosti zahvalil vsem, ki so prispevali k razvoju društva, zaslužnim članom, gostom,

Predsednik društva Marko Zaplotnik je razložil, da je avtociстерna stala 250 tisoč evrov, k nakupu sta Mestna občina Kranj ter uprava za zaščito in reševanje prispevala 100 tisoč evrov, preostanek pa so zbrali gasilci iz lastnih sredstev in z zbiranjem prispevkov pri krajanih. »Še posebej pohvalno je, da so velik del sredstev za nakup avtociстерne pomagali zbrati krajanje. Tu se vidita enotnost in povezanost v skupnosti, kar je najbolj

Za večje udobje stanovalcev

Začetek gradnje šenčurskega doma starostnikov se je nekoliko zavlekel, a na račun sprememb projekta, ki bodo v korist stanovalcev.

ALEŠ SENOŽETNIK

Šenčur – V Šenčurju so v pričakovanju začetka gradnje doma starostnikov, za katerega je koncesijo pridobilo podjetje Comett domovi v lasti avstrijske družbe AHA Gruppe. Kot nam je povedal župan Ciril Kozjek, so na občinski upravi ravno prejšnji teden ponovno preverili, ali dokumentacija ustreza sprejetemu občinskemu podrobnemu prostorskemu načrtu za to območje. Investitor je namreč v končnem projektu nekoliko spremenil načrte, a po besedah šenčurskega župana spremembe niso takšne, da bi bilo treba prilagajati OPPN. »Popravki prinašajo pozitivne spremembe predvsem stanovalcem,

ki bodo dobili boljše in večje sobe. Namesto prej predvidenih 18 kvadratnih metrov bo enoposteljna soba merila dobrih 23 kvadratnih metrov, kar stanovalcem prinaša več udobja. Hkrati bo v objektu po novem tudi odde-

V domu starostnikov bo tudi oddelek za paliativno oskrbo.

lek za paliativno oskrbo, poleg teh pa bodo umeščene tudi sobe za svojce, ki bi si želeli biti tudi v najtežjih trenutkih ob svojih najbližjih,« nam je pojasnil Kozjek, ki dodaja, da bo po novem več prostora namenjenega tudi za duhovno oskrbo.

»Dom gradimo za naslednja desetletja, zato je prav, da je zgrajen po najsoodnejših merilih in z mislijo na največje udobje stanovalcev. Važno je, da bomo na koncu zadovoljni vsi, tudi če na ta račun morda gradnjo začnemo kakšen mesec ali dva kasneje,« je povedal šenčurski župan, ki meni, da bo vloga za gradbeno dovoljenje vložena v teh dneh.

Nato sledijo izbira izvajalca del, podpis pogodbe in izvedba. Gradnja doma naj bi trajala predvidoma 15 ali 16 mesecev, glede na trenutne razmere na trgih pa bi cena investicije lahko precej preseгла deset milijonov evrov. Ne glede na to pa ceno oskrbnega dne v domu določa država s koncesijsko pogodbo.

Dodana vrednost za Cerklje

V Cerkljah ponovno delujeta optika in okulistika, nadejajo pa se, da bodo v prihodnje odprli tudi oftalmološko ambulanto.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Pred dnevi je novomeški Triada Diagnostični center v Hribarjevi vili v Cerkljah odprl očesno ordinacijo in optiko. »Odločili smo se, da investiramo izkušnje in znanje, ki jih imamo, in v Cerklje ponovno pripeljemo tovrstne storitve,« je povedal direktor Triade Tadej Prešeren.

Trenutno izvajajo optometrične preglede za korekcijska očala in leče ter vozniški izpit, dejavnost pa si želijo razširiti z oftalmološkim centrom, kjer bi lahko izvajali operativne posege, saj po besedah strokovnega delavca Petra Peternele na Gorenjskem tovrstnih storitev primanjkuje. Kot je dejal, se glede lokacije že dogovarjajo z županom Francem Čebuljem. Ta pravi, da novoodprta optika in okulistika predstavljata dodano vrednost zdravstvenim storitvam, ki so jih v občini pridobili v zadnjih dveh letih. V novem zdravstvenem domu

Tadej Prešeren, Franc Čebulj in Peter Peternel so ob odprtju prerezali trak.

namreč delujejo dva zdravnika družinske medicine, pediatrična in pulmološka ambulanta, zobozdravnik in fizioterapevt. Zobozdravstvena ambulanta in fizioterapija delujeta tudi v Domu Taber, pri cerkljanski osnovni šoli pa mladinska in otroška ambulanta.

Občina, ki je vilo odkupila od Gorenjske banke, si želi, da bi v pritličnih prostorih v prihodnje zaživela kavarna, zgornji prostori pa bi bili namenjeni dogodkom. Kot pa je znano, si v Cerkljah želijo

tja umestiti tudi muzejsko zbirko. A kot poudarja Čebulj, se pri tem usklajujejo z Zavodom za varstvo kulturne dediščine.

Hkrati načrtujejo tudi obnovo hiše. »Pripravljamo projekt obnove lesenega dela hiše, za sredstva pa bomo jeseni kandidirali tudi na razpisu, saj gre za kulturni spomenik državnega pomena. Prav tako se nadejamo tudi nepovratnih sredstev za financiranje večje energetske sanacije objekta,« je o načrtih še povedal župan.

Partner Planice že več kot 50 let.

Skupaj uresničujemo cilje trajnostnega razvoja.

17 PARTNERSTVA ZA DOSEGANJE CILJEV

#ZavarujmoPrihodnost

zavarujmoprihodnost.si

triglav

triglav.eu

PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE

52.

teden
slovenske
dramethe week of
slovenian
drama

27. 3. – 8. 4. 2022

Gorenjski Glas

21
22 www.tsd.si

Zasadili prvo lopato

Minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec si je v ponedeljek v družbi župana Občine Žiri Janeza Žaklja ogledal gradbišče, na katerem nadaljujejo gradnjo obvoznice proti Logatcu.

MATEJA RANT

Žiri – Dela na gradbišču prihodnje obvoznice so se začela pred slabim mesecem, in sicer gre za 800 metrov dolg odsek, ki se bo z novim krožiščem navezal na staro cesto proti Logatcu. Naložba, ki naj bi jo končali v septembru, je po besedah ministra Jerneja Vrtovca vredna 2,4 milijona evrov in predstavlja »veliko dodano vrednost k večji mobilnosti ljudi«.

»To so lepi kraji, tu živijo pridni in delovni ljudje in zato je prav, da država glede na odlične gospodarske in tudi demografske kazalce vlaga v razvoj infrastrukture, zlasti cest,« je poudaril Vrtovec in opozoril, da gre za težko dostopne kraje, ki si ravno zato zaslužijo infrastrukturno priložnost. Prav zaradi težje dostopnosti so v teh krajih ceste slabše, tudi

gradnja in vzdrževanje sta dražja. »Vlada je zato veliko denarja namenila za razvoj podeželja, tudi nastavki proračuna za prihodnje leto gredo v to smer.« Kljub temu da so Žiri blizu Ljubljane, pa so časovno precej daleč, je še opozoril Vrtovec, ki se mu zdi ključno, da se čim prej pripravijo projekti še za spodnji del ceste in s tem omogoči lažji dostop do industrijske cone. Ob dobri infrastrukturi bi po njegovem izboljšali možnosti tudi za odprtje novih podjetij ali selitve proizvodnje na to območje. Župan Janez Žakelj je zadovoljen, da so v ponedeljek simbolično zasadili prvo lopato za začetek projekta, ki so ga pripravljali desetletje. »Poleg tega, da bo to sodobna cesta, ki bo omogočila varnejši promet, bo tudi razbremenila stare Žiri in v nadaljevanju še samo središče

Minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec si je v družbi žirovskega župana Janeza Žaklja ogledal gradbišče, na katerem nadaljujejo gradnjo obvoznice proti Logatcu.

Žirov, ko bo z novo cesto olajšana pot težkih tovornjakov v industrijsko cono.« V infrastrukturo v hitrorastuči industrijski coni bodo po besedah župana letos vložili 1,2 milijona evrov evropskih sredstev, da bodo omogočili njeno nadaljnjo širitev.

Sočasno v Žireh računajo še na dva dodatna projekta na področju cestne infrastrukture, in sicer razširitev ceste in pločnika proti Idriji, podpisana pa je že tudi 1,2 milijona evrov vredna pogodba na drugo fazo razširitve ceste proti Škofji Loki.

Vse bližje tudi zadrževalnik

Direkcija za vode je na Zalem Logu pripravila predstavitev gradnje zadrževalnika pod Sušo, ki je nujen za protipoplavno zaščito Železnikov. Pridobili so že vsa potrebna zemljišča, zato so se zahvalili domačinom, ki so z razumevanjem podprli projekt. Končati ga morajo v letu 2024.

ANA ŠUBIC

Železniki – Medtem ko v Železnikih od konca lanskega leta poteka gradnja prve faze protipoplavnih ukrepov, je vse bližje tudi izvedba druge faze, ki zajema gradnjo visokovodnega zadrževalnika na lokaciji pod Sušo blizu Zalega Loga. Domačinom s tega območja so minulo sredo predstavniki Direkcije RS za vode (DRSV), projektanti in izvajalci prišli predstaviti načrtovano gradnjo.

Kot je poudarila direktorica urada za upravljanje z vodami na DRSV Suzana Stražar, je protipoplavna ureditev Selške Sore eden najpomembnejših projektov za zmanjšanje poplavne ogroženosti v Sloveniji in ga je bilo izredno zahtevno spraviti v življenje. Skupna vrednost projekta je dobrih 34 milijonov evrov, pri čemer imajo odobrenih 18 milijonov evrov evropskih sredstev. Da jih bodo lahko v celoti izkoristili, morajo projekt končati v letu 2024.

Stražarjeva pričakuje, da bodo v nekaj mesecih pridobili gradbeno dovoljenje za drugo fazo. Zadovoljna je, da jim je že uspelo odkupiti oz. pridobiti služnosti na vseh potrebnih parcelah, zato

Pristojni so na Zalem Logu predstavili načrtovane ukrepe in potek gradnje zadrževalnika.

se je zahvalila lastnikom, ki so z razumevanjem podprli projekt. Hvaležnost za konstruktiven pristop jim je izrazil tudi župan Železnikov Anton Luznar. »Zadrževalnik je ključnega pomena za cel projekt, saj bo zadržal večje količine vode, kot jo lahko prevaja struga skozi Železnike,« je poudaril.

V drugi fazi bodo pod Sušo zgradili zadrževalnik z dvajset metrov visoko nasuto zemeljsko pregrado, poleg tega pa bodo uredili še dobrih 900 metrov ceste s kolesarsko stezo in mostom nad pregrado ter kilometer struge, kjer so predvideli tudi tri zadrževalnike

proda. Krajanje so na pristojne naslovili nekaj vprašanj, tudi takšnih, ki so jih imeli že ob prvi predstavitvi projekta pred dvema letoma, a še niso dobili odgovorov. Zahtevi krajanov po umestitvi kolesarske steze so že ugodili, po besedah predsednika vaškega odbora Zali Log Janeza Habjana pa si želijo tudi bolj konkreten odgovor, kdaj lahko pričakujejo njeno navezavo do Plenšaka. Glede vzdrževanja zadrževalnika in čiščenja materiala po poplavih je Stražarjeva krajanom zagotovila, da bodo pripravili pravilnik o obratovanju in vzdrževanju pregrade, da bo za čiščenje

poskrbljeno ter da bodo v primeru škod na zemljiščih upravičeni do odškodnin.

Župan je povedal tudi, da so z DRSV podpisali sporazum v okviru načrta za odpornost in okrevanje ter da bodo lahko izvedli še nekaj drugih protipoplavnih ukrepov, denimo dodatne ureditve vodotoka Pruharica nad Zalim Logom. Suzana Stražar je omenila še nekaj drugih pridobitev: zadrževalniki proda bodo omogočali tudi kopanje v Selški Sori, nad pregrado bodo uredili plato, kjer se bodo lahko ustavila vozila in kolesarji, postavili bodo klopi in poskrbeli za dostop do priljubljene romarske cerkve v Suši.

Terme delujejo že dvajset let

V Termah Snovik so v torek, 22. marca, na svetovni dan voda, s slavnostno prireditvijo počastili dvajsetletnico neprekinjenega delovanja in se spomnili na prehojeno pot, ki jih je peljala od dvomov in posmehov vse do zgodbe o uspehu.

JASNA PALADIN

Snovik – Na slavnostni prireditvi, ki so jo pripravili za domačine, predstavnike občine in turističnih organizacij ter številne podpornike, so si bili enotni, da so Terme Snovik prehodile izjemno pot, saj so pred dobrima dvema desetletjema le redki verjeli, da bi topla voda, ki izvira v bližini, lahko predstavljala tako uspešen turistični produkt. Zahvala za to uspešno zgodbo gre vizionarju Ivanu Hribarju – očetu Term Snovik in domačinu iz Tuhinjske doline, ki je še danes prokurist družbe, vodenje pa je nedavno prevzela njegova hčerka Katarina Hribar. »Že od začetka smo povezani z domačini, skupaj organiziramo različne prireditve in tako gradimo prepoznavnost term, Tuhinjske doline in Kamnika. V epidemiji covida-19 nismo poslovali kar deset mesecev. To obdobje ni bilo lahko, a smo ga izkoristili za pridobivanje novih znanj, vzdrževalna in investicijska dela ter oblikovanje novih turističnih produktov,« je poudarila direktorica, ki je Ivanu Hribarju za vse opravljeno delo podelila tudi posebno priznanje. Ta je priznal, da jim idej za nadaljnji razvoj še zdaleč ni

Direktorica Katarina Hribar, »oče Term Snovik« Ivan Hribar (desno) in legendarni natak Herman Pančur s torto / Foto: Gorazd Kavčič

zmanjkalo. »Zaključujemo ureditev zunanje terase, ki bo posvečena Sebastianu Kneippu; izvajamo aktivnosti za postavitev kampa Pri mlinskem kamnu, pripravljamo tudi aktivnosti za hotel z veliko večnamensko dvorano, želimo pa si tudi olimpijskega bazena z vso pripadajočo infrastrukturo. Najbolj pomembna pa sta kakovost storitev in zadovoljstvo zaposlenih, zato načrtujemo tudi postavitev vrtca za otroke

zaposlenih in okoliških prebivalcev,« je naštel Hribar. Terme Snovik so eden od najbolj pomembnih turističnih ponudnikov v širši okolici, ustvarijo pa kar polovico vseh nočitev v občini Kamnik. V dvajsetih letih obratovanja je bazene s termalno vodo obiskalo že več kot 2,5 milijona gostov, ki so ustvarili več kot 560 tisoč nočitev. »Skupaj s termami se razvija celotna dolina in tudi občina. Terme Snovik so stabilno

podjetje, ki zaposluje domačine, ima lokalne dobavitelje, kratke dobavne verige in je tako samooskrbno, hkrati pa zaradi uporabe obnovljivih virov energije tudi energetsko neodvisno. To daje Termam Snovik stabilnost tudi v času nihanj in kriz. Terme Snovik niso samo največje turistično podjetje v občini Kamnik, temveč so tudi gonilo razvoja,« pa je poudaril kamniški župan Matej Slapar.

PREJELI SMO

Kje so veverice

Naravovarstvenik dr. Jurij Kurillo v svojem prispevku ugotavlja, da v gozdu ne vidi več veveric. Z njim soglašam, ko grem npr. iz Cegelnice do Zelenca in naprej v Udin boršt, jih ne vidim. Tudi ježev v gozdovih in vrtovih skoraj ni več, ker nimajo več naravnih sovražnikov, jih »uspešno« uničujejo avtomobili, dokaz so ostanki na cestah.

Naši gozdovi so v večini »lepo očiščeni«, v njih ni starih dreves, ob poteh pa ni več lesk in grmovja. Pustite nekaj starih dreves tudi v sadovnjaku, saj vam to ne bo povzročalo škode, pa tudi podlubniki se ne bodo zaredili, ker jih bodo varovale ptice.

Veverice imajo torej zelo slabe pogoje za preživetje. Kam naj shranijo lešnike in orehe, ki so lahko shranjeni le v duplih, da niso dosegljivi srakam, žolnam in drugim »tatovom«.

Veverice lahko dnevno gledam, predvsem od pozne jeseni do zgodnje pomladi, ker so stalne gostje v moji ptičji krmilnici. Krmilnica je bogato založena s sončničnimi in drugimi semeni in oljnimi pogačami ter drugimi užitnimi ostanki. Na razpolago imajo tudi vodo za pitje in kopanje. Vodo sem jim natočili v daljše plitvo korito iz nerjaveče pločvine. Ptice v sušnem času potrebujejo tudi vodo vsaj tako kot hrano.

V krmilnici vidim vseh vrste malih ptic, tja zaide tudi kakšna sraka ali grlica. Sedaj spomladi bo veliko petja, prvi se oglašajo ščinkavci, ki jih letos vidim veliko več kot prejšnja leta.

Torej: če želite privabiti veverice in ptice, postavite krmilnice in vodo in bodo prišle; ne takoj, verjetno pa naslednje leto. Potrebujejo čas, da vedo, kje bodo našle hrano in vodo.

Varujmo tudi male živali, ne samo divjadi.

NACE PAVLIN

Dražji odpadki, občanom zabojniki za papir

Kamnik – Kamniški svetniki so potrdili dvig cen določenih vrst komunalnih odpadkov, za katere v občini skrbi koncesionar Publikus. Za 11,5 odstotka bodo dražji mešani komunalni odpadki, za 50 odstotkov (oz. 25 odstotkov za manjša gospodinjstva) pa biološki odpadki. Zadnje podražitev so svetniki potrdili pred šestimi leti, zato se jim je v teh razmerah (dvig stroškov plač, cestnin, energentov ...) zdela neizogibna. Po skrajšanem postopku so potrdili tudi spremembe odloka o zbiranju komunalnih odpadkov v občini – bistvena novost je uvedba zbiranja papirja po sistemu »od vrat do vrat« (vsa gospodinjstva bodo nove zabojnike prejela do 1. julija) in novosti na ekoloških otokih, predvsem zbiranje odpadnega jedilnega olja. Svetniki so se tudi strinjali, da je treba na področju ravnanja z odpadki še več pozornosti nameniti ozaveščanju občanov, saj številni odpadkov še vedno ne ločujejo, ekološke otoke pa izkoriščajo za odlaganje kosovnih odpadkov.

NIKO
Železniki

Uspešno podjetje z jasno strategijo delovanja v mednarodnem koncernu vabi k sodelovanju

SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA (m/ž) za prodajo na tuje trge

Zahtevani pogoji:

- visoka izobrazba ekonomske ali komercialne smeri,
- aktivno znanje angleškega jezika,
- računalniška pismenost,
- pripravljenost na občasne službene poti v tujino,
- sodelovanje pri iskanju novih kupcev in trgov ter skrb za obstoječe kupce,
- komunikativnost, prijaznost, urejenost in natančnost pri delu.

Ponujamo vam redno delovno razmerje za nedoločen čas s 6 mesečno poskusno dobo, redno plačo, dolgoročno delovno razmerje z možnostjo napredovanja, osebnostnega razvoja ter izobraževanje.

Če izpolnujete navedene pogoje in si želite delati v urejenem okolju, svojo ponudbo z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite do 15. aprila na naslov: info@niko.si ali po pošti na naslov: NIKO, d.o.o., Železniki, Otoki 16, 4228 Železniki, s pripisom »za razpis«.

Za dodatne informacije lahko pokličete kadrovsko službo, na tel. št. 04/51 17 725 ali 040 756 241.

www.niko.si

Dijaški in študentski dom Kranj
Kidričeva cesta 53, Kranj

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJA VI (m/ž)

za načrtovanje in samostojno izvajanje del v računovodstvu za celotno poslovanje doma.

Delo zajema načrtovanje, analiziranje ter zakonito, pravočasno in pravilno opravljanje finančno-računovodskih del v vzgojno-izobraževalnem zavodu kot posrednem porabniku proračuna, izračune plač in drugih dohodkov zaposlenih, pripravljanje poročil, bilanc, inventur, javnih naročil, spremljanje sprememb na področju zakonodaje, sodelovanje z organi ministrstev ter druga dela, povezana s finančnim poslovanjem doma.

Kandidati morajo imeti najmanj višjo strokovno izobrazbo oziroma višješolsko izobrazbo (prejšnja) ustrezne smeri in izpolnjevati druge pogoje za zaposlitev na področju vzgoje in izobraževanje. Pričakujemo enoletne delovne izkušnje, po možnosti pri opravljanju del v javnem sektorju.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo po pošti na naslov Dijaški in študentski dom Kranj, Kidričeva 53, 4000 Kranj (s pripisom: prijava na delovno mesto) ali na e-naslov judita.nahtigal@dsd-kranj.si do vključno 31. 3. 2022. Pogodba o zaposlitvi bo sklenjena za poln delovni čas s preizkusno dobo 3 mesecev, predviden začetek del je 16. 5. 2022.

Odmor prvoligašev

Nogometni prvoligaši imajo zaradi igranja reprezentance ta konec tedna odmor, na zelenicah pa bodo ekipe v drugih ligah.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Nogometaši v Prvi ligi Telemach konec tedna ne bodo odigrali nobene tekme, saj je tekmovalje zaradi aktivnosti članske reprezentance na pripravljajalnih tekmah s Hrvaško in Katarjem v Dohi prekinjeno za teden dni. Bodo pa zato bolj aktivni nogometaši v drugi in tretji slovenski nogometni ligi – zahod, kakor tudi v Gorenjski nogometni ligi, v kateri nadaljujejo igranje spomladanskega dela.

V 2. SNL bodo danes, jutri in v nedeljo odigrali tekme 22. kroga. Tokrat je na sporedu gorenjski derbi, saj se bosta jutri ob 16. uri na Dobu pomerila Roltek Dob in Triglav. Nogometaši Rolteka Dob so Kranjčane v tej sezoni že premagali v sedmem krogu v Kranju, sedaj pa je priložnost, da se triglavani za poraz maščujejo in se ob morebitnem porazu

Gorice vodilni ekipi približajo na tri točke.

Ekipe v 3. SNL – zahod bodo odigrali tekme 17. kroga. V ligi je kar pet gorenjskih ekip. Tri bodo tekme odigrale jutri, dve pa v nedeljo. Vse tekme, tako jutrišnje kot nedeljske, se bodo začele ob 16. uri. Jutri so na sporedu tekme Elta Izola – Arol Škofja Loka, Sava Kranj – Svoboda in TKK Tolmin – Eksist Žiri, v nedeljo pa še Postojna – Šobec Lesce in Brinje Grosuplje – Tinex Šenčur.

Jutri pa bodo tekme v spomladanskem delu nadaljevali tudi nogometaši v Gorenjski nogometni ligi. Odigrali bodo šest tekem 12. kroga, pet jih bodo začeli ob 15. uri, tekma Niko Železniki – Bitnje pa bo ob 16. uri. Drugi pari so: Britof – SIJ Acroni Jesenice, Zarica Kranj – Bled Bohinj Hirter, Polet – Naklo, Visoko – Preddvor in Velesovo Cerklje – Kondor Godešič.

Loški rokometiški finalisti

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Po srednjih tekmah so znani vsi udeleženci finalnega turnirja najboljših četverice Pokala Slovenije za moške. Gorenju Velenje so se pridružili še Celje Pivovarna Laško, Dobova in Urbanscape Loka. Kot zadnja si je napredovanje zagotovila ekipa Urbanscape Loka, ki je z Ljubljano dvajset minut bila enakovreden boj, nato pa so Ločani pohodili plin in

zmagali kar s 24 : 32 (10 : 14). Za Ločene sta bila najučinkovitejša Urban Pipp z desetimi zadetki in Darko Cingesar s štirimi. Finalni turnir Pokala Slovenije bo na sporedu 14. in 15. maja. Lokacija bo znana v prvi polovici aprila. Sicer pa ekipo Urbanscape Loka nova preizkušnja čaka že jutri, ko bodo v prvi ligi NLB ob 19. uri gostovali v dvorani Osnovne šole v Stični, kjer se bodo pomerili z ekipo Sviš Ivančna Gorica.

Deskarji na Starem vrhu

Stari vrh – Po tekmah na Rogli in Krvavcu so se mladi deskarji in deskarke zbrali na Starem vrhu. Organizatorji iz kluba EŠK Mungo na čelu z Žigo Škufco so pripravili atraktivno in hkrati zahtevno progo. Deklice in dečki so nastopili v deskarskem krosu. Absolutno najhitrejši in prvi v kategoriji starejših dečkov je bil Aljaž Sladič, med deklicami pa sta zmagali Lejla Grad Božič (mlajše deklice) in Ana Pavlovič (starejše deklice). Potem ko so s tekmovanjem opravili mladi upi, so se na progo podali še deskarski učitelji. V ženski konkurenci je bila brez konkurence Nena Rifelj, v moški pa je prednost domačega terena dobro unovčil Žiga Škufca. »V klubu Mungo smo z opravljenim zadovoljni. Spomladanskim razmeram navkljub smo pripravili lepo tekmo,« je bil zadovoljen Škufca, ki si želi, da bi bila udeležba najmlajših na tekmah v prihodnje še večja.

Finalni turnir danes in jutri na Podnu

Škofja Loka – V dvorani Poden bo finalni turnir državnega prvenstva v floorballu. Najboljše štiri ekipe se bodo danes najprej pomerili v polfinalu. Ob 18.30 bo tekma med FBK In-sport B in FBK Polanska banda, ob 20.45 pa še med FBK In-sport A in FBK Olimpija. Jutri ob 16.30 se bosta danes poraženi ekipi pomerili za tretje mesto, ob 19. uri pa bodo današnji zmagovalci igrali veliki finale za naslov državnih prvakov. Kot je znano, so pred kratkim igralci škofjeloškega In-sporta osvojili naslov mednarodnih prvakov, v velikem finalu pa so se pomerili s Polansko bando.

Mlade spodbujajo k branju

V Mestni knjižnici Kranj (MKK) je potekal dogodek, na katerem so v okviru projekta Športajmo in berimo vrhunski športniki Vesna Fabjan, Živa Dvoršak in Mitja Petkovšek spodbujali mlade športnike k branju. Obenem so odprli razstavo Dan slovenskega športa.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – S projektom Olimpijskega komiteja Slovenije Športajmo in berimo, ki poteka že tretje leto v devetih splošnih knjižnicah po Sloveniji, želijo za mlade športnike ustvariti okolje, v katerem bo branje sprejeto kot del njihovega razvoja, in jim obenem omogočiti lažje in učinkovitejše usklajevanje športnega, akademskega ter osebne življenja. »Branje želimo predstaviti kot najpomembnejšo večino, ki se jo posameznik nauči in jo je treba za dobre rezultate redno trenirati. S telesno vadbo namreč trenirano telo, z branjem treniramo možgane,« je dejala direktorica Mestne knjižnice Kranj Maja Vunšek.

Slavnostni govornik je bil olimpijonek Miro Cerar. Dejal je, da mu v času intenzivnega treniranja in tekmovanja ni bilo vedno lahko. »Od nas so zahtevali, da ne pozabimo na svojo izobrazbo. Na tekmovanja sem nosil študijske knjige, med njimi je kakšna ostala tudi nedotaknjena, saj so bili skrb,

Razstavo Dan slovenskega športa so odprli olimpijonek Miro Cerar, kranjski župan Matjaž Rakovec in vodja OKS-ZŠZ Kranj Tadej Peranovič. Z njimi vrhunski športniki Vesna Fabjan, Živa Dvoršak in Mitja Petkovšek. / Foto: Primož Pičulin

stres in trema prevladujeta. Branje študijske literature je zahtevalo posebno pozornost in pomnjenje, zato sem se včasih sproščal z branjem lahkotnejše literature, ki me ni umsko obremenjevala,« je dejal Cerar in dodal, da so tekmovanja preizkus človeka, kako zmogovati in prenašati poraze, ob tem pa je branje literature dejavnost, ki pomirja in bogata.

Na okrogli mizi so z vrhunskimi športniki smučarsko tekačico Vesno Fabjan, športno strelko Živo Dvoršak in orodnim telovadcem Mitjo Petkovškom dijake športnih oddelkov Gimnazije Franceta Prešerna spodbujali k branju. Povedali so, da povezava med družino, šolo, klubom, reprezentanco in knjižnico lahko ustvari ustrezno spodbudno okolje, kjer se

bo vselej našel čas za branje knjig. Vsakoletni dogodek je letos v sodelovanju z Regijsko pisarno OKS-ZŠZ Kranj in Športno zvezo Kranj pospremlilo odprtje razstave Dan slovenskega športa, ki že od lanskega novembra gostuje po večjih slovenskih krajih. Razstava združuje pregled slovenskega športa zadnjih tridesetih let, v Mestni knjižnici Kranj pa bo na ogled do 8. aprila.

Parašportniki preteklega leta

Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komitej je v torek na Brdu pri Kranju podelila nagrade za najboljše športnike v letu 2021.

MAŠA LIKOSAR

Brdo pri Kranju – Parašportnika leta 2021 sta med posamezniki plezalka Manca Smrekar in strelec Franček Gorazd Tiršek, med ekipami pa športni ribiči. Smrekarjeva si je naziv prislužila s četrtem mestom na lanskem svetovnem prvenstvu v paraplezanju v Moskvi, Tiršek pa z nastopi na paralimpijskih igrah v Tokiu, kjer je osvojil dve medalji. Člani ekipe športnega ribolova, v kateri so bili Rudolf Centrih, Franc Štefanič, Željko Mavrič, Marko Pešec in Tomaž Vanič, so lani na SP v športnem ribolovu v Radečah osvojili srebrno medaljo, poleg tega pa je Centrih dobil bron v posamični konkurenci.

Zveza je podelila še zlat, srebrn in bronast znak zveze. Bronasti znak so prejeli tudi reprezentanti, ki so na evropskem prvenstvu v kegljanju slepih in

Parašportniki leta 2021: plezalka Manca Smrekar, strelec Franček Gorazd Tiršek in ekipa športnih ribičev / Foto: Primož Pičulin

slabovidnih dosegli izjemne rezultate, med njimi so bili tudi štirje Gorenjci Marjan Žalar, Jože Lampe, Slavko Muhič in Miro Rus. Bronasti dobitniki so bili tudi podajalci in podajalke pri kegljanju slepih in slabovidnih, med njimi dva Gorenjca: Marko Prosenec in Nina Kramar. Ob koncu športne poti se je zveza poklonila tudi dvema

gorenjskima parašportnikoma, maratoncu Sandiju Novaku in plavalcu Darku Đuriću, ter dvema gorenjskima trenerjema – Gregorju Habjanu in Juriju Ravniku.

Slavnostnega dogodka so se udeležili predsednik državnega zbora, Igor Zorkič, veleposlanik Japonske v Sloveniji Hiromiči Macušima in njegova ekscelesca

veleposlanik Ljudske republike Kitajske Vang Šun-king. Zbrane sta nagovorila olimpijonek Miro Cerar in Damijan Lazar, predsednik Zveze ŠIS-SPK, ki je poudaril pomen parašporta, predvsem pa pomen leta, ki so ga parašportniki uspešno oplemenitili s svojim dosežki, rezultati in zgodbami, ki navdihujejo.

Ključni ukrepi za preboj

Na Vrhu slovenskega gospodarstva so gospodarstveniki odločevalcem predstavili konkretne ukrepe, potrebne za gospodarski preboj in digitalni ter zeleni prehod.

ALEŠ SENOŽETNIK

Brdo pri Kranju – Na letošnjem 16. Vrhu slovenskega gospodarstva, ki je v sredo potekal na Brdu pri Kranju, so gospodarstveniki pod naslovom Horizonti prihodnosti, razpravljali o nujnih ukrepih na ključnih področjih kratkoročnega in sre-

Ključni izzivi slovenskega gospodarstva so zeleni prehod, digitalizacija in usposobljeni kadri.

Vrha na Brdu so se udeležili tudi gorenjski predstavniki gospodarstva. / Foto: Gorazd Kavčič

dnjeročnega razvoja Slovenije. V ospredju je bil strateški dokument Horizonti prihodnosti, ki zajema ključne razvojne prioritete gospodarstva, cilje ter okoli 150 konkretnih ukrepov za vzpostavitev učinkovitega, konkurenčnega in prebojnega poslovnega okolja.

Dokument v središču postavlja štiri strateška področja, in sicer zeleni prehod, energetiko in digitalno transformacijo, družbeno, transportno in mednarodno povezanost, reindustrializacijo in vlogo države in finančnega sistema.

Kot je uvodoma povedal predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Tabor Šimonka, Horizonti

prihodnosti predstavljajo strateški dokument, ki predstavlja apel odločevalcem, kaj slovensko gospodarstvo potrebuje in zahteva. »Stavimo na zeleni prehod, digitalizacijo in avtomatizacijo, e-mobilnost in še bi lahko našteval. A le tehnološki napredek gospodarstva ohranja našo konkurenčnost,« je dejal. Zato so med ključne pogoje razvojne preboja uvrstili izobraževanje kadrov, višja vlaganja v raziskave in razvoj, stabilne vire financiranja in tesnejši socialni dialog.

Med tri ključne izzive so uvrstili zeleni prehod, ki ga opredeljujejo kot novo industrijsko revolucijo, ki bo verjetno največji in najdražji

projekt v samostojni Sloveniji, digitalizacijo, ki jo razumejo kot ekonomsko in družbeno kategorijo, ter usposobljene kadre, od katerih so usodno odvisne tako digitalizacija kot regionalizacija in internacionalizacija slovenskega gospodarstva. Kot pravijo, je za dvig kompetenc ključna povezava gospodarstva z izobraževalnim sistemom.

V Horizontih prihodnosti je zbranih okoli 150 konkretnih ukrepov za preboj slovenskega gospodarstva.

Kot je dejal generalni direktor GZS Aleš Cantarutti, so Horizonti prihodnosti živ dokument, ki se bo še dopolnjeval, predlogi in ukrepi pa imajo konkretno pravno podlago in so zapisani tako, da bomo lahko sproti spremljali njihovo uresničevanje. Kot je dejal, je čas za nov družbeno-ekonomski okvir, za nova načela. »Obstoječi regulativni okvir moramo z gospodarskega in družbenega področja pogumneje razširiti na ekološko. Podnebna nevtralnost in varstvo biotske

raznovernosti morata poleg blaginje in socialne varnosti postati osrednja cilja gospodarskega upravljanja,« je med drugim dejal Cantarutti in izrazil nujnost, da Slovenija postane socialno-ekološko tržno gospodarstvo.

Zbrane gospodarstvenike je na Brdu nagovoril tudi predsednik vlade Janez Janša, ki je dejal, da so v zadnjih dveh letih dokazali, da zmorejo tudi v kriznih razmerah, in se jim zahvalil za opravljeno delo ter predloge in kritike. Kot je dejal, Horizonti prihodnosti kažejo na samozavest slovenskega gospodarstva.

Gospodarski minister Zdravko Počivalšek pa je poudaril, da smo priča hitremu tehnološkemu napredku in vedno novim inovacijam, ki poganjajo kolesje razvoja. Kot je dejal, moramo ohraniti vse mehanizme za ohranitev tehnoloških in drugih kompetenc ter oblikovanje novega razvoja. Vlada je po njegovih besedah že prislunila nekaterim ukrepom iz dokumenta Horizonti prihodnosti, v prihodnje pa ga bo podrobno preučila in upoštevala v največji možni meri.

Predsednik GZS Tabor Šimonka / Foto: Gorazd Kavčič

Nova sredstva za gospodarstvo

V okviru dveh razpisov je slovenskemu gospodarstvu na voljo skoraj 133 milijonov evrov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Ministrstvo za gospodarstvo je prek Javne agencije Spirit Slovenija objavilo razpis za spodbujanje velikih investicij za večjo produktivnost in konkurenčnost, katerega namen je spodbuditi k trajnostno naravnanim investicijam z

vlaganji v tehnologijo in avtomatizacijo, ki bodo prispevala k dekarbonizaciji ter zelenemu in digitalnemu prehodu. V okviru treh odpiranj bo skupno na voljo 88,5 milijona evrov sredstev.

Samostojno pa je ministrstvo razpisalo še 44 milijonov evrov sredstev za digitalno preobrazbo

gospodarstva, s katerim želijo spodbuditi k digitalizaciji poslovanja oz. digitalni preobrazbi posameznih poslovnih funkcij podjetij. Projekte bodo lahko izvajali konzorciji velikih ter mikro, malih in srednje velikih podjetij.

Razpisa pozdravljajo na Gospodarski zbornici, kjer

pa so poudarili nezadovoljstvo podjetij, ker se roki za oddajo prijav časovno prekrivajo, kar lahko povzroči težave zaradi omejenih kadrovskih in finančnih virov. Prvo odpiranje prijav na razpis za spodbujanje velikih investicij je 22. aprila, rok za prijavo na razpis za digitalno preobrazbo pa je 28. aprila.

DOBRO JE VEDETI

Spremembe pri plačilu za poslovno uspešnost

S spremenjenim zakonom o dohodnini se spreminja tudi davčna obravnava plačila za poslovno uspešnost.

CVETO ZAPLOTNIK

Spremembe in dopolnitve zakona o dohodnini, ki jih je državni zbor sprejel 11. marca, so bile v ponedeljek objavljene v uradnem listu in so naslednji dan, v torek, začele veljati, uporabljajo pa se že za davčno leto, ki se je začelo 1. januarja 2022.

Zakon prinaša tudi spremembe pri plačilu za poslovno uspešnost, za katero se v javnosti uporablja tudi izraz božičnica, trinajsta plača, letna nagrada ali podobno.

Po »stari« ureditvi je bilo plačilo za poslovno uspešnost del plače, zato je bilo lahko izplačano le v denarju, ne pa v delnicah, bonih ali v obliki ugodnosti v naravi. Plačilo je bilo do višine zadnje znane povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji izvzeto iz davčne osnove dohodka iz delovnega razmerja, pri višjih plačilih, ki so presežala povprečno plačo, pa se je razlika nad tem zneskom vštevala v davčno osnovo.

Po spremenjenem zakonu se plačilo še vedno

navezuje na kriterij poslovne uspešnosti, vendar se ne obravnava več kot del plače za poslovno uspešnost po zakonu, ki ureja delovna razmerja, zato ga je možno izplačati v denarju ali v ugodnosti v naravi (na primer v obliki delnic). Zakon ohranja pogoj, da je pravica do plačila poslovne uspešnosti opredeljena v kolektivni pogodbi oziroma v splošnem aktu delodajalca, odpravlja pogoj enkratnega izplačila plačila v davčnem letu, spreminja pa višino neobdavčenega dela. Plačilo za poslovno uspešnost je neobdavčeno do višine povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji oziroma do višine povprečne plače delavca (vključno z nadomestili plače) v zadnjih dvanajstih mesecih, odvisno od tega, kaj je za delavca bolj ugodno. Če je delavec pri delodajalcu zaposlen krajše obdobje, pri izračunu povprečja upoštevajo krajše obdobje, in sicer vse polne mesece zaposlitve, ne glede na to, ali je zaposlen za polni delovni čas ali ne.

Znaka tudi na Gorenjsko

Znaka odličnosti v gradbeništvu sta prejeli podjetji iz Mengša in Komende.

ALEŠ SENOŽETNIK

Portorož – Sekcija gradbincev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije je podelila znake odličnosti v gradbeništvu, ki jih je prejelo 15 podjetij, ki izpolnjujejo najvišja merila poslovne odličnosti, dosežajo uravnotežene rezultate poslovanja, delujejo družbeno odgovorno in stremijo k razvoju ter

visoki kakovosti izdelkov in storitev. Med prejemniki sta tudi dve podjetji s širšega območja Gorenjske. Jurij Hrovat, s. p., ga je prejel za dejavnost pečarstva. Izdeluje kamine, lončene in krušne peči ter letne kuhinje. Družba Teskro iz Komende pa ga je prejela za postavljanje ostrejših in krovskih dela ter izdelavo in montažo lesenih masivnih in skeletnih stavb.

Blagovna menjava lani precej višja

Ljubljana – Blagovna menjava je v lanskem letu presežala osemdeset milijard evrov. Letna stopnja rasti izvoza je znašala dvajset odstotkov, rast uvoza pa 31 odstotkov, kar je po oceni analitike GZS nad pričakovanji. Številke odražajo visoko rast domačega povpraševanja in investicij ter krepitev povpraševanja po slovenskih izdelkih v tujini. Na rast menjave je pomembno vplivala tudi rast cen, ki so se pri uvozu povišale za okoli devet odstotkov, pri izvozu pa za šest.

Podelili bodo nagrade feniks

Ljubljana – Na Gospodarski zbornici bodo prihodnje sredo podelili nagrade feniks, katerih namen je odkrivanje najboljših projektov, spodbujanje dobre prakse in kakovosti ter promocije. Zbornica nagrado podeljuje od leta 2004, namenjena pa je podjetjem, ki se ukvarjajo s svetovalno dejavnostjo. Med nominiranci sta poleg družbe Creapro tudi kranjski podjetji Nets in 3 Projekt.

Gregor Dolinar prevzel vodenje gorskih reševalcev

Kranj – Gorska reševalna zveza Slovenije (GRZS) je pred kratkim dobila novo vodstvo. Dosedanjega predsednika Janeza Rozmana iz Gorske reševalne službe (GRS) Bohinj, ki je GRZS vodil zadnja štiri leta, je nasledil dr. Gregor Dolinar, član GRS Kranj, za podpredsednika pa so na volilnem zboru reševalcev v Kranju izvolili dr. Klemena Belharja, člana GRS Tržič, in Miho Primca iz GRS Škofja Loka. Iz GRZS so še sporočili, da jih zaradi nenehnega naraščanja posredovanj v nesrečah v gorah in drugih težko dostopnih terenih čakajo številni izzivi.

Novo vodstvo Gorske reševalne zveze Slovenije (z leve): Miha Primc, dr. Gregor Dolinar in dr. Klemen Belhar / Foto: Miljko Lesjak

Več požarov v naravi

Škofja Loka, Podljubelj – Gorenjski policisti so ta teden obravnavali več požarov v naravi, ki so jih gasilci uspešno pogasili. V ponedeljek so imeli manjši požar v Bohinju, v torek je v Podljubelju zaradi poškodbe daljnovoda med sekanjem drevja zagorela večja površina podrasti in gozd, manjši požar pa so gasili tudi v Velesovem. V sredo je zagorelo na več mestih ob železniški progi od Medvod do Kranja, verjetno zaradi iskrjenja pri vožnji vlaka. Policisti opozarjajo, da je razglašena velika požarna ogroženost, ki pomeni, da že majhen vir ognja (vžigalica, cigaretni ogorek, pepel ...) v vsakem primeru povzroči požar, ta pa se zelo hitro širi po travnikih in gozdu. Pozivajo k upoštevanju vseh ukrepov za preprečevanje širjenja požarov v naravi.

V Planici poseben prometni režim

Planica – Gorenjski policisti opozarjajo, da bo v času planiških poletov na večini cest (vključno s kolesarsko stezo) od Kranjske Gore do Planice veljal poseben prometni režim, ki ga bo urejal organizator, zato pozivajo k upoštevanju njihovih navodil in ukrepov. Vsem obiskovalcem so na voljo brezplačni avtobusni prevozi iz Kranjske Gore in okolice, zato organizatorji svetujejo, da se v Planico ne odpravljate z osebnimi vozili. Prednost prihoda in odhoda imajo avtobusi, promet avtomobila, počitniških prikolic in taksijev pa ni dovoljen. Na dogodku bo poleg rediteljske službe organizatorja prisotna tudi policija.

Sumljiva moška

Breg ob Savi – Na Bregu ob Savi so policisti ta tedne obravnavali prijavo o sumljivem zadrževanju dveh moških, ki sta povpraševala po odpadnem železu in si ob tem domnevno ogledovala stanovanjske hiše. Moških policisti niso izsledili, pozivajo pa k previdnosti ob takih primerih. Svoje sume in opažanja lahko sporočite na interventno številko 113 ali na anonimni telefon 080 1200. Dobri podatki so na primer opis vozila, registrska številka, opis oseb, smer vožnje ipd., so razložili na policiji.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

Kolesarji se vračajo na ceste

Policija na leto obravnava okoli 1300 prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev, pri katerih so najpogostejše kršitve alkoholiziranost, neupoštevanje prometne signalizacije, vožnja v napačno smer, neuporaba čelade pri mlajših od 18 let in uporaba mobilnega telefona med vožnjo.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Zanimanje za rekreativno kolesarstvo se v Sloveniji zadnja leta povečuje, žal pa se ta trend pozna tudi v prometni statistiki. Kolesarji so vsako leto v povprečju udeleženi v 1300 prometnih nesrečah, število hudih poškodb pri kolesarjih pa se je v zadnjih letih povečalo za 15 odstotkov, je na novinarski konferenci, ki jo je pred novo kolesarsko sezono na Vranskem pripravila Avto-moto zveza Slovenije (AMZS), opozoril direktor Javne agencije RS za varnost prometa Jože Hribar. Po podatkih AMZS je v zadnjih sedmih letih na slovenskih cestah umrlo 73 kolesarjev (lani deset).

Generalni sekretar AMZS Jure Kostanjšek je poudaril, da se je s prihodom električnih koles kot nova oblika kolesarjenja pojavilo primestno kolesarjenje, saj je e-kolo za nekatere relacije postalo nadomestilo osebnega avtomobila, kar je seveda odvisno tudi od vremena, letnega časa, razpoložljive infrastrukture ter varovanih in pokritih parkirnih mest za kolesa. »Še vedno opažamo, da precej kolesarjev tudi na cestah, kjer so kolesarske steze, raje uporablja cesto. Opažamo težave z vzdrževanjem kolesarskih površin in s poškodbami vozišča, napačno rabo talne signalizacije,

Zakon predpisuje najmanj 1,5 metra bočne razdalje pri prehitevanju kolesarja ali skupine kolesarjev ter tudi voznikom lahkih motornih vozil, katerih hitrost ne presega 25 kilometrov na uro. / Foto: AMZS/Uroš Modic

predvsem na občinski ravni, kjer gre za nerazumevanje talne označbe, ki nakazuje prometni pas, namenjen mešanemu prometu. Novost, ki voznikom prav gotovo ni bila dobro predstavljena, so ceste, kjer so zabrisane sredinske ločilne črte, ki razmejujejo smerni vozišči, ter vrisani kolesarski pasovi s črtkano ločilno črto. Rešitev je lahko zavajajoča,« je opozoril Kostanjšek.

Da je na cesti vse več kolesarjev in z njimi več možnosti za nevarne situacije in nastanek prometnih nesreč, ugotavljajo tudi na policiji. Matjaž Leskovar iz Sektorja prometne policije na Generalni policijski upravi je opozoril, da kolo nima zavornih luči in smernikov, zato je

treba upoštevati varnostno razdaljo ter uporabljati roke za nakazovanje smeri. »Ugotavljamo, da vse več kolesarjev, preden sede na kolo, uživa alkohol. Opaziti je porast alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč med kolesarji. Opažamo tudi veliko kršitev vožnje v rdečo luč, neupoštevanje prometne signalizacije, primere vožnje v napačno smer, neuporabo čelade pri mlajših od 18 let. Vedno pogostejša je tudi uporaba mobilnega telefona, vožnja brez uporabe rok in po zadnjem kolesu. Pri voznikih pa opažamo, da kolesarjem velikokrat odvzamejo prednost in jih nepravilno prehitevajo,« je nanižal nekaj najpogostejših kršitev, ki vplivajo na varnost

kolesarjev. Ti morajo zaradi lastne varnosti voziti vsaj pol metra od roba cestišča, da se ognejo poškodbam na vozišču, jarkom in podobnim oviram na cesti, je še dejal Leskovar in opozoril na zakonsko določbo, ki zahteva vsaj 1,5 metra bočne razdalje pri prehitevanju kolesarja oziroma skupine kolesarjev. »Moramo biti strpni, vsi smo enakovrni na cesti,« je še poudaril Leskovar.

Poglejmo še nekaj nasvetov za voznike in kolesarje. Vozniki morajo biti še posebno pozorni pri zavijanju desno (kolesarji imajo prednost), vrata avtomobila naj iz notranjosti odpirajo z desno roko, da bodo kolesarja hitreje opazili, na kolesarje, ki so ranljivejši udeleženci v prometu, pa naj se ne jezijo. Tudi kolesarji naj spoštujejo pravila vožnje, kar pomeni tudi spoštovanje rdeče luči in nakazovanje smeri zavijanja z roko. Uporabljajo naj čelado in poskrbijo za vidnost ter delovanje sprednje in zadnje luči.

AMZS sicer izvaja pomoč na cesti tudi za kolesarje, tudi na Hrvaškem, kjer dopušča veliko Slovencev. Ob klicu na 1987 ali prek brezplačne mobilne aplikacije AMZS vam bodo njihovi mehaniki pomagali zamenjati zračnico ali pa vas in vaše kolo odpeljali do izbranega servisa ali domov.

Policijski helikopter postal muzejski eksponat

Policijski helikopter Agusta Bell AB-212 je po 42 letih služenja policiji in 9993 urah letenja postal del zbirke Muzeja slovenske policije. Razstavljen bo kot eksponat v Parku vojaške zgodovine v Pivki.

MAŠA LIKOSAR

Zgornji Brnik Policijski helikopter Agusta Bell AB-212, imenovan tudi Bravo, je bil eden izmed sedmih policijskih helikopterjev. Izdelan je bil v Italiji leta 1980, svoje delo je začel z jugoslovansko registrsko oznako, zaključil pa jo je s slovensko S5-HPB. Znan je bil po svojem specifičnem zvoku letenja – hrupnem ropotu, ki nastane zaradi dveh krakov glavnega rotorja. Sprva je bil namenjen kot podporno sredstvo policijskim nalogam, kasneje se je uporabljal tudi za prevoz ljudi in tovora, gorsko reševanje, medbolnišnične prevoze, helikoptersko nujno medicinsko pomoč, izobraževanje in usposabljanje

ter razvoj najzahtevnejših tehnik stenskega reševanja. Z njim so prevažali tudi material za obnovo, izgradnjo in oskrbo planinskih postojank. Helikopter Bravo po besedah vodje Letalske policijske enote Dejana Kinka sodi med tiste helikopterje v Evropi, ki so rešili največ življenj.

Helikopter je bil neposredno udeležen pri tragični nesreči med usposabljanjem na Okrešlju, kjer je umrlo pet izkušenih gorskih reševalcev, med njimi tudi policist. Ena od njegovih dolgotrajnejših in zahtevnejših nalog je bilo reševanje pri poplavih v Bosni in Hercegovini leta 2014. Med drugim so z njim v dolino pripeljali bika, ki ga je

na Vrtaški planini ugriznila kača, in več kot sto od strele ubitih ovc z grebena Košute. AB 212 je aktivno sodeloval med osamosvojitveno vojno, prvič 12. junija 1991, ko je bila na vrhu Triglava dvignjena slovenska zastava. Helikopter je bil pravočasno odstranjen na skrivno lokacijo, saj je bil hangar Letalske policijske enote med bombardiranjem Letališča Brnik poškodovan.

Ob slovesu so mu na sedežu enote priredili krajšo slovesnost, na kateri je Dejan Kink v imenu policije oziroma ministrstva za notranje zadeve direktorju Parka vojaške zgodovine Pivka Janku Boštjančiču helikopter simbolično predal v nadaljnjo hrambo.

Slovesnosti ob »upokojitvi« policijskega helikopterja Agusta Bell AB-212 se je udeležil tudi minister za notranje zadeve Aleš Hojs, ob njem so direktor Parka vojaške zgodovine Pivka Janko Boštjančič (desno), kustodinja in vodja Muzeja slovenske policije Darinka Kolar Osvald, namestnik generalnega direktorja Policije Janez Rupnik in vodja Letalske policijske enote Dejan Kink (levo). / Foto: Tina Dokl

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Dan ljubezni samo za naju

Knjižnico dr. Toneta Pretnarja je napolnila poezija. Poezija štirih tržiških pesnikov v interpretaciji štirih tržiških recitatorjev. »Zapel bi ti pesem o sreči, pa je ne znam, podaril ti pest zlatih cekinov, pa sem jaz vse, kar imam ...« piše v pesmi Zmogel bom Anton Kramarič.

SUZANA P. KOVAČIČ

Leta 1999 je Unesco 21. marec razglasil za svetovni dan poezije. Gre za pobudo ozaveščanja o pomembnosti pesniške besede in njene prepletenosti z našim vsakdanom. »Nocoj, na ta večer, ki smo ga namenoma pomenovali Dan ljubezni samo za naju, so z nami štirje pesniki s svojimi prvenci, štirje recitatorji s svojimi radijskimi glasovi in glasbenik, ki bo raztegnil svoj meh. Vsi z eno samo željo, da ta večer z besedo in glasbo pobožajo naše duše, naša srca,« je ponedeljkov literarni večer napovedal Boris Kuburič, vodja tržiške območne izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti in član Mladinskega

gledališča Tržič, ki je v prostorih Knjižnice dr. Toneta Pretnarja Tržič organiziralo prireditev. Ljubezensko poezijo Jane Kus, Antona Kramariča, Milana Krsnika in Davida Ahačiča so prebrali Marina Bohinc, Maja Gradišar, Janez Kikel in Bojan Veselinovič. Tine Berger je za ta večer v roke spet vzel harmoniko in pesmi štirih polepšal z zimzelenimi melodijami.

David Ahačič, najmlajši med avtorji, je »fant, ki je videl rožo čudotvorno, vzdramil se je in je šel na pot« in se pred nekaj leti podpisal pod svoj pesniški prvenec Skoz' to okno gledam svet in svet me použiva skozenj. »Največ pesmi sem napisal v času zaljubljenosti, v najstniških letih. A ne

le izključno takrat. Poezijo pišem, ker se mi zdi, da se v pesniških figurah lahko zelo lepo igraš z jezikom. Ne samo z jezikom, igraš se s spomini, asociacijami, vtisi, občutki. Potem ko se čez leta vračaš, prebiraš te verzice, jih nekdo drug prebira kot nocoj, se točno spominjaš tistih trenutkov, ko so nastajale, in se preseliš v tisti čas. Nostalgično, lepo,« je povedal Ahačič.

Jana Kus v svoji knjižici Stopinje skozi čas pripoveduje zgodbe svojega življenja in nas tudi prek pesmi popelje v svet svojih misli in čustev v dvoje. »Moje življenje je ubiralo čudna pota. Vse se je našlo, od veselja do žalosti. V mojih pesmih je veliko hrepenenja.« Kot v

Od leve: Anton Kramarič, Jana Kus in David Ahačič (manjka Milan Krsnik), vsak s svojo knjižico poezij / Foto: Tina Dokl

Poezijo štirih tržiških pesnikov so interpretirali (od leve): Janez Kikel, Marina Bohinc, Maja Gradišar in Bojan Veselinovič. Desno je Tine Berger, ki je prireditvi s harmoniko dodal glasbeno podlago. / Foto: Tina Dokl

njenih pesniških kiticah, v pesmi Kdo si: »Tebi se pravi ljubezen – zdaj vem – pa se še vedno sprašujem, če jaz zaupati smem ...«

Anton Kramarič se zdaj, ko je mladost pobegnila in se pokrila s paletavo mavričnih spominov, ozira na prehojeno življenjsko pot, na pot Samo za naju dva. »Ko je enkrat za tabo toliko let ljubezni, govorim o zrelem obdobju, se človek rad pesmi spomni nazaj. In če jih posvetiš nekemu drugemu, ženi, okrogli obletnici, in če vidiš, da je zadovoljna s tem, kar si napisal, potem je to darilo namesto rož zelo v redu. To je moj izliv, to je moja izpoved.«

Milana Krsnika na literarnem večeru ni bilo, Boris Kuburič ga je predstavil:

»Milanova poezija je življenje samo. Njegov notranji svet je bogat, nabit s čustvi, ki mu jih je povzročilo življenje, in vse barvne nianse občutij vsebujejo njegove izbrane pesmi v knjižici Čas kot življenje.«

Nekateri so bili ali pa so še, tako ali drugače, povezani z gledališčem. Za vse štiri pa je bilo na literarnem večeru posebno doživetje in izziv prebrati pesmi pred avtorji. Pesmi so izbrali avtorji sami in zdelo se je, kot da

Skrivnosti oken mestnih veter nosi in jih ne razglaša, ker so lastna okna, rože, bolečine ljudem predobra mera, in meni tvoje okno, ki trka nanj ljubezni moje vera. Skoz' to okno gledam svet in svet me použiva skozenj. (iz pesmi Davida Ahačiča Rdeče pelargonije)

Pred 45 leti, 24. marca 1977, je bilo registrirano tržiško gledališče mladih in njegove zamatke je iskati prav med sodelujočimi recitatorji Marino Bohinc, Majo Gradišar, Janezom Kiklom in Bojanom Veselinovičem.

jih slišita prvič, sta povedala Jana Kus in David Ahačič, ki je dodal: »Marsikateri verz je tudi mene presenetil, ker sem ga v interpretaciji nekoga drugega slišal povsem na novo.« Antona Kramariča pa je ganilo do solz.

Kultura

Spominski večer ob počastitvi 100. obletnice rojstva pesnika Franceta Balantiča **Stran 14**

Pogovor

Kovaški mojster Jože Krmelj iz Loga nad Škofjo Loko je postal obrtnik leta 2021. **Stran 15**

Zanimivosti

Duhovnik, misijonar in sadjar Franc Pirc, oče »umne sadjereje« **Stran 16**

Od petka do petka

Diplomatska misija v Kijevu bo delovala na ravni odpravnika poslov in bo imela polna pooblastila za čas urgentnih razmer v Ukrajini, je pojasnil premier Janez Janša. / Foto: Gorazd Kavčič

Koordinator Levice Luka Mesec je dejal, da je prepoved Levice in SD na ustavnem sodišču preko Viliija Kovačiča želela doseči SDS. / Foto: arhiv GG

Ob prodaji Pipistrela ameriškemu Textronu sta Ivo in Taja Boscarol Občini Ajdovščina namenila donacijo v vrednosti 25 milijonov evrov. / Foto: Pipistrel

Slovenija v Kijev pošilja diplomatsko misijo

SIMON ŠUBIC

V Kijevu spet diplomatski predstavnik Slovenije

Potem ko je v nedeljo napovedal, da bo Slovenija ta teden v Kijev nazaj poslala svojega diplomatskega predstavnika z ekipo, je predsednik vlade Janez Janša v sredo na novinarski konferenci na Brdu pri Kranju dodatno pojasnil, da bo diplomatska misija delovala na ravni odpravnika poslov in bo imela polna pooblastila za čas urgentnih razmer v Ukrajini. Dejal je, da so prejeli več prijav prostovoljcev, kdo bo odpravnik poslov, pa ni povedal. V medijih je sprva krožilo ime Bojana Pograjca, državnega sekretarja v premierjevem kabinetu, v sredo pa so nekateri mediji poročali, da naj bi izbrali podpolkovnika Boštjana Lesjaka, ki je poročen z Ukrajinko in Ukrajino zelo dobro pozna. Janša naj bi včeraj z odločitvijo seznanil voditelje zveze Nato in EU na izrednem vrhu v Bruslju. Slovenija ima tudi kandidate za vodenje misije EU v Kijevu, če se bo Unija odločila za ta korak, je tudi pojasnil Janša. Z zunanjega ministrstva so sporočili, da Slovenija v Kijev pošilja začasnega odpravnika poslov, ki bo tam »na podlagi ocene razmer opravljal diplomatske naloge na načine

in po postopkih, ki so zapisani v zakonu o zunanjih zadevah«. Slovenski veleposlanik v Ukrajini Tomaž Mencin je ob začetku vojne zapustil Kijev in se po pojasnilu zunanjega ministrstva od 21. marca nahaja na začasni lokaciji na Poljskem v bližini ukrajinske meje, kjer izvaja vse diplomatske naloge.

Levica in SD ne delujeta protiustavno

Ustavno sodišče je v sredo kot očitno neutemeljeno zavrnilo pobudo za oceno protiustavnosti programa politične stranke Levice in delovanja političnih strank Levice in Socialnih demokratov. Pobudo je na ustavno sodišče vložil aktivist Vili Kovačič, ki je Levici očital sporne točke v programu stranke iz leta 2017, ko se je zavzemala za prenos lastništva podjetij v roke države in lokalnih skupnosti. SD je Kovačič očital nasledstvo »zločinov« in »poveličevanje totalitarizma« ter da se stranka nikoli distancirala od »zločinov« nekdanjega komunističnega režima. Ustavno sodišče je v obrazložitvi zapisalo, da na podlagi očitkov v pobudi o dejanjih SD in Levice ni mogoče ugotoviti, da se stranki nista distancirali od ideologije bivšega totalitarnega režima na način,

da bi iz očitnega zavzemanja in delovanja izhajala kakršnakoli grožnja ustavnim vrednotam človekovega dostojanstva iz 63. člena ustave. Ter da dejanja SD in Levice »očitno ne pomenijo ustavnega nedopustnega načina delovanja z uporabo sile ali groženj«. Kot neutemeljene so na ustavnem sodišču zavrnil tudi Kovačičeve navedbe, da bi bilo treba stranko Levice prepovedati v skladu z merili iz sodne prakse nemškega ustavnega sodišča. V Levici in SD so odločitev ustavnega sodišča pozdravili. Koordinator Levice Luka Mesec je dejal, da je prepoved Levice preko Kovačiča želela doseči SDS, predsednica SD Tanja Fajon pa, da je šlo za očitno predvolilno nagajanje.

Politične ankete pred volitvami ostajajo

Državni zbor je v sredo sklenil, da predlog zakona za prepoved objave političnih anket pol leta pred volitvami, ki so ga podali v SNS, podprli pa tudi poslanci SDS, ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Kot je ob obravnavi predloga dejal predsednik SNS Zmago Jelinčič Plemeniti, javnomnenjske raziskave ne merijo utripa med volivci, pač pa »ustvarjajo ljudsko mnenje po nalogu določenih

centrov moči«. Rezultati anket po njegovem mnenju ne kažejo dejanskega stanja in so narejene po zastarelih metodah. V SDS so dejali, da nekatere agencije javnega mnenja ne merijo, ampak usmerjajo. V drugih parlamentarnih strankah so predlogu nasprotovali in spomnili, da je ustavno sodišče v preteklosti že odločilo, da je prepoved objavljanja anket sedem dni pred volitvami neustavna.

Bogata donacija ob prodaji Pipistrela

Ajdovsko družbo Pipistrel so pred dnevi za 218 milijonov evrov prodali ameriški družbi Textron, Ivo Boscarol, ki ostaja manjšinski lastnik, in hčerka Taja pa sta del kupnine – 25 milijonov evrov – donirala Občini Ajdovščina. Donacijo bodo namenili gradnji zdravstvenega doma z reševalnim centrom ter ureditvi letalskega muzeja in zelenih površin. Ob tem bodo zaposleni v Pipistrelu za vsak svoj delovni dan v podjetju prejeli po tri evre. Textron se je zavezal k ohranitvi Pipistrelove blagovne znamke, sedeža družbe, razvoja in raziskav ter proizvodnih kapacitet v Sloveniji in Italiji ter bo dodatno vlagal v razvoj in proizvodnjo prihodnjih izdelkov družbe Pipistrel.

Slovinci v zamejstvu (843)

Pohvala in zahvala Sloveniji

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Vzgoja in izobraževanje v slovenskem jeziku na vseh ravneh, od jasli do mature, in krepitev kulturne ter gospodarske moči slovenskih manjšin v sosednjih državah so bistveni za njihov obstoj in razvoj. V mandatu te vlade je bilo storjenih kar nekaj prebojev, od zgodovinske vrnitve tržaškega Narodnega doma Slovencem do podpisa sporazuma med slovensko in madžarsko vlado o sodelovanju pri gospodarskem in družbenem razvoju narodnostno mešanega območja na obeh straneh državne meje, kar bi lahko storili tudi s kakšno drugo državo, je dejal predsednik slovenske vlade Janez Janša na ponedeljkovi seji Sveta vlade za Slovence v zamejstvu, ki ga tudi vodi. Na seji sveta so poleg

zastopnikov v Italiji, Avstriji, na Hrvaškem in na Madžarskem živečih Slovencev sodelovali tudi nekateri ministri slovenske vlade, ki so vključeni v sodelovanje Slovenije s Slovenci v sosednjih državah, ter po video zvezi tudi predstavniki Slovencev iz Avstralije, Brazilije, Združenih držav Amerike in Srbije. Ideja o enotnem slovenskem kulturnem prostoru je živa in je vključena tudi v nedavno sprejeti Nacionalni program za kulturo.

Predstavniki Slovencev iz sosednjih držav so predstavili razmere, v katerih živijo in ki jih je v zadnjih dveh letih zaznamovala tudi epidemija. Prilagoditi se morajo novim razmeram in marsikatero dejavnost prestaviti na splet. Posebej pa so opozorili na upadanje znanja

Pod predsedstvom predsednika vlade Janeza Janše je bila v ponedeljek v Ljubljani seja Sveta vlade za Slovence v zamejstvu. / Foto: Urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu

slovenščine in na pomanjkanje kakovostnega pedagoškega kadra. Ohranjanje jezika in identitete sta osnova za preživetja slovenstva v zamejstvu. Na seji sveta so bile predstavljene tudi možnosti čezmejnega sodelovanja in projekti v okviru evropskega

čezmejnega sodelovanja do leta 2027. Pri njihovem urejanju imajo svojo vlogo tudi avtohtone slovenske skupnosti. Slovenija namerava vzpostaviti mrežo kontaktnih točk, ki bodo pomagale zamejskim strukturam.

Člani sveta iz sosednjih držav so se zahvalili za odlično in učinkovito delo slovenske vlade v zadnjih dveh letih pri zavzemanju zaboljšanje njihovega položaja. Še posebej so pohvalili delo ministrice dr. Helene Jaklitsch, ki je bila pogosto med njimi.

Po svetu

Sava in Dneper

Politika nas večkrat razločuje kot povezuje. K sreči pa imamo tudi naravne danosti, ki nas povezujejo že same po sebi. Taka je naša Sava, ki v svojem 990 kilometrov dolgem toku povezuje štiri države nekdanje Jugoslavije ...

MIHA NAGLIČ

Reka, ki nas povezuje

Britanska avtorja Matthew Summerville (MS) in Dan McCrum (DMC) sta posnela dokumentarec z naslovom Sava. Iz pogovora z njima pa izvemo še več o ozadju tega zanimivega projekta. Ko sta potovala in snemala ob naši dolgi reki, sta prišla do glavnega spoznanja, da nas narode ob njej kljub vsej različnosti in sprtosti »več stvari povezuje kot razdvaja«. Preberimo nekaj odlomkov. MS: »Nekako sem dojel, da je naravno okolje, pokrajina, ki jo prepreda voda, nekaj univerzalnega, kar povezuje zelo različne kulture. Zanimala naju je voda kot skupna dediščina, ki povezuje ljudi. Politika – pa tudi koncept držav – so mehanizmi, ki nas pogosto ločujejo med seboj, voda pa je antiteza tega. Hotela sva povedati zgodbo o sedanosti in prihodnosti tega območja, ne pa o zgodovini. Rada si predstavlja prihodnost, v kateri nas združuje pokrajina, namesto da bi nas ločevala ideologija.« Vprašanje Ane Jurc, avtorice intervjuja: »Duhovnik v Brčkem pripomni, da se to, kako reka teče skozi pokrajino, odraža v značaju in temperamentu ljudi, ki

tam živijo. Sta morda opazila, da ob različnih odcepkih Save res živijo ljudje z različnimi temperamenti?« DM: »Vsekakor je to zanimiva, lepa interpretacija – pa čeprav morda malce idealistična. Na severozahodu Slovenije, kjer je reka hitra in živahna, so se mi ljudje res zdeli energični in zadovoljni z življenjem. V Zagrebu prebivalci nimajo skoraj nobene stika z reko, zato morda ni presenetljivo, da je klub Močvara namenjen marginalcem, alternativcem. Ljudje s hrvaških mokrišč so izrazito 'rečni ljudje', in tako naprej.« Kako je potekala izbira sogovornikov za film? DMC: »Proces izbire je bil precej naraven. V Šamcu v Bosni sva na primer šla k reki, kjer sva našla družbo, ki je popivala na pikniku. V resnici nama niso dali prave izbire, ostala sva z njimi 24 ur – in jih nato šest let pozneje znova poiskala. Druge ljudi sva izrecno iskala: vedela sva na primer, da hočeva na Jesenicah slišati zgodbo kakega starega jeklarskega delavca, da bi prek njega ponazorila zaton industrije. V Ljubljani sva hotela glas nekoga iz mlajše generacije, ki ima večplastno nacionalno identiteto. Prijateljji so nama predlagali Kuklo in bila je pripravljena

sodelovati. Vsakega sogovornika sva torej našla na drug način, ampak včasih sva iskala tudi med seboj kontrastne zgodbe: portretu brodarjev v Brežicah na primer sledi zagrebški kvirovski kolektiv House of Flamingo.« Avtorja sta imela srečo, da sta še »ujela« legendarno hrvaško filmsko igralko Miro Furlan, ki v filmu posebej glas Save, govori v imenu reke, a je žal umrla prej, kot je bil film končan. O filmu je izjavila: »Kot državljanka nekdanje Jugoslavije, države, ki jo je uničila morilska politika, vidim ta projekt kot del nujno potrebnega procesa zdravljenja regije in tudi širše.« In kdaj bomo film videli? MS: »Jeseni se bova vrnila na Jesenice s potujočim kinom in se počasi premikala vse do Beograda. Film bova predvajala v lokalnih kinematografih, kjer teh ni, pa v kulturnih domovih, morda v 'kafanah' in podobno.« No, da vidimo.

Sava in vojna

Mnoge ljudi, ki živijo ob Savi, so boleče in bolezensko zaznamovale vojne. Kako se na to dejstvo odziva film? DM: »Absolutno je Sava protivojni film. Vojna je kontekst, ves čas je prisotna – ljudje jo pač omenjajo,

še posebej v Bosni in Hercegovini ter v Srbiji. Tam je tudi več vizualnih opomnikov: v Bosanskem Brodu je na primer stolpnica, ki je do polovice porušena, v drugi polovici pa živijo ljudje. Razloženo nama je bilo, da se je oblast zavestno odločila, da zbombardirane stavbe ne bodo sanirali, ker jim koristi za politično demagogijo. Dejavno sva se hotela odmakniti od teženj k separatizmu; jasno, da ima vsaka država pravico do samostojnosti, nima pa pravice do sovraštva do svojih sosedov. Ne pretvarjava se, da sva izvedenca za to temo, lahko deliva samo, kar sva doživela in videla na lastne oči.« (Vir: Ana Jurc, MMC RTV SLO)

Kaj pa Dneper

Dneper (rusko Dnjepr, belorusko Dnjapro, ukrajinsko Dnipro) je 2290 kilometrov dolga reka, ki teče po ozemlju Rusije, Belorusije in Ukrajine. Ljudje, ki živijo ob tej veliki reki, so po krvi bratje, po jeziku bratrance, a režimi, ki jim vladajo, so jih pahnili v bratomorno vojno. Dneper pa to le nemočno opazuje in se nemo vali skozi Ukrajino v Črno morje. In ne ve povedati, kdaj bo v krajih in pokrajinah ob njegovem toku spet mir ...

Sava v Beogradu, do koder je pretekla 990 kilometrov skozi štiri države / Foto: Wikipedija

Dneper v Kijevu, glavnem mestu Ukrajine, nema priča vojne v tej državi / Foto: Wikipedija

Reka Dneper, ena največjih v Evropi, na sliki v Dnepropetrovski pokrajini v Ukrajini / Foto: Wikipedija

Nove knjige (625)

Živeti skupaj

MIHA NAGLIČ

»Ljubezen do čebel ima na Slovenskem dolgo tradicijo. Pravzaprav bi skoraj z gotovostjo lahko zatrčili, da takšnih dežel s tako bogato naravno in kulturno dediščino, vsestransko in raznoliko prepleteno s čebelarstvom, kot je naša, ni veliko v svetu. V preteklosti je svojevrstna skrb za čebele vodila k temu, da so zanje začeli graditi prav posebne hiše, imenovane čebelnjaki, ki so še danes domovanje naših debel in jih najdemo skoraj v vsakem slovenskem kraju. Imajo prav poseben pomen, saj so varno bivališče za kranjske čebele (*Apis mellifera carnica*), danes druge najbolj razširjene

rase medonosne čebele na svetu. Kranjsko čebelo odlikujejo lastnosti, kot so izjemna mirnost, krotkost, prilagodljivost, dobri donosi na pašah, odpornost proti boleznim, majhna poraba hrane v zimskem času in buren spomladanski razvoj. Zaščiten je z zakonom, kar pomeni, da je čebelarjenje v Sloveniji dovoljeno samo s kranjsko čebelo. Čebela je imela že od prazgodovine dalje magično-religiozni pomen. Simbolizirala je duhovne vrline, ureditev v čebeljih panjih so primerjali z ureditvijo človeške družbe. Čebela velja za zgled gospodarnosti, marljivosti in redoljubnosti, zato tudi pravimo, da je nekdo 'priden kot čebela' in nasprotno 'len

kot trot', ali povedano drugače: 'Špegajte se vi lenuhi, per tej mali marni muhi'. Še več, lahko rečemo, da je čebela pri nas povzdignjena nad živalski svet, kjer vse živali poginejo, le čebela ne pogine, ampak umre, v skoraj mitološko bitje, čebelar pa se izkaže le kot njen uslužni skrbnik, ki jo krmi in zanjo predano skrbi. Prav zaradi njenih odličnih lastnosti in velikega povpraševanja se je od sredine 19. do sredine 20. stoletja z živimi čebelami in maticami množično trgovalo po vsem svetu – od Avstralije, Japonske do Južne Amerike in Kanade, po pošti, z vlakom, ladjami. Včasih so čebele do kupca potovale celo z zrakoplovom. Poslikane

panjske končnice, to je običajno sprednji ter pogosto snemljivi leseni del panja, zlasti pri panjih kranjičih, so naša posebnost in drugod po svetu niso poznane. Posebnost slovenskega čebelarjenja pa so tudi čebelji panji ...« (str. 14)

Gornje besede so iz predgovora v to imenitno monografijo o čebeli in človeku. Napisala jo je dr. Petra Bole, lepe in številne fotografije sta prispevala Ivan Esenko in Mirko Kambič. Knjiga je najprej izšla v angleščini (*Living together, About bees and mankind*, 2021) in je dragocena predstavitev slovenskega čebelarstva v svetu. O vsebini in pomenu te knjige pa več ob drugi priložnosti.

Petra Bole, Živeti skupaj, O čebeli in človeku, Muzeji radovljiške občine, Radovljica, 2021, 308 strani

Kultura

Poezija, slikarstvo, glasba

Ob praznovanju stote obletnice rojstva pesnika Franceta Balantiča so v atriju Samostana Mekinje pripravili spominski večer.

IGOR KAVČIČ

Torkov večer, ki so ga v Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik naslovili s pesnikovimi besedami Popotnica bogata bo spomin in moč, je bil zadnji v sklopu zaznamovanja stote obletnice rojstva dolgo zamolčanega, a nedvomno izjemnega slovenskega pesnika. V knjižnici so v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev pripravili večer, na katerem je bilo

občinstvo deležno različnih umetniških izrazov, ki zajemajo Balantičev pesniški opus. Njegove pesmi so bile interpretirane z recitacijo, zborovskim petjem in v obliki likovne podobe.

Da se je pesnikov rodni Kamnik, predvsem odkar imamo svojo državo, večkrat spomnil na svojega rojaka, je v uvodnem nagovoru povedala Breda Podbrežnik Vukmir. Prvič pa že leta 1985, ko so v Mladinskem kulturnem

društvu Pedenjmožic pripravili recital, sicer za Malo dvorano Cankarjevega doma v Ljubljani, pa je do izvedbe prišlo šele jeseni istega leta v dvorani nad kavarno Veronika v Kamniku. Pri vrnitvi Franceta Balantiča v domače mesto je poudarila pomen prof. Franceta Pibernika, ki je zbral celotni opus njegovih pesmi in poskrbel za njegovo izdajo, leta 1991 pa so mu Kamničani na Novem trgu postavili tudi spomenik. Odtlej naj bi bili ideološki boji mimo, posvetili naj bi se njegovim pesmim, a se je nekaj prvega še vrnilo v času poimenovanja kamniške knjižnice po njem.

V Knjižnici Franceta Balantiča so že lani pripravili natečaj, na katerega so povabili 14 likovnih ustvarjalcev, ti pa so vsak v svoji likovni govorici poustvarili Balantičeve pesmi. Na ogled so postavili 17 del, o njih pa je spregovorila umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn. Pesnikov portret z veduto Kamnika v

Dr. Andrej Misson je priredil tri Balantičeve pesmi, ki so jih pod njegovim vodstvom izvedli pevci Prvega slovenskega pevskega društva Lira. / Foto: Tina Dokl

ozadju je njegov avtor, v Mariboru živeči Kamničan Viktor Šest, podaril knjižnici.

Še prej so v recitalu vsak po tri Balantičeve pesmi predstavili člani Društva slovenskih pisateljev Brane Senegačnik, Miklavž Komelj in Maja Vidmar. Ob tem je

vsak ščepec sodobnosti dodal še z nekaj svojimi pesmimi.

Večer je zaključil nastop pevcev Prvega slovenskega pevskega društva Lira iz Kamnika, ki je izvedel tri Balantičeve pesmi, ki jih je priredil skladatelj in tudi zborovodja

dr. Andrej Misson. Slišali smo pesmi Zasuta usta, krstno pa sta bili izvedeni pesmi Pot brez konca ter Pridi deklica. Likovna dela z natečaja so na voljo tudi v katalogu, ki so ga posebej za to priložnost izdali v Knjižnici Franceta Balantiča.

Balantičeve in svoje pesmi je poleg Braneta Senegačnika in Miklavža Komelja brala tudi Maja Vidmar. / Foto: Tina Dokl

Pol stoletja v enem dnevu

S premiero in tremi ponovitvami drame z naslovom Življenje v enem dnevu je pod okriljem območne izpostave JSKD v Kranju spet zaživelo mladinsko gledališče. Avtor besedila in režiser Ajdin Huzejrović je z Gledališko skupino Dramatikon pokazal na potencial mladih za gledališko ustvarjanje.

IGOR KAVČIČ

Kranj ima spet mlado igralsko ekipo. Pod okriljem kranjske območne izpostave JSKD se je v aktualni sezoni oblikovala Gledališka skupina Dramatikon. Vodi jo Ajdin Huzejrović, ki je pred desetletjem deloval v gledališki skupini Gimnazije Kranj ter med letoma 2012 in 2018 umetniško vodil Mladinski oder, s katerim je pripravil kar nekaj zanimivih gledaliških predstav. V letih pred epidemijo je pod mentorstvom legendarnega režiserja Ljubiše Ristića študiral gledališko režijo na Novi akademiji umetnosti v Beogradu. V zadnjem letu je Ajdin Huzejrović okrog sebe zbral ekipo igre željnih mladih in pred dnevi z njimi že pripravil prvo uprizoritev na odru Stolpa Škrlovec, predstavo Življenje v enem dnevu po predlogi lastnega dramskega besedila.

Osrednja tema Huzejrovičevega dramskega snovanja sta bila tokrat lik in delo

pisateljice in feministke Virginie Woolf. Osnovno besedilo za predstavo je nastalo po motivih filma Ure do večnosti oziroma romana Ure Michaela Cunninghama, k dramski predlogi pa so igralci dodali tudi lastne monologe, ki so jih pripravili v fazi vaj za predstavo.

Sicer v treh različnih obdobjih preteklega stoletja srečamo tri ženske, že omenjeno pisateljico Virginijo Woolf v letu 1941, gospodinjico Liso Smith leta 1959 in urednico literarnega časopisa Clarisso Rodwell v letu 1991. Vse tri, vsaka v svojem času in zgodbi, so predstavljene s kratkimi prizori, v katerih nam naslikajo svoj vsakdanjik v zgolj enem dnevu – lahko bi rekli od zajtrka do večerje. Junakinje spremljamo same, v družbi svojih moških, s prijateljicami, partnerkami ... Počnejo bolj ali manj običajne stvari od zajtrka in pitja kave do branja, pripravljavanja zabave, sprehoda, liki se srečujejo z različnimi čustvenimi stanji

... Ob tem pa se pred nami slika cela vrsta za zahodno družbo značilnih medčloveških odnosov, tako med partnerji in družinskimi člani kot med spoloma in znotraj njih.

Vse se dogaja v enem dnevu, na enem odru. Posamezni liki se sicer vsak v svojem svetu le navidezno srečujejo na odru in ob tem eden drugemu ne posegajo v zgodbe, a med njimi vseskozi čutimo neko povezanost. Režiser nam s tem nedvomno želi nakazati, da gre pravzaprav za eno in isto temo, katere oblika se v vsem tem razponu let sicer spreminja, a vsebina ostaja. Morda nam o tem govorijo na prvi pogled komični vložki z nasveti, kako biti dobra ženska v sodobnem svetu, ki so bili izdani leta 1923 v časopisu New York Times, pa se mogoče tudi danes, sto let kasneje, marsikatera ženska v okviru družinskih odnosov prepozna v njih.

Mladi igralci se odru »srečujejo« izjemno spretno.

Mladi gledališčniki so se odlično znašli v različnih zgodbah na istem odru. / Foto: Sunčan Stone

Juta Gašperšič, Lovro Kolbl, Zehra Mehić, Petar Petkovski, Metka Rauter, Taja Starc, Teo Ukmar, Neža Verdonik in Tadeja Zgaga so na odru prepričljivi in jih lahko z veseljem pričakujemo tudi v naslednjih Dramatikonovih produkcijah.

Za dramaturgijo je poskrbel Milo Lazarević, poudariti velja tudi odlično scenografijo in kostumografijo Ateljeja DnA, ki nas kljub najbrž skromnim sredstvom produkcije tudi vizualno popelje v posamezno v predstavi predstavljeno leto. Da je

predstava šele dober začetek skupine Dramatikon, ki se ji obeta še mnogo več življenja kot le za en dan, pa nakazuje tudi njihovo najnovejšo sporočilo. V svoje vrste namreč vabijo nove in nove mlade, željne gledališke igre.

Pogovor

Naša želja je nadaljevati tradicijo

Jože Krmelj

Pogovarjali smo se s kovaškim mojstrom Jožetom Krmeljem, ki je po izboru Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije postal obrtnik leta 2021.

ALEŠ SENOŽETNIK

S kovanjem se pri Krmeljvih ukvarjajo že od leta 1870. Jože Krmelj skupaj z ženo Matejo predstavlja že sedmo generacijo kovačev, ki od leta 1926 deluje na sedanji lokaciji v Logu nad Škofjo Loko. Posvečajo se tradicionalnemu izdelovanju gozdarskega, vrtnega in drugega orodja. V zadnjih letih so svoj nabor razširili tudi z rustikalnim programom. Jože Krmelj se namreč ukvarja z izdelavo ponev iz enega kosa, unikatnih sekir in mačet ter nožev iz damaščanskega jekla.

Pripravlja tudi delavnice, na katerih si udeleženci skujejo svoj nož in ki so priljubljene med ljudmi najrazličnejših profilov, udeležujejo pa se jih tudi tujci.

Čeprav ročno izdelani, unikatni izdelki v zadnjih letih znova pridobivajo vrednost in tudi med kupci postajajo vse bolj priljubljeni, pa se za poklic kovača mladi danes skorajda ne odločajo več. Tudi zato je Jože Krmelj ob nedavni podelitvi nagrade obrtnik leta dejal, da jih rast ne zanima, ampak da si želijo le preživeti in nadaljevati kovaško tradicijo.

Prejeli ste že več nagrad. Kakšno mesto ima med njimi najbolj sveža, naziv obrtnik leta?

Nagrada pomeni priznanje našemu delu. Tudi sicer dobro sodelujemo s škofjeloško območno enoto Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, ki nas je nominirala za obrtnika leta. Pred sedmimi leti so nas prizadele poplave in takrat so nam precej pomagali, zato smo na nominacijo pristali tudi v znak zahvale za takratno pomoč.

Po izobrazbi ste mizar. V kovaštvu pa ste pristali, ko ste spoznali ženo, drži?

Drži, priženil sem se na kovačijo, ki jo je takrat vodil še moj tast. Prej pa nisem razmišljal o tem, da bom kovač. Pri tastu sem najprej začel opravljati pomožna dela, kovaštvo pa me je začelo vse bolj zanimati. Po spletu okoliščin pa sem leta 1995 tudi prevzel vodenje kovačije.

Ročno delo in unikatni izdelki znova postajajo vse bolj cenjeni. Kako to občutite vi?

Še pred 15 leti smo bili kovači nekakšen tehnološki

Jože Krmelj že skoraj trideset let vodi kovaško delavnico s tradicijo, ki sega v leto 1870.

višek. Moderniziralo se je delo v gozdu in nihče nas ni več potreboval. Sekire in ostalo orodje, ki se izdeluje masovno, so postali nizkocevnovni produkti. A svet se je v zadnjih letih precej spremenil, z njim pa tudi potrebe na globalnem trgu. Danes največ delamo za nemškega trgovca Dictum, ki vrhunske kovane izdelke prodaja po vsem svetu. Iščejo le kvaliteto ročno delo in tudi stalno izvajajo nadzor kvalitete naših izdelkov, ki so jih uvrstili v najvišji rang. Gre za izdelke, ki predstavljajo nadstandard in jih kupujejo ljudje, ki znajo ceniti unikatno ročno delo. Tako se naši izdelki prodajajo po vsem svetu.

Najdemo pa jih tudi v slovenskih trgovinah.

Sodelujemo z grosističnim podjetjem, ki z našimi izdelki oskrbuje kmetijske zadrage in druge trgovine po Sloveniji. Zdaj bo znova več povpraševanja po vrtnem orodju, sicer pa izdelujemo tudi sekire in drugo gozdarsko orodje.

Kovaštvo predstavlja staro-davno obrt, ki se skozi čas ni bistveno spreminjala. Koliko se je vaše delo moderniziralo v zadnjih desetletjih?

Včasih smo denimo orodje žigosali ročno, z macolo, danes pa to opravi preša, saj je povsem vseeno, ali uporabiš silo macole ali hidravlike. Razlika je torej predvsem v tem, da danes nismo

povsem odvisni od telesne moči kovača, ampak si pomagamo tudi z mehanizacijo. Sicer pa je sam postopek kovanja povsem enak kot pred desetletji.

Pred leti ste se začeli ukvarjati tudi s kovaškim varjenjem oz. izdelavo nožev iz damaščanskega jekla. Kaj je tako posebnega na tem postopku?

Gre za tisočletja star postopek izdelave nožev in drugega rezilnega orodja. Včasih so imeli namreč težavo, da so bili meči premehki ali pa so se zaradi trdote hitro zlomili. Z damaščanskim jeklom pa so združili dva materiala z različno kemijsko sestavo in na ta način tudi trdoto in elastičnost. S plastenjem pa prihaja tudi

do značilnih vzorcev na rezilu, ki so povsem nepredvidljivi in neponovljivi, zato je vsak izdelek popoln unikat. A proces je zahteven, na končni izdelek pa vpliva veliko število faktorjev. Včasih se mi zdi, da mora biti še luna v pravem položaju, da na koncu pridemo do kvalitetnega izdelka. Predvsem pa moram biti pomirjen in popolnoma osredotočen na delo, v nasprotnem primeru gre hitro kaj narobe.

Kakšna je prihodnost kovaštva?

Udeležujem se srečanj kovačev v avstrijskem Dorfstettenu, evropskem kovaškem centru, ki je tudi pod Unescovo zaščito. Tam sem se spoznal s številnimi kovaškimi mojstri in se učil

Značilni in neponovljivi vzorci, ki nastanejo pri kovanju damaščanskega jekla, dajejo nožu poseben pečat.

tudi postopka izdelave damaščanskega jekla. Pred časom je 34 avstrijskih kovačev obiskalo mojo delavnico, ampak med njimi ni bilo mladih. Pravijo, da ne vedo, kaj narediti, da bi v poklic zvalili mlade, podobne težave pa imajo kljub bogati kovaški tradiciji in kulturi tudi na Japonskem in še marsikje drugje. Tako kot to velja za nekatere druge poklice, tudi kovačev ni več veliko, ko pa bomo mi, starejši, nehali delati, bo to postalo še večji problem. Tudi slovensko šolstvo je ta poklic povsem zanemarilo. Včasih so dijaki srednje kovinarske šole v Škofji Loki pri nas opravljali prakso, potem pa so to ukinili.

Med kovači sta torej bolj kot konkurenca pomembna kolegialnost in deljenje znanja?

Tako malo nas je, da se vsi med seboj poznamo. Zaradi kovaških kolegov v Avstriji sem se naučil nemško, tako da lažje komuniciramo. Med kovači namreč ni konkurence, vsak gre svojo pot in se ne kopiramo, ampak svoje znanje delimo. Prav za veliko noč pričakujem obisk dveh kovaških prijateljev z Dunaja in iz Gradca.

Koliko vas je danes v Kovaštvu Krmelj?

Poleg mene je v delavnici vseskozi tudi žena Mateja, ki ji delo leži in je veliko učinkovitejša, kot če bi delala v pisarni. Sicer pa imamo še tri delavce. Včasih smo bili štirje, pred kratkim pa je interes za delo izkazal mlad fant, ki je zelo nadarjen in se hitro uči, tako da se nam je zdelo škoda, da bi zamudili takšno priložnost, saj med mladimi volje za ta poklic ni veliko. Glede na to, da ima veselje in voljo do dela, bi lahko v prihodnjih letih tudi prevzel delavnico. Trg namreč imamo, kovačijo tudi, tako da so ta vrata odprta.

Ob podelitvi naziva ste dejali, da ne razmišljate o rasti, ampak da boste zadovoljni, če boste preživeli.

Rast nas ni nikoli zanimala. Vedno smo želeli le toliko, da preživimo in se obdržimo, pa čeprav smo imeli v preteklosti večkrat možnosti, da bi se širili. A raje imam manjšo kovačijo, pa se ta obdrži in se tradicija nadaljuje ter za nami pride še naslednja generacija kovačev.

»Rast nas ni nikoli zanimala. Raje imam manjšo kovačijo, pa se ta obdrži in se tradicija nadaljuje ter za nami pride še naslednja generacija kovačev.«

Zanimivosti

Pesem Triglavskih zvonov

V dvorani Aljaževega prosvetnega doma na Dovjem je bil koncert ob petindvajsetletnici vokalno-instrumentalne skupine Triglavski zvonovi. Praznovanje je bilo priložnost za obujanje spominov v besedi, predvsem pa v lepo zapeti pesmi. Leta 2016 so zapeli tudi papežu v vatikanskih vrtovih.

SUZANA P. KOVAČIČ

»Vsi smo navdušeno prepevali, se učili, zabavali, se družili; vse je bilo novo, vse je bilo prvič,« se časa izpred četrstoletja spominja Marsel Gomboc, ustanovitelj Triglavskih zvonov, tudi voditelj in scenarist jubilejnega koncerta. Prvi, ki pa jim je dal pevski namig, kot je pojasnil Gomboc, je bil tedanji dovški župnik France Urbanija. »Kar nekaj časa nas je bodril, naj se tisti, ki so nam Bog in naši ljubi starši dali dobre glasove, združimo in začnemo na koru prepevati in zamenjamo starejšo generacijo, ki je zaključila petje, zato organiziranega petja že kar nekaj časa ni bilo več. Dal je tudi pobudo za ime skupine Triglavski zvonovi.«

Prva, ki so se je naučili, je bila cerkvena pesem Kadar zvečer, ki so jo kot uvodno zapeli tudi na koncertu ob 25-letnici. Sledila sta leta 1997 prvi nastop pri maši v podružnični cerkvi sv. Klementa v Mojstrani in prvi božično-novoletni koncert.

Posebnost skupine je bil krst novih pevcev. »Ko je bilo konec težkih vprašanj, je bil kandidat krščen z rutko Triglavskih zvonov, ki je bila zunanji znak naše skupine in smo jo kar nekaj časa nosili na vseh nastopih,« je pojasnil Gomboc. Kako je krst novega pevca videti v živo – in tudi veliko smeha je bilo – je na nedeljskem koncertu pred polno dvorano obiskovalcev izkusila Tina Robič.

Peli so ob prihodu višarske Marije na Dovje leta 1998, na odprtju prenovljene domače dvorane, srečanju malih vokalnih skupin in pevskih skupin sosednjih občin, ob državnih in kulturnih praznikih, Zvonarijadah, kmemoracijah, osvetljenem Peričniku, dobredelnih koncertih, večjih cerkvenih slovesnostih, pomembnejših dogodkih v kraju in širše. Fotografije iz družin in izletov so na ogled v avli in zunanji vitrini Aljaževega prosvetnega doma. V domačih krajih so znova obudili tudi koledovanje in zbrane darove vsako leto podarili pomoči potrebnim.

»Najbolj doživet pa je bil izlet, romanje v Vatikan s pravljičarji novembra 2016, idejo zanj je dal Tomaž Pšenica. Vrhunec je bila avdienca pri zaslužnem papežu Benediktu XVI., ki nas je sprejel v vatikanskih vrtovih. Vidno ganjen je ob veleposlanikovi razlagi poslušal naše pesmi Oj, Triglav moj dom, Triglavski zvonovi, Čej so tiste stezice, se razveselil daril, fotografiral z nami, po slabe pol ure pa nam pomahal in se odpeljal s papamobilom. Nepozabno, verjetno neponovljivo,« je povzel Gomboc.

Njihov prvi samostojni koncert je vodil Tomaž Pšenica. Trinajst let je bila zborovodkinja Leona Gomboc, skupino je zatem prevzela glasbenica z Brezij Metka Gregorič, takrat še Magdič. Zasedba se je okrepila s pevci iz drugih krajev, na območjih srečanjih z zahtevnejšim programom so dosegali dobre rezultate. Vmes je Metko za eno leto zamenjala Eva Mori. »Ne samo pevci, tudi nov župnik Franc Juvan je prišel na Dovje – in to tak, ki igra kitaro, poje in še

Na odru zbrani nekdanji in sedanji pevci Triglavskih zvonov. Čudoviti so ta skupna pevska energija, prijateljstvo in zgodbe, ki jim bodo ostale v spominu. / Foto: Nik Bertonec

pesmi piše, tudi marsikatero njegovo smo se naučili.« Kot nadaljuje Gomboc: »Repertoar je bil skozi leta resnično širok, skoraj ni bilo zvrsti, ki se je ne bi lotili, med njimi je bil projekt snemanja skalaških pesmi za Slovenski planinski muzej in Skalaško društvo. Skupaj

s skladbami je izšla knjiga Trden kot skala.« Raznovrsten je bil tudi izbor pesmi za jubilejni koncert.

Triglavski zvonovi so prejeli jubilejno priznanje jeseniške območne izpostave JSKD. Vodja izpostave Petra Ravnihar je podelila jubilejno bronasto značko Cilki

Oblak za več kot deset let aktivnega delovanja na področju zborovske glasbe. Podelili so tudi društvena priznanja sedanjim in nekdanjim članom – kar 55 članov Triglavskih zvonov so našteali. Skupina deluje pod okriljem KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana.

Oče »umne sadjereje« na Kranjskem

Franc Pirc, duhovnik, misijonar in sadjar, je v prvi polovici 18. stoletja največji pečat pustil v Pečah pri Moravčah, v Podbrezjah in v Ameriki, s ponosom pa se ga spominjajo tudi v rodnem Kamniku, kjer mu bodo letos postavili spomenik.

JASNA PALADIN

Franc Pirc bo spomenik v Kamniku dobil na pobočju Malega gradu, in to takoj, ko se vodstvo Krajevne skupnosti Kamnik-Center uskladi z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, že pred tem pa so tega znamenitega, morda tudi preslabo poznane Kamničana javnosti predstavili na večeru v Frančiškanskem samostanu, kjer ga je zbranim predstavil Bogomir Brvar.

»Na podlagi tega, kar sem prebral, zbral in raziskal o Francu Pircu, lahko rečem le, da je bil izjemna osebnost in name je res naredil velik vtis,« je predavanje začel Brvar, ki se s tem znamenitim Kamničanom sistematično ukvarja od leta 2014. Franc Pirc se je v Kamniku rodil 20. novembra 1785 kot najstarejši od desetih otrok (imel pa je še štiri polsestre in brate). Preživel je vse in doživel visoko starost,

Franca Pirca in njegove zasluge za razvoj sadjarstva je predstavil Bogomir Brvar.

njegovo življenje pa je bilo zares pestro. Po osnovni šoli pri frančiškanih v Kamniku je v Ljubljani najprej zaključil študij filozofije, nato pa še teologije. V duhovnika je bil posvečen leta 1813 in najprej deloval v Kranjski Gori, nato

pa deset let v župniji Peče pri Moravčah. V tem obdobju je spoznal, kaj pomeni lakota, s katero so se v tistih letih soočali po vsej Evropi, tudi v njegovi župniji. A ti časi so ga kalili, saj ni bil le duhovnik; ljudem je vselej želel tudi

materialno pomagati in tako se je usmeril v sadjarstvo, s katerim bi kmetje lahko premagali lakoto. Na hektaru in pol cerkvene zemlje je posadil prve divjake in jih nato na leto cepil nekaj tisoč, do leta 1826 kar 126 tisoč. Skrbno

je spravil prav vsako peško in po cepiče so k njemu hodili iz cele Kranjske. Kmete je tudi prepričal, da so ob robovih svojih njiv sadili sadno drevje, in bil je sploh prvi, ki je spodbujal 'sadjerejo', razvijal pa je tudi vrtnarstvo in kmetijstvo nasploh,« je povedal Brvar in dodal, da je leta 1830 Pirc napisal priročnik Kranjski vrtnar, saj je bil tudi odličen učitelj in pisec. »Knjiga je bila zelo hitro razprodana in je bila šestnajst let kasneje ponatisnjena. Zanimivo, da je povsem aktualna še danes.« Znan je bil kot oče 'umne sadjereje' na Kranjskem.

Iz Peč se je preselil v Podbrezje, kjer so bili po sadju znani že v Valvazorjevih časih. Takoj je zgradil novo župnišče, ob njem pa – sadovnjak. Napisal je drugi del priročnika, še naprej vzgajal cepiče, ki so jim domačini od blizu in daleč rekli pirčevke, in ker je čutil, da svoje znanje lahko preda mnogim, se

je leta 1834 prijavil na mesto učitelja kmetijstva in naravoslovja na ljubljanskem liceju. Bil je zavržen, kar ga je izjemno prizadelo. In ker je bil nemirnega duha, vedoželjen in trmast, se je po tem razočaranju odpravil v Ameriko po stopinjah Friderika Barage. Misijonar med Indijanci je bil kar 38 let, vseskozi pa je ohranjal stik z domovino. Indijanci, ki njegovega imena niso znali izgovarjati, so ga poimenovali Dobra duša ali Dobro srce. Hitro se je naučil njihovega jezika, v njem napisal katekizem, Indijance vseskozi tudi zdravil in učil – tudi sajenja sadja, poljščin in vrtnin. Leta 1873 je Ameriko in »ljubljen« Indijance zapustil in se vrnil domov na Kranjsko, v domači Kamnik. Umril je leta 1880 v Ljubljani in bil deležen veličastnega pogreba. V Ameriki se mesto v zvezni državi Minnesota po njem imenuje Pierz, v njem pa še danes najdemo tudi Kamniško cesto.

Jaz, midva in mi

Šopki in sladice

MOJCA LOGAR

profesorica geografije in zgodovine

Cvetje kupujemo ob različnih priložnostih ali kar tako, za lepši dan. Veliki trgovci pred blagajnami nudijo že pripravljeno rezano cvetje. Tudi jaz kupim take cvetlice in ob pravi negi zdržijo zelo dolgo. Tekmujem sama s seboj, kako trajnostna sem lahko. Najdlje je tak šopek zdržal več kot en mesec. Seveda sem menjala vodo in prirezovala stebelce. Na začetku je šopek visok, po enem mesecu je podoben namiznemu. Postavim ga na zunanjo okensko polico, ki je na severni strani hiše. Ravno tako občudujem rože, le skozi šipo. Take cvetlice sama povežem v šopek. V gozdu nabere lesko ali vrbo, ki jo dodam med cvetlice, povijem ga s trakom in

nekako zalepim s silikonim lepilom. Kadar pa je posebna priložnost, večje slavje, tedaj stopim v cvetličarno. Uživam v pogledu na cvetlice, so drugačne kot tiste pred blagajno. Kakovost rezanega cvetja je drugačna, seveda tudi cena. In tisto, kar iz cvetja naredi cvetličar, je nekaj čisto drugega, kar znam narediti sama. Ni dogodka ali prireditve, kjer cvetje ne bi bilo zaželeno ali primerno darilo ali poživitev v prostoru. Poklonimo ga ob rojstvu, smrti, poroki, športnih dosežkih, kulturnih, znanstvenih dogodkih. Občudujem delo cvetličarjev in jih vedno rada gledam pri njihovem ustvarjanju. Poznam prodajalca, ki je darilo aranžiral sam. Pri tem mu je

Smejim se tej velecenjeni napravi in sama sebi, da jo še vedno uporabljam.

deset ženskih prsti pomagalo držati vrvice, kose lepilnega traku, ovojni papir ... Cvetličar vse naredi sam.

Druga stvar, ki jo ob praznovanjih ali kar tako rada pripravim sama, je pecivo. Postrežem lahko veliko ljudi, če se prej pripravim, organiziram, pridobim pomoč. Ob različnih priložnostih

pripravimo drugačno pecivo. Zelo prirodne so košarice, ki jih napolnimo z različnimi kremami. Pri specializiranem trgovcu za slaščičarsko opremo lahko kupimo okrogle ali podolgovate košarice, vaniljevega ali čokoladnega okusa. Napolnimo jih z različnimi kremami in jih poljubno okrasimo. Moje kreme imajo običajno tri različne okuse, tiramisu, jogurt in čokolado. Pod kremo dam kakšno podlogo, marmelado ali čokolado, dobro je, če so vsaj eno noč v hladilniku, da se malo zmehčajo. Drugo pecivo, ki je enostavno in ga ni treba peči, so različne kroglice. Rada imam figove, čokoladne, kokosove in orehove. Za pripravo figovih kroglic uporabim zelo staro napravo, ki jo uporabim le za to pecivo. Medeninasta mesoreznica je stara več kot petdeset let, temu primerno je videti, zelo je težka in nerodna. Smejim se tej velecenjeni napravi in sama sebi, da jo še vedno uporabljam. Tudi torto lahko pripravim sama, za posebne priložnosti jo kupim. Tako kot pri cvetju. Slaščičarji pripravijo torto drugačnih oblik, okusov, drugače jo okrasijo. Naj se ve, kaj je ljubiteljsko in kaj profesionalno delo. Prav je tako.

Čudna skrivnost zakona

JANEZ LOGAR

zakonski in družinski terapevt

Ko se poročimo ali začnemo živeti skupaj (kar je danes moderno), si vsi želimo sožitja in sreče. Da bi imeli vsaj doma varen pristan. Želimo si pripadati, biti slišani in sprejeti. Potem pa se tako nepričakovano zaplete. Pogosto imamo doma najhujše možne boje, prepire, obtoževanja, obmetavanja s krivdo, poniževanja, posmehovanja ... nekaj, kar si nihče ni želel. Pravzaprav si tega tudi ne zaslužimo. Vse bi dali za bližino v dvoje, precej prepogosto si izkazujemo oddaljenost in tišino.

Poglejmo čudno zakonitost v odnosih! Srečen zakon/partnerstvo je skupnost

dveh srečnih in samostojnih bitij. Pot k srečnemu zakonu gre najprej preko sebe. Nujno je ugotoviti, kdo in kakšen sem jaz, ki vstopam v zakon. V meni živita dva človeka, poje Andrej Šifrer. Del mene je vesel, drugi je manj vesel. En del mene je svetel, drugi je temen. Vlagamo energijo in trud za krepitev veselega, ustvarjalnega, mirnega, pozitivnega dela sebe. Tam je lahko biti in ta del sebe imamo radi. Kaj pa drugi del?

Rešitev je ravno v drugem delu sebe. Tudi ta del je moj. Tam notri so čudne stvari: strahovi, ki nas spremljajo že dolgo, strahovi že od kar vem zase, ponižanja vseh vrst, od osnovne šole naprej, krivice, ki so se mi zgodile, tam so shranjena zasmehovanja zaradi mojega videza, tam so neizjokane solze, ko mi je umrla mamica. V tem delu sebe je skrito vseživljenjsko pogrešanje očeta, ki ga je vzela vojna. Nikoli nisem vedel, kaj je to opora moškega. V tem skritem delu mene še vedno živi žalost zaradi hčerke, ki je umrla še kot otrok. V tem delu sebe je veliko stvari, o katerih nočemo govoriti, še manj jih hočemo čuti, ker preveč boli. Zelo veliko

ljudi tega dela sebe noče priznati. Celo življenje ga odtraja od sebe stran. Pozor! Distanca, razdalja, ki jo vzdržujemo do tega razbolelega dela sebe, se avtomatsko, podzavestno preseli v zakonski/partnerski odnos. Kako križično, vendar tako deluje narava! Bolj kot zanikamo boleče dogodke (in z njimi povezana boleča čustva), slabše nam gre v zakonskem odnosu. Lahko ga sicer zanikamo, odtravamo, vendar nas bo vedno našel. Ob tem ko partnerji to vztrajno ponavljajo, je nemogoče, da zaživi srečen zakon. Rešitev mene in priložnost za dvig sreče v zakonskem/partnerskem odnosu je spoznavanje in sprejetje temnega dela mene. Bolj bližju kot bomo pogledali, začutili svojo senco, bolj se bomo zblížili z ljubljeno osebo. Zavezno se moramo odločiti za spoznavanje sebe in podzavestno se bo začela graditi nova bližina med nama.

Vstop v temni del mene ni lahek posel. Vzame veliko časa in še več poguma na začetku. Morda je še najboljše dejstvo, da lahko sami odločimo, kaj bomo storili s seboj. In drug drugemu sva najboljša terapevta.

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Adalbert Gertscher in življenje v pravosodju

PETER COLNAR

V Trziču se je 27. marca 1846 rodil pravnik Adalbert Gertscher. Sicer ni pustil močnejšega vtisa v rojstnem kraju, ker je življenje praktično povsem posvetil pravosodju. Že prvi razred gimnazije je obiskoval v Ljubljani. Šolanje je nadaljeval v Novem mestu, pravo pa študiral na Dunaju.

Od leta 1867 dalje je stalno služboval v pravosodju. Najprej je dobil službo na deželnem sodišču v Ljubljani. Leta 1871 je postal sodni pristav v Postojni, od leta 1876 dalje je bil namestnik državnega pravdnika v Celju. Leta 1879 je postal okrajni sodnik v Mariboru, leta 1885 pa državni pravdnik v Celju. Leta 1888 je postal nadsvetnik v Ljubljani, leta 1889 pa predsednik okrožnega sodišča v Celju. Leta 1895 je postal višji državni pravdnik v Trstu. Leta 1897 je bil imenovan za

ministrskega svetnika v pravosodnem ministrstvu na Dunaju, kjer je bil referent za Primorsko in Dalmacijo, nekaj časa tudi referent za kazensko pravo. Leta 1898 je postal predsednik višjega deželnega sodišča v Zadru, od leta 1906 dalje pa v Trstu. Večkrat je bil odlikovan. Leta 1906 je bil imenovan za tajnega svetnika.

Bil je odličen dijak in študent. Udejstvoval se je tudi na literarnem področju. Imel je velik talent za jezike. Govoril je nemško, slovensko, hrvaško, italijansko, angleško in francosko. Bil je sodelavec dunajskega Stritarjevega kroga. Leta 1888 je sodeloval pri ustanovitvi časopisa Slovenski pravnik. V času, ko je služboval v Dalmaciji, se je ukvarjal s pomorskim pravom, dosegel pa je tudi spoštovanje do nove uredbe zemljiške

knjige in uvedbo sirotinskih knjig o skrbstvu in varstvu otrok. V Zadru in Šibeniku je zgradil sodni palači, nameraval pa je zgraditi tudi posebno kaznilnico za Dalmacijo pri Biogradu.

Njegova poročila za ministrstva na Dunaju o zemljiški knjigi in pomorskem pravu so prava zakladnica za pravno in kulturno zgodovino Dalmacije. Zname so tudi njegove okrožnice na področju sodišča. Skrbel je za vzgojo sodnikov in jih pošiljal na prakso v druga okrožja. Pri višjem sodišču v Zadru je ustanovil knjižnico. V delo sodišč je vpeljal hrvaški jezik. V Dalmaciji si je s svojim delom prislužil spoštovanje in vpliv. Podobno kot v Dalmaciji je želel delati tudi v Trstu in se zavzel za pravično ureditev jezikovne razmere.

Literarno se je udejstvoval že v gimnaziji. Svoje prve pesmi je objavil leta 1882 v Vrtnu. Sodeloval je tudi pri Ljubljanskem zvonu in Slovniku. V Ljubljanskem zvonu je leta 1893 objavil Balado o prepelici, ki sodi med najlepše slovenske lirčne pesmi. Izdal je pesniško zbirko Izza mladih let. Umrl je 13. septembra 1908 v Trstu.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Dražgošah se je 21. 3. 1913 učitelju Ivanu in Ivaniki, rojeni Jelenc, rodil slikar Gabrijel Stupica. Bil je med ustanovitelji Grupe 69, član SAZU. Umrl je 19. 12. 1990 v Ljubljani. Rekel je: »Največje neumnosti sliši slika v muzeju.«

PREJELI SMO

Predniki Julije Primic

Peter Colnar v Gorenjskem glasu v petek, 11. 3. 2022, v rubriki »Zanimivi Gorenjci in dogodki tedna iz dežele Kranjske« zapiše, da se je 9. 3. 1752 na Ovsisah pri Podnartu rodil Gašper Primic, prvi znani predstavnik rodbine Primic. Ne vem, od kje mu ta podatek.

Gašper Primic se je rodil na Poljšici pri Ovsisah oziroma pri Podnartu 6. 1. 1708 očetu Luki Primcu in njegovi drugi ženi Magdalen. Ovsise so postale vikariat l. 1731, fara pa l. 1862. Zato najdemo zapis o njegovem rojstvu v matičnih knjigah župnije Kranj-Šmartin, kamor so kraji današnje župnije Ovsise spadali v tistih časih. Živel in umrl je 9. 3. 1752 v Trziču. V Trziču se

mu je rodil sin Janez, Janezu v Ljubljani sin Anton, Antonu pa hči Julija.

Prvi znani prednik Julije Primic je tako po meni znanih podatkih Luka Primc, oče Gašperja Primca, ki je živel in umrl na Poljšici, 26. 1. 1746, zelo verjetno na domačiji »pri Goličku« v starosti 70 let. Povsem zanesljivega podatka ni zato, ker so bile hišne številke uvedene šele l. 1772, pred tem letom pa so zapisovalci v mrliške matične knjige zapisovali ime, priimek in prebivališče (vas).

Pa še to: Po večinski praksi rodoslovcev se imena krajev, osebna imena in priimki naših prednikov iz praktičnih razlogov zapišejo v današnji, poslovenjeni obliki, torej Gašper Primc (zapis v knjigi umrlih: Casparus Primzh).

FRANC PRIMC, POSAVEC

Sodomija

GORAZD STARIHA

spolnost in nasilje

V prejšnjem nadaljevanju smo ostali pri orožniškem poizvedovanju o spolnih grehah kaplana Kozoglava.

Poštar Andrej Pirc je orožnikoma povedal naslednje:

Junija leta 1856 ga je kaplan po nekem fantu poklical v župnišče, da bi odnesel neka pisma. Kaplana je našel zaposlenega s pisanjem, ki ga je ravno končeval, nato je pristopil k poštarju, ga poljubil, mu skušal seči v hlače, ga zgrabil od zadaj in objel. Poštar je začel kričati in je hotel pobegniti, a je kaplan skočil k vratom, jih zaklenil, ga ponovno zgrabil, si odpel hlače in potegnul »tlača na plano«. Prosil je, jokal, obljubljal poštarju denarja, kolikor ga hoče,

samo če lahko poteši slo na njem. Poštar je kričal na pomoč na vse grlo, vendar ga ni nihče slišal in se je komaj ubranil kaplana, ki je čisto popenil od sle, končno mu je le uspel uteči. Zadevo je takoj naznanil župniku, ki mu je seveda zabičal nikomur praviti o tem, bognedaj prijaviti.

Na koncu poročila je orožniško poveljstvo še pripomnilo, da naj bi tudi starotški župan Peter Šterbenc kaplana že enkrat javno na cesti pred več prisotnimi imenoval za buzaranta (»einen Busaranten genannt haben«).

V vseh pritožbah glede duhovnikov je svoje mnenje seveda moral izreči škof, v tem primeru Wolf, od katerega je deželni predsednik Chorinsky dobil odgovor, da je že pred njegovim pismom prejel od župnika iz Starega trga obvestilo o nedostojnem vedenju tamkajšnjega kaplana in prošnjo obnemem, da naj ga čim prej zamenjajo s kakšnim primernim. Tako da je ordinariat medtem že odstranil kaplana iz Starega trga in ga poklical na zagovor glede obtožb na njegov račun. A ker so kaplana prijavili orožniki tudi državnemu pravdniku v Novem mestu, zadeva ni obstala na škofiji, ampak so kaplanu sodili tudi na okrožnem sodišču v Novem mestu.

Za konec pregleda nezakonitih oblik spolnega

izživljanja v obdobju od restavracije do ustavne dobe se nam ponuja primer »hudokurčneža«, za katerega bi lahko rekli, da je povzete vse poglavij – od pedofilije do sodomije. Ta neizbirčnež je bil Anton Titus Smrekar (45), jermenar in hišni posestnik v Ljubljani. Bil je poročen, a to ga ni motilo, da je živel nemoralno življenje in se vlačil okrog s kurbami (vsaj otrok ni imel v zakonu). Dvakrat je bil že kaznovan zaradi žaljenja časti, novembra 1860, pa se je nabralo dovolj prijav, da ga je državno pravdnstvo ovadilo zaradi posilstva, skrunjenja in poskusa zapeljevanja v nenaravno nečistovanje. Njegov zagovornik je bil dr. Zupančič.

Posilstvo sta prijavili 13-letna Antonija Dernovšek in 19-letna Frančiška Seiller, češ da ju je Titus nekega pomladnega dne leta 1860 eno za drugo spolno zlorabil v gozdu za Tivolijem. Dernovškova je povedala, da ji je ukazal, da se uleže na hrbet, nato je odpel hlače, legel najo in prodiral s svojim spolnim organom v njenega. V kratkem se je spet dvignil in ji dal tri srebrne šestice.

Seillerjeva je potrdila, da je Smrekar rekel najprej Dernovškovi, naj se »vleže dol« v nekem grabnu, in nato je občeval z njo oziroma le poskušal, saj naj bi Dernovškova rekla, da Smrekar ne zmore (»Ti si zaničl«). Potem je prišla na vrsto še ona.

Vaš razgled

V dolini pod Poncami je ob poletih pogled vselej usmerjen tudi proti oznakam za rekordno dolžino. Rekord Letalnice bratov Gorišek ima Japonec Rjoju Kobajaši z 252 metri, meter in pol več pa je svetovni rekord, ki ga je Avstrijec Stefan Kraft dosegel v Vikersundu. Bo kdo letos letel dlje od magične oznake ob letalnici? M. B. / Foto: Gorazd Kavčič

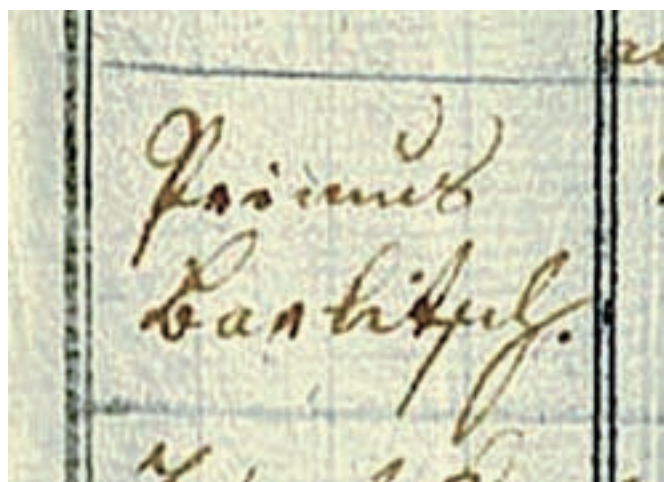

V teh dneh se je z dolgo pričakovano vremensko otoplitvijo povsem prebudila tudi narava, ki nas s čudovito barvno harmonijo vabi v svoj objem. Spomladansko cvetje vzbuja radoživost, vedrino in upanje – naj poplejša tudi današnji praznični materinski dan. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Barlič, rojen iz Berleca, 2. del

TINO MAMIČ

Obstaja pa še ena hipoteza. Zaradi nejasnega izvora gre mogoče za tujo besedo. Mogoče nemško, saj se je v naše kraje v vsej zgodovini priseljevalo veliko Nemcev. Med nemškimi priimki najdemo priimke Berl, Berlitz,

Vpis očeta krščenke: Primus Barlitsch. Knjiga je iz Nadškofijskega arhiva Ljubljana (K 1812–1830 Krašnja, zv. IX, str. 50)

Berlt, Werle, Werlich. Povsem mogoče bi bilo, da je priimek Berlec v naše kraje med 15. in 17. stoletjem prinesel neki nemški priseljavec, kolonist. Kako in kdaj, še ni natančno raziskano, saj bi bilo treba pregledati najstarejše matične knjige in urbarje. Ker priimek

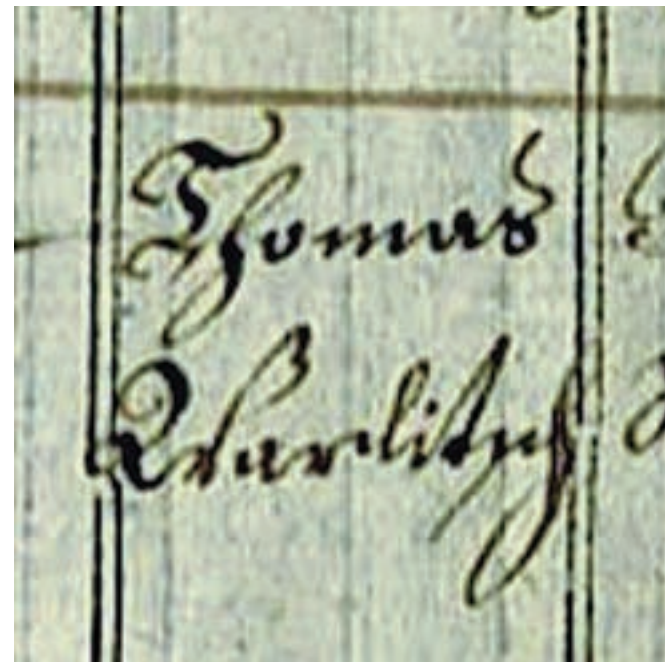
najdemo po letu 1650 v več različnih krajih, lahko sklepamo, da se je priselitev zgodila že pred letom 1600.

V tem primeru je več možnih razlag, saj tudi nemški jezikoslovci ne znajo z gotovostjo določiti jasnega izvora. Možna je povezava z imenom Berthold (Jernej). Beseda werlich v srednji visoki nemščini pomeni obramben, prepričljiv, torej za človeka, ki se zna braniti, je oborožen in pripravljen na boj. Werle je ime več krajev, zato je priimek lahko nastal tudi ob preselitvi prebivalca tega kraja, podobno kot je Kočevar priseljenec iz Kočevja.

Poglejmo na konkretnem primeru, kako se je priimek spremenil iz Berleca v Barliča. Najprej je treba pojasniti, da so končnice v priimkih včasih spremenljive. Če dandanes marsikdo spremeni v č, kar glasovno nič

ne spremeni, pa so se včasih končnice spreminjale veliko bolj korenito. Včasih se je to zgodilo zaradi ženskega obrazila. Peterle je bil možki, Peterlin ženska. Danes imamo oba priimka. V Krašnji tako leta 1782 najdemo vpis: Barbara Werlezin. Na Goriškem imamo primer priimka Mamič, ki so ga sredi 19. stoletja, po selitvi iz Grgarja v Solkan, spremenili v Mamič. Južno od Črnega Grabna pa je okoli leta 1800 priimek Černe postal Černivec.

Tako se je spremenil tudi priimek Berlec. V matičnih knjigah župnije Krašnja v Črnem grabnu najdemo med letoma 1780 in 1810 zapise priimka v isti družini: Werlez, Warletz, Warlitz. Šele decembra leta 1820 ga v matični knjigi najdemo prvič zapisanega kot Barlitsch. Istočasno je enak zapis, Barlitsch, tudi

Vpis Primoževega očeta Tomaža v krstni knjigi leta 1776. Knjiga je v ljubljanskem nadškofijskem arhivu (K 1785–1812 Krašnja, zv. VIII, str. 69).

v franciscejskem katastru za katastrsko občino Krašnja. Daljni prednik sodobnih Barličev iz Blagovice je Tomaž, ki je bil ob poroki leta 1788 vpisan kot Thomas Werlez, ob rojstvu tretjega otroka postal Thomas

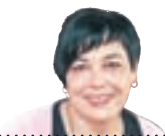
Warlitz. Njegov sin Primož, ki je bil leta 1796 po rojstvu v Krašnji 39 vpisan kot Primus Warlitzh, pa je ob rojstvu svoje prvorojenke leta 1820 postal Primus Barlitsch. Trije priimki v treh generacijah.

HUMOR, HOROSKOP

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Če vas je odlična hrana zapeljala do kakšnega kilograma viška, bo zdaj pravi čas za začetek želenega »obtesanja«. Poiščite si primeren jedilnik, za katerega veste, da ga boste sposobni izpeljati. Ne odrekajte pa se preveč, da se vam ne bo pokvarilo.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Obeta se vam krasna družba, kjer bo prišla do izraza ena od vaših prednosti: dobra retorika. V komunikaciji boste uživali kot že dolgo ne. Pazite samo, da ne zaidete v politične vode, saj debate v to smer trenutno niso produktivne.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Pa saj nimate rogov, da bi bili trmast. Poleg tega ste že preizkusili, da vas to ne pripelje daleč. Zakaj potem še vztrajate pri starih vzorcih in navadah. Sedite in razmislite ali celo morda napišite, katere stvari bi bilo treba spremeniti.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Spontanost je ta teden vaša deviza na daljši rok. Že dolgo se niste sprostili in se prepustili mimoidočim tokovom, ki bi vas tako radi povlekli s seboj. Lahko se zmotite, če se jim prepustite, lahko pa doživite nekaj prečudovitega.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Malce več pristnosti ne bo odveč, sploh na delovnem mestu. Nekateri vas že malce čudno gledajo in zavedajte se, da dober glas seže v deveto vas, slab glas pa ponese še dosti dlje. Pozabite kdaj na svoje interese in potrebe.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Če ne boste tvegali, ne boste izvedeli. Saj veste, cagav fant še nikoli ni pri puncu spal. In tudi vi ne boste dosegli tako želenega cilja, če ne boste tvegali vsaj malo. Zaupajte svoji presoji, za boljši občutek pa si poiščite še prijateljsko podporo.

Tehnica (24. 9.–23. 10.)

Bolj boste tuhtali, vrednotili in primerjali, bolj boste utrujeni. Te zadeve vam vzamejo zelo veliko časa in predvsem energije. Naredite si malce več reda, drugače boste težko izpeljali zadeve. Sončno vreme naj vam bo spodbuda.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

»Psihoterapijo«, ki jo tako radi uporabljate na drugih, tokrat uporabite na sebi. Pobrskajte po svoji notranjosti za nekaterimi lastnostmi, ki se jih malce zanemarili. Obrišite prah z njih in jih začnite končno spet uporabljati.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Omejitve vedno obstajajo. Če ste v domišljiji nekaj že lepo sestavili in uredili, v živo ne bo šlo tako zlahka. Toda če se odločite, boste zadeve izpeljali tako, kot želite. Intuicija vas bo tokrat dobro peljala, zato jo poslušajte in upoštevajte.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Gradimo hišo – rušimo dom, saj ste slišali ta rek, kajne? In četudi se vam zdi, da svoji družini dajete vse, ji najbolj manjkate ravno vi. V tem svojem hotenju po čim boljši preskrbljenosti vas odnese v oddaljene vode. Odveslajte nazaj!

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Mogoče ste bili pa preveč izključujoči in se vam to zdaj negativno obrestuje. Aroganca in cinizem se pri ljudeh ne obneseta najbolje, zato se jima pri komuniciranju izogibajte. Tako prijazni kot ste do najbližjih in prijateljev, bodite tudi do tujcev.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Malce težji teden je pred vami, no – pred nami vsemi. Pomlad prihaja z vsemi topovi in vremenski vplivi nas krepko zdelujejo. Prepustite se svoji sanjivosti in si nekaj privoščite. Pazite samo, da vas ne bo finančno odneslo.

TA JE DOBRA

Spomin

Trije prijatelji se pregovarjajo, kdo od njih ima boljši spomin.

»Jaz se spomnim dneva, ko sem začel hoditi v osnovno šolo!« reče prvi.

»Jaz se pa spomnim svojega prvega dneva v vrtcu!« se oglasi drugi.

»Jaz pa še čisto živo vidim, kako sem šel z očetom na maturantski ples, domov sem se vrnil pa z mamo,« pove tretji.

Točen termin

Andrej, ki je zaprosil za neprofitno stanovanje, se oglasi na stanovanjskem oddelku občinske uprave in vpraša, kdaj lahko pričakuje stanovanje.

»Čez dvajset let!« mu odgovori referent.

Andrej se napoti proti vratom, nato pa zastane in vpraša referenta: »Naj se oglasim zjutraj ali popoldan?«

Telečja glava

Mesar je začel na svoje in je odprl novo mesnico. Prva stranka je njegov prijatelj z rekreacije.

»Ali imaš morda telečjo glavo?« ga vpraša.

»Ne, samo tako se češem!« mu odvrne mesar.

Akvarij

Zakaj blondinkam umirajo akvarijske ribice?

Ker na škatli za hrano piše: Hraniti na suhem.

Kot bik

»Vse življenje že jem govedino, zato sem tudi močan kot bik!« se pohvali Zmago.

»Čudno. Jaz pa že celo življenje jem ribe, pa še zdaj ne znam plavati!« reče Milan.

LAŽJI SUDOKU

2			3	8	7	4
	8	9	2	4		
5		7	1		6	
1	3		8			9
	7	5		3	2	
4				9	1	6
	5		9	3		7
			5	2	6	4
8	1	2		7		

Rešitev:

6	9	4	7	2	1	8
1	8	2	9	6	7	5
4	7	6	1	5	9	3
9	1	5	8	3	2	7
3	2	8	4	7	6	1
7	5	9	3	1	8	4
2	6	3	5	8	4	9
8	1	2		7		

TEŽJI SUDOKU

6	3					5
		9		3	7	2
	1	6	2		9	
	7	5			9	
			8			
	8			6	5	
	4	2	1		3	
8		1	4		2	
7					1	6

Rešitev:

6	1	9	8	5	2	7
6	2	9	6	7	1	5
8	5	1	7	9	6	3
4	9	2	8	3	1	7
1	8	7	9	5	2	4
3	8	7	9	1	6	5
2	9	1	6	8	4	7
8	1	4		2		
7					1	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

Začenjajo se čistilne akcije

V. S., J. P., A. B., A. SE.,
M. L., A. Š.

Škofja Loka, Kamnik – To soboto med 8. in 13. uro Občina Škofja Loka skupaj s krajevnimi skupnostmi pripravljajo akcijo čiščenja in urejanja okolja. Zbirna mesta so tam kot prejšnja leta. Kot poudarjajo organizatorji, akcija ni namenjena odvozu kosovnih odpadkov in ne odvozu zelenega obreza, na zbirnih mestih pa bodo odpadke zbirali ločeno.

V Kranju danes, ko bodo naravno čistili predvsem šolarji, in jutri dopoldan poteka že 21. čistilna akcija Očistimo Kranj – Kranj ni več usran, ki ga znova organizirajo kranjski taborniki, tokrat v okviru 70-letnice taborništva v Kranju. Udeležbo na čistilni akciji je bilo treba vnaprej napovedati, z odzivom pa so organizatorji zadovoljni, saj se je prijavilo več kot pet tisoč oseb, večji del pa seveda pade na

osnovne in srednje šole. Letošnja čistilna akcija je sicer del festivala Eko teden v sodelovanju s Hišo Layer, Stolpom Pungart in TrainStation SubArtom, ki ta teden poteka v mestu.

Tradicionalna čistilna akcija bo jutri potekala tudi v Mavčičah, začela se bo ob 9. uri. Ob 12. uri bo pogostitev udeležencev pred dvorano KS Mavčiče.

V občini Kamnik bodo čistilne akcije potekale to in prihodnjo soboto, 26. marca in 2. aprila. Občina je pomoč ponudila krajevnim skupnostim, društvom, šolam, upravnikom večstanovanjskih stavb in drugim organizatorjem – tako bodo akcije organizirane na kar 27 zbirnih mestih (seznam je objavljen na občinski spletni strani). Vreče za zbiranje odpadkov in rokavice bo zagotovila občina, ki bo poskrbela tudi za odvoz zbranih smeti.

V soboto, 2. aprila, tudi Občina Preddvor vabi na

tradicionalno spomladansko čistilno akcijo. Začela se bo ob 8. uri, zbirna mesta in vodje pa bodo objavljene na spletni strani in oglasnih deskah. Pri vodjih akcij bodo zagotovljene vrečke in rokavice. Po končani akciji bo na standardnih mestih kot vsako leto poskrbljeno za malico. Na Jezerskem pa bo čistilna akcija v petek, 8. aprila.

Prihodnjo soboto, 2. aprila, bo čistilna akcija potekala tudi v občini Vodice. Začela se bo ob 9. uri. Zbirna mesta za udeležence so na parkirišču ob Kulturnem domu Vodice ali pred gasilskimi domovi v Zapogah, Repnjah, Polju, Bukovici in Kosezah, kjer bodo prejeli tudi osnovna zaščitna sredstva. Od 11.30 dalje bo potekala pogostitev v parku pod lipami v Vodichah.

Ob sodelovanju krajevnih in vaških skupnosti čistilno akcijo organizirajo tudi v Občini Šenčur. Potekala bo že to

soboto od 8. ure dalje. Zbirna mesta po posameznih krajevnih in vaških skupnostih ter lokacije zabojnikov so objavljeni na spletni strani občine.

V Občini Bled bodo čistilno akcijo organizirali prihodnjo soboto, 2. aprila, ob 9. uri. Koordinacija bo potekala preko predsednikov krajevnih skupnosti. Udeleženci bodo na točki zbora prejeli vrečke in rokavice ter napotitev na območje čiščenja.

V Občini Gorje pa bo spomladanska čistilna akcija Očistimo lepe Gorje v petek, 1. aprila, z začetkom ob 14. uri.

V soboto, 2. aprila, bo čistilno akcijo organizirala tudi Občina Železniki v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in Komunalo Škofja Loka. Akcija bo potekala v vseh krajevnih skupnostih, kjer bodo prostovoljci prejeli tudi vreče za odpadno embalažo in ostale odpadke.

Pomladni teden restavracij

Kranj – Najboljši slovenski kuharski mojstri in mojstrice vabijo na najokusnejši teden pomladi, ki letos praznuje deset let. Med 25. marcem in 3. aprilom bo Teden restavracij po vsej Sloveniji goste razvajal s posebnimi meniji po enotni ceni. Cena menijev bo 21 evrov, z dodatkom za kakovost v najboljših ocenjenih restavracijah (šest evrov v restavracijah s tremi in več srčki, dva evra v restavracijah z dvema srčkoma). Skupno število sodelujočih restavracij in gostiln je 106, od tega je šest novih, med njimi na Gorenjskem tudi Triangel iz Gozda - Martuljka (en srček). Sprejemanje rezervacij se je začelo že 14. marca, zato je danes tako rekoč zadnja možnost, da se priprčate, kako je s prostimi mesti.

Tekmovanje v kuhanju ričeta v Mavčičah

Mavčiče – Že tradicionalno bo v Mavčičah pri zadržnem domu danes od 16. ure do 18. ure Mavška tržnica. Tokrat pa bo tržnico pospremila tekmovanje v kuhanju ričeta. Pomerile se bodo ekipe iz vasi KS Mavčiče: Breg ob Savi, Jama, Meja, Praše, Mavčiče in Podreča.

To soboto bo prva cerkljanska tržnica

Cerklje – Zavod za turizem Cerklje to soboto, 26. marca, pripravlja prvo letošnjo cerkljansko tržnico. Potekale bodo predvidoma vsako zadnjo soboto v mesecu pod kozolcem na parkirišču Osnovne šole Davorina Jenka v Cerkljah med 9. in 12. uro. Kot pravijo na Zavodu, bodo rokodelci, ekološki in drugi pridelovalci ter mojstri umetnostne obrti vabili s svojimi dobrotami, izdelki in pridelki. Dogajanje bodo popestrila tudi cerkljanska društva, obetajo se kulturni dogodki in morda tudi festival ali športna prireditev.

Delna zapora ceste med Bašljem in Mačami

Bašelj – V Bašlju se je začela gradnja avtobusne postaje ter javne razsvetljave. Do 22. aprila je predvidena delna zapora ceste v okolici križišča z lokalno cesto Bašelj–Mače.

Širitev ceste na Možjanco zaključena

Preddvor – Zaključila so se dela pri širitvi ceste iz Tupalič proti Možjanci, začenjajo pa gradnjo vodovoda in drugih inštalacij.

PREJELI SMO

Ahac

Zmotilo me je pisanje Miha Nagliča s tem naslovom, nje gov zadnji stavek: Je bil pač velik.

Veliko ljudi ne ve, da je bil velik zločinec. Pred nekaj leti smo v Delu brali članek, kako sta Dušan Pirjevec in Mirko Bračič izvajala gorje med dolenskim partizani. Bila sta kot politična komisarja, hodila od enote do enote in izvajala teror, misleč, da s tem privabljata ljudi. Zaslila sta 16-letnega fanta, ki je bil določen za oskrbo konj. Štirje so manjkali in nista mu verjela, da jih je posodil hrvaškimi partizanom, kakor so bili stalno dogovorjeni. Dala sta ga ustreliti, čez štirinajst dni pa je hrvaški partizan pripeljal konje nazaj. Po vojni je njegova ostarela mama zaprosila za pomoč, ki je ni dobila, četudi sama ni mogla delati, edinega sina pa so po krivem ubili.

Drugi primer, kako se je Dušan izživljal, je, ko je vlačil golega duhovnika po črepinjah in ga zasliševal ter s puškinim koptom tolkel v mednožje. Tako velik je bil ta človek. Dušana in Mirkova grozodejstva so bila tako velika, da so se ljudje

pritoževali partizanskim vodstvom in Suha krajina, ki je bila vsa za partizane, je postajala nasprotnica, torej iz rdeče je postala bela, kakor so takrat rekli. Vodstvo je ukrepalo in ju poslalo na Primorsko, kjer so bili hudi boji in jih je več pomrlo. Mirko je tam umrl, Ahac je preživel. Ko preberemo knjigo njegove žene ali partnerice, ki je bila zadnja leta z Dušanom, vidimo, kako je trpel v dnevih in nočeh, ko se je spominjal svojih zločinov in doživljal more. Čudim se ljudem, ker imamo vse trideset let na razpolago o vseh mogočih voditeljih, da še zmeraj trobijo enostransko zgodovino, kakršno so nas učili v šoli pred šestdesetimi leti. V zgodovini so stalne spremembe in to na vseh področjih, vedno se najdejo novi pisni dokazi ali pričevalci. Čudim se, da je Slovenija tako prežeta z idejami Lenina in Stalina: rop, požig, umor, naprej pa laž. Ivan Maček je povedal, da nihče ne bi bil z njimi, če bi povedali, kako je v Sovjetski zvezi. Sama lakota, revščina in teror. Škof Rožman je to vedel in na to opozarjal.

JOŽEF LAMPE,
SPODNJI BRNIK

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ

Sobota, 26. 3.
19.00 PRASICA, SLABŠALNI IZRAZ ZA ŽENSKO
16.45, 18.15, 20.00 IZGUBLJENO MESTO
13.50, 17.40, 19.40 BATMAN
21.00 V SENCİ ZAROTE
14.20 BADMAN
14.00, 16.00, 18.00 JAZ, RDEČA PANDA, sinhro.
16.10, 20.30 PES
20.50 UNCHARTED
17.10 SMRT NA NILU
13.40, 15.40 PETER ZAJEC: SKOK V PUSTOLOVŠČINO, sinhro.
14.45 VELIKI RDEČI PES CLIFFORD, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 25. 3.
20.00 PRASICA, SLABŠALNI IZRAZ ZA ŽENSKO
Sobota, 26. 3.
18.00 TUDI MIŠI GREDO V NEBESA, sinhro.
20.00 PRASICA, SLABŠALNI IZRAZ ZA ŽENSKO
Nedelja, 27. 3.
17.00 TUDI MIŠI GREDO V NEBESA, sinhro.
19.00 PRASICA, SLABŠALNI IZRAZ ZA ŽENSKO
Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE, KRANJ

Sobota, 26. marca
10.00 Pika Vončina, Lutkovno gledališče Fru Fru: ŠTIRJE LETNI ČASI (v dvorani PGK)
Nedelja, 27. marca
19.00 Slovesno odprtje Tedna slovenske drame s podelitvijo nagrad ZDUS (v dvorani PGK)
Ponedeljek, 29. marca
18.00 52. TSD – Andrej Inkret: IN STOLETJE BO ZARDELO. PRIMER KOCBEK (Vovkov vrt ob gradu Khislstein)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA, JESENICE

Petek, 25. marca
20.00 20. Čufarjev maraton – Miha Mazzini: ZA VSE SEM SAMA
Sobota, 26. marca
19.30 Koncert: Ženski pevski zbor Kombinac: Pesmi upora
Nedelja, 27. marca
10.00 GTČ Jesenice: KATARINA IN NJEN LONEC (matineja)

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasu z geslom ZDRAVILNE LASTNOSTI ČEBELJIH PRIDELKOV, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 11. marca 2022, so: **Helena Brezar** z Visokega, ki prejme 1. nagrado (darilna kartica želja v vrednosti 15 EUR), **Dragica Krek** iz Škofje Loke in **Franc Premru** iz Kranja, ki prejmeta 2. in 3. nagrado (knjiga Več kot sanje/Jaz, midva, mi). Nagrajencem čestitamo!

Matjaž Mastnak
VRTNICE
Gojenje in sorte

Kdaj in kam jih saditi, kako jih gnojiti in zaščititi pred mrazom, škodljivci in boleznimi, so osrednja poglavja te knjige. Predstavi številne sorte vrtnic, ki so jih preizkusili v Sloveniji. Vrtnica je na vsakem vrtu nekaj posebnega, zato bo ta prelepa knjiga z več kot 250 fotografijami očarala prav vsakogar.

Število strani: 176 strani, 19 x 25 cm, trdo vezana

25,50
EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Visoke grede
čez vse leto

V visoki gredi lahko gojimo zelenjavo preprosto in udobno. S tunelom iz folije ali pokrovom za toplo gredo na najmanjši površini tudi v jeseni in pozimi lahko sami nekaj pridelamo. V knjigi so ideje za zasaditve in nego od preprostih kombinacij pa vse do zahtevnih različic – s 15 vzorčnimi gredami za preproste dodatne posevke.

80 strani, mehka vezava z zavihki, format: 214 x 172 mm

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

10
EUR

Gorenjski Glas

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

DODATNI TERMIN BANJA VRUČICA 11.–18. 5., **TRST** 12. 4., **MADŽARSKE TOPLICE** 3.–7. 4., **BANJA VRUČICA S SARAJEVOM** 24.–27. 4., **POTEPANJE PO BOSNI** 25.–29. 4., **MEDŽUGORJE** 29. 4.–1. 5.; **TURISTIČNI BONI: RADENCI** 22.–27. 5., **MORAVSKE TOPLICE** 22.–27. 5., **ŠMARJEŠKE TOPLICE** 3.–8. 4., **MORJE: DUGI OTOK, LASTOVO, OREBIČ VEČ TERMINOV.** www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

Za vse prireditve je obvezno spoštovanje vladnih odlokov in priporočil NIJZ za zajezitev covid-19.

IZLETI

Planinsko-pohodniški izlet na Šmohor

Kranj – Društvo upokojencev Kranj v četrtek, 7. aprila, vabi na planinsko-pohodniški izlet na Šmohor nad Laškim (784 m n. m.). Odhod s posebnim avtobusom bo ob 8. uri izpred Globusa. Vstopni postaji bosta še Lon in Boltez. Izhodišče bo v Libojah. Hoje po večini gozdni poti, ki se zložno, ponekod pa bolj strmo vzpenja do vrha, bo za tri ure, višinska razlika je 410 metrov. Priporočljiva je planinska oprema. Na vrhu je planinski dom, kjer bo pohodnike čakal avtobus. Vrnitev v Kranj je predvidena do 18. ure. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 4. marca.

Od Gradišča do Abrama

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi na izlet od Gradišča do Abrama, ki bo v soboto, 2. aprila. Odhod posebnega avtobusa bo ob 7. uri izpred Mercator centra Primskovo v Kranju. Pot je nezahtevna, ponekod je potreben varen korak. Hoje bo za od dva in pol do tri ure. Pohod bo izpeljan v primeru lepega vremena. Prijave in informacije do vključno srede, 30. marca, pri Rozaliji Rajgelj, tel. 031 392 766, e-pošta rozalija.rajgelj@gmail.com, in vodniku Milanu Čeliku, e-pošta milan.celik@gmail.com, tel. 04 25 03 280, ali v pisarni društva ob sredah med 17. in 18. uro. Več informacij o izletu lahko dobite na spletni strani društva <http://www.planinskodrustvo-iskra-kranj.si>.

Loška dolina in Babno polje

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira na velikonočni ponedeljek, 18. aprila, turistični izlet v Loško dolino in na Babno polje (rojstna hiša pisatelja Frana Milčinskega v Ložu, cerkev sv. Jurija v Starem trgu pri Ložu, grad Snežnik, etnološka zbirka na Rihtarjevi domačiji v Babnem Polju). Informacije daje in prijave zbira do zasedenosti avtobusa Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Na planinarjenje v Bosno in Hercegovino

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi 24. junija na planinarjenje v Bosno in Hercegovino. Planinski turi sta primerni za vse, ki imate splošno kondicijo za hribe. Pohod na Čabuljo (Veliko Vljajino) traja šest ur in pol, pohod na Bobovac štiri ure zložne hoje. Prijave z obveznim vplačilom akontacije sprejemajo do vključno torka, 31. maja, ali do zasedbe razpoložljivih mest. Dodatne informacije: TA Experience Slovenia, tel. 041 723 832; Uroš Prelovšek,

prelovsek@gmail.com, tel. 040 255 163; Sašo Košnik, saso.kosnik@infonet.si, tel. 041 757 009.

PREDAVANJA

Drobni nasveti za zdrav pridelek

Kokrica – Gorenjska turistična zveza vabi na predavanje Jana Bizjaka z naslovom Drobni nasveti za zdrav pridelek v domačem sadno-zelenjavnem vrtu. Predavanje bo v torek, 29. marca, ob 18. uri na Kokrici v prostorih Turističnega društva. Kot »šola v naravi« bo predstavljen vrt, pomen izbora tolerantnih sort vrtnin, kako se izognemo škodljivcem na vrtu, deležni boste nasvetov za boljše rast posameznih vrst vrtnin in sadnih dreves, čas pa bo tudi za vaša vprašanja.

Kaj imajo hormoni z vašimi kostmi?

Kranj – Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj vabi v torek, 29. marca, ob 18. uri v sejno sobo MO Kranj, št. 15, na predavanje Kaj imajo hormoni z vašimi kostmi. Predavala bo Polona Podnar, dr. med., spec. ginekologije in porodništva.

OBVESTILA

Astrološka delavnica in vadba za hrbtenico

Šenčur – Medgeneracijski center Šenčur obvešča, da se bo v ponedeljek, 28. marca, ob 17. uri na daljavo, na aplikaciji Zoom, začela Astrološka delavnica – vse več in več nas je, ki si želimo pokukati v svet med zvezde. V torek, 29. marca, pa bo od 8.30 do 10. ure potekala Vadba za zdravo hrbtenico – enostavne vaje za prožno hrbtenico, ki dobro vplivajo na počutje. Z njimi bo vaše telo zadihalo in se osvobodilo bolečin. Za obe delavnici so obvezne prijave, za vadbo do zasedbe mest, na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Sporazumevanje v angleščini

Preddvor – Medgeneracijski center Preddvor obvešča, da se bo v torek, 29. marca, ob 17. uri na daljavo, na aplikaciji Zoom, začela delavnica Sporazumevanje v angleščini. Delavnica je namenjena vsem odraslim, ki želite nadgraditi znanje osnov angleškega jezika. Obvezne so prijave na: mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Izdelovanje butaric

Milje – Ker se bliža cvetna nedelja, v Hiši čez cesto na Miljah 11 vabijo vse, ki si želite sami izdelati butarico, da pridete na delavnico butaric v ponedeljek, 28. marca, ob 17. uri. Delavnico bo vodil Ivan Kropivnik. Udeležijo se je lahko otroci in odrasli. Zaželeno so prijave po tel. 031 680 173.

KONCERTI

Romantična pomlad

Kranj, Crngrob – Mešani pevski zbor Musica viva Kranj Primskovo vabi na prvi koncert iz cikla Štirje pevski časi. Koncert z naslovom Romantična pomlad bo v petek, 25. marca, ob 19. uri v Mestni knjižnici Kranj. Ponovitev koncerta bo v nedeljo, 27. marca, ob 17.30 v cerkvi Marijinega oznanjenja v Crngrobu. Vstopnine ne bo.

PREDSTAVE

Medrug Polanci

Žiri – V Žiri spet prihaja poljansko gledališče, predstavo Medrug Polanci si lahko jutri, v soboto, 26. marca, z začetkom ob 19.30 ogledate v DPD Svoboda Žiri. Nakup vstopnic je možen v trgovini Trafika Kocka Žiri ter eno uro pred predstavo. Razstava Medrug Polanci bo v galeriji DPD Svoboda Žiri na ogled od 22. marca do 4. aprila.

Ob dnevu sajenja medovitih rastlin

Gorje, Bled – Čebelarji iz Gorij in z Bleda bodo jutri, 26. marca, ob dnevu sajenja medovitih rastlin okrog svojih čebelnjakov posadili okoli tristo sadik medovitih dreves. Istočasno bodo nad Grabčami obnovili gozd s sadikami iglavcev in listavcev.

Nagrajenci križanke OMV – STIMACOMP iz Škofje Loke, ki je bila objavljena v Ločanki 8. 3. 2022, so: **Vida AŽMAN** iz Žabnice, **Eda BERGINC** iz Škofje Loke in **Barbara LIVK** iz Selc. Nagrajenci prejmejo bon za pet pranj avtomobila, ki ga prevzamejo na bencinskem servisu OMV, Kidričeva cesta 23a, 4220 ŠKOFJA LOKA. Čestitamo!

MALI OGLASI

T: 201 42 47

E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprt.**

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

TOYOTA Auris, l. 2011, 155.000 km, prvi lastnik, cena 6.200 EUR, tel.: 041/443-181 22000817

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

KUPIM

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipović, s.p., Drušlovka 23a, Kranj, tel.: 031/629-504 22000556

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtoveleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Copova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 22000605

AVTODELI IN OPREMA

PODARIM

KOVINSKA platišča z gumami 225/60 R 16, za Renault Espace, tel.: 068/177-277 22000782

STROJI IN ORODJA

PRODAM

12 V električni vitel in widia klino, fi 400, za sekular, tel.: 041/364-504 22000822

DELOVNI voz za kamnoseke, kiparje ..., nosilnost 3 T, cena 390 EUR, tel.: 068/152-924 22000789

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

SMREKOVE deske 5 cm 8 m³ in 2 cm 3 m³, tel.: 031/604-950 22000784

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 22000549

SUHA hrastova drva in bukove butare, tel.: 031/826-621 22000745

SUHA bukova, razžagana drva in njivsko prst, Gorje, tel.: 031/561-707 22000809

SUHE trske, primerne za centralno, krušno peč ali kamin, tel.: 041/986-986 22000800

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

JEDILNO mizo 80 x 120, zložljivo posteljo in računalniško mizo 50 x 80, tel.: 040/705-145 22000799

KUHINJO s hladilnikom in pomivalnim strojem, cena po dogovoru, tel.: 031/348-991 22000781

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

NOV sušilni stroj za perilo 8 kg, za polovično ceno, tel.: 041/220-856 22000783

PROSTOSTOJEČI pomivalni stroj Beko – ugodno in varilni aparat FSG 518, tel.: 051/345-412 22000806

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

ZAMRZOVALNO omaro Beko 181 l, rabljena, delujoča, cena po dogovoru, tel.: 04/20-24-264 22000815

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

DVE ženski kolesi, 26 in 28 col, 21 prestav, tel.: 041/364-504 22000824

HOBII

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936 22000554

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

EZOTERIKA, knjige iz mističnih preizkušenj, čtivo za iskalce resnice, tel.: 040/567-544 22000652

VILHARJEVE igre iz leta 1865 in Vošilna knjižica iz leta 1915, tel.: 031/424-339 22000805

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE – unikati različnih velikosti, tehnične, umetniške in sporočilne vrednosti, tel.: 040/567-544 22000651

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

LOTO

Rezultati – žrebanje 23. 3. 2022
3, 9, 11, 19, 20, 21, 22 in 13

Loto PLUS: **8, 10, 17, 23, 31, 34, 36 in 28**
Lotko: **6 6 7 5 6 6**

Sklad 27. 3. 2022 za Sedmico: **1.700.000 EUR**
Sklad 27. 3. 2022 za PLUS: **220.000 EUR**
Sklad 27. 3. 2022 za Lotka: **300.000 EUR**

PETKOVA PRIREDITEV
Izjava: Pripovedno gledališče gdč. Bazilike
VES SVET JE MARMELADA
Petek, 25. marec 2022, ob 17.30
OKC Kríce Krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izjava: Lutkovno gledališče Fru Fru
ŠTIRJE LETNI ČASI
Sobota, 26. marec 2022, ob 10.00
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE MESTNA ORČINA KRANJ Gorenjski Glas triglav

RADIO KRANJ 97.3
tvój najljubši kiti

www.radio-kranj.si

UMETNIŠKO sliko akademskega slikarja Adamiča, 115 cm x 65 cm, cena 700 EUR, tel.: 041/570-874 22000801

ZIVALI IN RASTLINE

PRODAM

MALINE, jagode – 2-krat rodijo, glicinije, magnolije, rože ... – ugodno, tel.: 031/228-235 22000795

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

BRITEV kosilnico Sip 165, s kardanom, tel.: 041/784-326 22000790

CIRKULAR za žaganje drv, z mizo in koritom, tel.: 031/812-210 22000776

GORSKO kosilnico Rapid mondo plus, letnik 2010, z grebenom šir. 145 cm, bencinski motor Kubota, ima hidrostatični pogon, priložena so jeklena kolesa, namenjena za košnja strmin, cena 4.500 EUR, tel.: 041/524-129 22000878

PLUG, obračalni sadilec krompirja, kultivator, š. 2,3 m, in vile za gnoj – za traktor, tel.: 051/358-275 22000794

ZGRABLJALNIK Sip maraton 140 za BCS kosilnico, sušilno za seno, tel.: 040/739-512 22000780

KUPIM

MOTOKULTIVATOR, po možnosti s priključki, tel.: 031/492-941 22000792

TRAKTOR, pajek in kosilnico BCS ali Sip, tel.: 041/230-682 22000778

TRAKTORSKO frezo za zemljo in sadilec krompirja, tel.: 031/217-496 22000796

PRIDELKI

PRODAM

DROBNI krompir za krmo, tel.: 041/252-183 22000779

JEČMENOVO slamo v okroglih balah, tel.: 041/812-096 22000818

KORUZO in ječmen v zrnju ali mleto. Možna dostava, tel.: 031/311-924 22000814

KROMPIR drobnejši, beli sora, možna dostava, tel.: 031/604-918 22000797

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste pred nesnostjo in kg piščance za dopitanje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113 22000552

BIKCA ČB, starega 10 dni, in teličko ČB, staro 18 dni, tel.: 031/417-221 22000803

BREJO kravo 5 mesecev in kravo, staro 5 let, tel.: 069/719-481, 064/112-448 22000823

DVE simentalci s telički, pašni, tel.: 041/378-651 22000802

JANČKE, stare 5 mesecev, tel.: 041/606-034 22000819

KOKOŠI nesnice, pripeljemo v večje kraje po Gorenjskem ali na dom. Zdrave, iz lastne vzreje. Kmetija Šraj, Uroš Šraj, Čadramska vas 19, Poljčane, tel.: 031/751-675 22000717

KOZLA mlečne pasme, starega 2 leti, za plemo ali nadaljnjo rejo, tel.: 03/57-38-226, 070/408-395 22000810

NESNICE – rjave, grahaste, črne pred nesnostjo, brezplačna dostava po celotni Sloveniji, Vzreja nesnic Tibaut Svatinja Vanja, Babinci 49, 9240 Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 22000682

PUJSE, težke od 30 do 120 kg, možna izbira moškega spola in možna dostava, tel.: 041/455-732 22000562

TELICO simentalco, v devetem mesecu brejosti, tel.: 041/968-900 22000798

TELICO simentalco, staro 1 leto, tel.: 041/926-269 22000807

TELICO limuzin, staro 18 mesecev, tel.: 04/51-91-179 22000820

TELIČKO simentalco, staro 5 mesecev, za rejo ali zakol, tel.: 040/878-848 22000804

VEČ ČB bikce, starih od 3 tednov dalje, tel.: 040/887-335 22000786

ZAJCE in mlado kamerunsko ovco, tel.: 031/828-594 22000816

KUPIM

BIKCA simentalca, starega do 1 mesec, tel.: 041/503-623 22000788

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 22000551

TELICO mesne pasme, tel.: 040/824-141 22000813

OSTALO

PRODAM

MESO domačega bika in meso domačega telička, tel.: 041/851-862 22000821

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSLIMO voznika C-kategorije za vožnje po Sloveniji, vikendi prosti. CCLAN, d.o.o., Kranj, Srednja vas 45, Senčur, tel.: 041/640-380 22000777

IZBERI, d.o.o., Dunajska c. 5, Lj., išče raznašalce časopisa (s.p., dopolnilna dejavnost) na območju Kranja in okolice, Škofje Loke in okolice, Radovljice, Lesc in Bleda (center). Za ostale podrobnosti pišite na: zaposlitve@izberi.si, tel.: 040/889-577 22000812

IŠČEM

IŠČEM sezonske delavce za pomoč na kmetiji - zelenjava, tel.: 041/548-545 22000811

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarjki, markize, www.asteriks.net 22000550

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija – po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo 22000555

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali – možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 22000659

BELJENJE in glajenje sten, antiglivični premazi, dekorativni ometi in opleski, barvanje nadstreškov, ograj in fasad, vam nudim Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 22000500

BELJENJE – najcenejše in kvalitetno beljenje na Gorenjskem – samo 1,95 EUR + DDV, 2-krat pobeljeno, z materialom. Pokličite za brezplačni ogled in izmero. Korošec Mateja, s.p., Glavarjeva 75, Komenda, tel.: 068/137-109 22000661

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 22000553

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636 21002913

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 21002914

ŽE 25 LET z vami grad. podjetje RE-DŽO.B, d.o.o., Adergas 13, Cerklje – izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996 22000599

ZASEBNI STIKI

IŠČEM

SEM, fant star 34 let, iščem mamico za resno vezo, staro od 30 do 40 let, tel.: 071/435-504 22000808

RAZNO

ZBIRAM in odvažam odpadno železo, aluminij, inox, baker, odvoz brezplačen, tel.: 070/385-956 22000785

PRODAM

INOX vinski sod, 300 litrov, s pokrovom, pipico in podstavkom, tel.: 041/505-621 22000774

PLASTIČNO cisterno za nafto, 1500 l, malo rabljeno, 70x150x160, tel.: 041/840-115 22000793

PODARIM

BETONSKE stebre za kozolec, tel.: 031/694-225 22000791

Zahvale, osmrtnice

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po telefonu: 04/201 42 47 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

Palanca Andrejčič Mužič

MEDITERANSKA ZELIŠČA

Hidrolati, čaji in drugi pripravki

Kmetijski glas

Avtorica vas popelje v svet sivke, rožmarina, žajblja, lovora in oljčnih listov. Z navdušenjem boste izdelovali hidrolate, pripravljali čaje, kozmetiko, izdelke za aromaterapijo in kuhali odlične jedi z zelišči. Presenetila vas bo uporabnost zelišč v prehrani in negi domačih živali ter hišnih ljubljencev.

Število strani: 152 strani, 21 x 24 cm

22,40 EUR

* Poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narcninc@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas.
(M. Kačič)

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 64. letu starosti nenadoma zapustila naša draga žena, mami, mama, hči, sestra in teta

IRMA PIRC

rojena Rozman, iz Trboj

Od nje se bomo poslovili v soboto, 26. marca 2022, ob 15. uri na pokopališču v Trbojah. Žara pokojne bo na dan pogreba od 9. ure dalje v poslovlilni vežici na tamkajšnjem pokopališču.

Žalujoči vsi njeni

V tihu gorsko skalo
pod macesnom viharnim
bo v večnost vtisnjen
tvoj vztrajen korak.

OSMRTNICA

V 88. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oči in dedi

PETER KEŠE - ŠODER

dolgoletni gorski reševalec iz Kranja

Od njega se bomo poslovili v petek, 25. marca 2022, ob 15. uri na mestnem pokopališču v Kranju. Žara pokojnika bo na dan pogreba od 11. ure dalje v poslovlilni vežici na tamkajšnjem pokopališču.

Žalujoči: žena Vera, sinova Peter in Rok z družino

ZAHVALA

V 87. letu starosti se je poslovil oče, stari oče in tast

STANE KOŠNJEK

iz Zg. Dupelj

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečena sožalja, sveče in darove. Hvala g. župniku Jožetu Tomšiču in pogrebni službi Akris za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoča hčerka Marija z družino

V SPOMIN

Obrnil si zadnji list
v knjigi življenja,
list, poln bolečin in
trpljenja, zaprl si
trudne oči in zaspal,
nam pa le spomin je
nate ostal.

Včeraj je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi

FRANC KORČE

Ne bomo ga pozabili, globoko v srca smo ga zaklenili.
Vsem, ki še kdaj pomislite nanj, se iskreno zahvaljujemo.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre –
Le daleč, daleč je ...

Ob izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

NEŽE JANC

se vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in nam stali ob strani, iskreno zahvaljujemo. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste jo v veličnem številu pospremili k zasluženemu počitku.

Vsi njeni
Besnica, 22. marca 2022

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Komaj čakali, da se začne Planica

Poleti v Planici so letos znova z gledalci. Že včeraj se jih je pod Letalnico bratov Gorišek zbralo okrog 13 tisoč. Vzdušje je bilo odlično. Na pester konec tedna so pripravljene tudi gostinci in prodajalci navijaških rekvizitov. Vsi so že komaj čakali »staro Planico«.

MAJA BERTONCELJ

Rateče – Četrtek je na tekmah svetovnega pokala v smučarskih skokih v dolini pod Poncami tradicionalno namenjen otrokom, ki jih je v Planico znova pripeljala tudi Zavarovalnica Triglav v okviru akcije Otroci Triglava v Planici. Nepozabno doživetje so omogočili več kot 3.770 otrokom s spremljevalci, enajstim velikim družinam in okrog dvesto osebam s posebnimi potrebami.

Mladi so uživali v lepem vremenu, druženju in poleh. »V Planici sem že bil. Super je, da smo prišli s šolo, da skupaj spodbujamo skakalce, se družimo. To smo pogrešali. Navijam za vse Slovence, pričakujem pa zmagajo Timija Zajca,« je povedal Jakob Lorber iz Železnikov. Na tribuni tik ob letalnici so bili učenci OŠ Ivana Groharja iz Škofje Loke. »Z naše šole je danes tukaj 110 otrok, večina tretješolcev. Z učiteljicami so naredili transparente in se zelo veselili tega

dne, na katerega pravzaprav čakajo že dve leti. Oče naših učencev nam je prek podjetja Manner omogočil, da smo del današnjega dogodka, in o tem smo se dogovarjali že, ko so bili v prvem razredu. Tokrat se je vse izšlo in v Planici so znova lahko gledalci. Nekaj učencev je prišlo tudi prek Zavarovalnice Triglav. Hvaležni smo vsem, ki so nam to omogočili,« je bil zadovoljen ravnatelj Marko Primožič. Z velikim zanimanjem sta polet spremljala tretješolca, dvojčka Pia in Nik Kralj. »Na poletih sva že bila. Zelo nama je všeč, meni najbolj, ker skočijo tako daleč,« je dejal Nik, Pia pa je dodala: »In vzdušje je odlično. Navijava za vse Slovence. Težko sem čakala ta dan, sem zvečer kar težko zaspala.«

Planica ljubitelje športa in smučarskih skokov privablja iz cele Slovenije, pod letalnico pa so vihrale tudi tuje zastave. »V Planici sva bila že več kot 25-krat. Sva iz kluba Reit im Winkl in smo prijatelji s kranjskim

Triglavom, tako da sva vesela, da srečava tudi stare prijatelje. Planica je nekaj posebnega, nima primerjave. Nastanjena sva v Kranjski Gori in ostala bova vse dni tekmovanja. Napoved? Ekipno bo zmagala Slovenija. Imate izjemno ekipno. Posamezno pa upava, da bo na vrhu Karl Geiger. Kar se tiče svetovnega rekorda, je težko karkoli napovedovati. Misli pa, da ne bo padel,« sta bila navdušena Josephine in Franz Obermayr iz Nemčije. Slovenija jima je zelo ljuba in pri nas sta že večkrat tudi dopustovala.

V Planici se obeta izjemen konec tedna. Nanj so pripravljene tudi gostinci ter prodajalci navijaških rekvizitov in spominkov. »Najbolj gredo v prodajo trobente, zastave in kape, tudi značke. Na ta konec tedna smo se dobro pripravili. Cene niso visoke, prej obratno. V Planici smo prisotni že 39 let. Marsikaj smo že doživeli, spomini so predvsem lepi. Užitek je biti tukaj, a ker imamo delo, prav

Ivan Zupanc je pojasnil, da gredo najbolj v prodajo trobente, zastave in kape. / Foto: Gorazd Kavčič

veliko poletov ne ujame,« je povedal Ivan Zupanc iz šenčurskega podjetja Vandena. Gostinci bodo zagotovo največ dela imeli jutri. Kot smo izvedeli pri enem izmed ponudnikov, pričakujejo, da bodo v teh dneh prodali med dva in pet tisoč porcij, včasih je bilo število še precej večje. Za čevapčiče, pleskavico v lepinji in sirov burger je treba odšteti 9 evrov, za hot dog 4,5 evra, za krompirček pa 4 evre.

Navijaškega vzdušja so veseli tudi skakalci. »Zaključek sezone je v mojih očeh dogodek, ki ga soustvarjamo tako skakalci kot tudi navijači. Ker v zadnjih dveh letih v Planici ni bilo navijačev, imam občutek, kot da ni bilo Planice. Vedno mi je lepo, ko se po skoku ustavim med najmlajšimi gledalci, ki jim srce gori za navijanje,« poudarja Peter Prevc.

Gostinci največji naval pričakujejo jutri. / Foto: Gorazd Kavčič

Pia in Nik Kralj z OŠ Ivana Groharja, od koder je bilo včeraj v Planici 110 otrok. V ozadju ravnatelj šole Marko Primožič. / Foto: Gorazd Kavčič

Josephine in Franz Obermayr iz Nemčije sta bila v Planici že več kot petindvajsetkrat. / Foto: Gorazd Kavčič

vremenska napoved

Danes, jutri in v nedeljo bo pretežno jasno. Predvsem danes in jutri čez dan bo pihal šibak jugovzhodnik.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

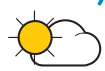
-2/19 °C

SOBOTA

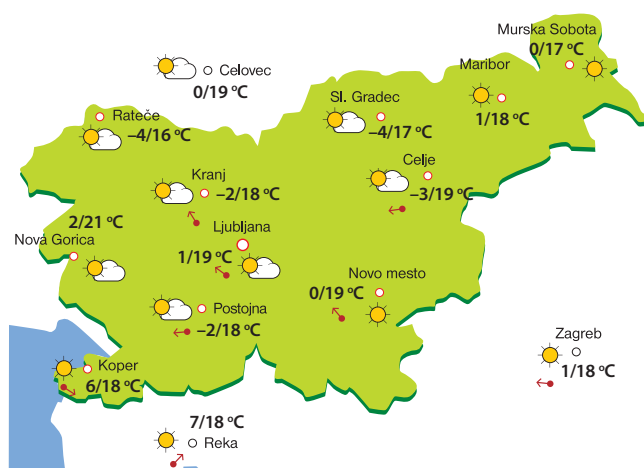

0/19 °C

NEDELJA

2/20 °C

Prejeli smo

Zahvala

V sredo, 16. marca, okoli 10. ure dopoldne nam je zagorel hlev. Iz njega smo rešili vso živino in k sreči tudi sami sebe. V zelo kratkem času nam je na pomoč priskočilo več kot sto ljudi. Požar so gasilci uspešno pogasili, ujeli smo vso živino, ki so jo v svoje hleve vzeli sosednji kmetije, kasneje pa smo bili deležni tudi pomoči pri čiščenju in odstranjevanju pogorišča. Za nami so dnevi stresa, žalosti in obupa. Hkrati pa nas je bolj kot požar presenetila dobrot ljudi in njihova pripravljenost na pomoč. Brez vaše pomoči in podpore ne bi zmogli. Zato se iz srca zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom in občanom. Velik hvala vsem gasilcem. Najprej kranjskim poklicnim gasilcem, ravno tako pa tudi vsem prostovoljnimi

gasilskim društvom: PGD Prebačevo - Hrastje, PGD Šenčur, PGD Voklo, PGD Trboje in PGD Voglje. Za sočutno podporo se zahvaljujemo tudi Občini Šenčur.

Hvala tudi vsem dobrim ljudem, ki ste nam priskočili na pomoč; prinesli ste pijačo in hrano za gasilce in delavce, besede spodbude, finančno pomoč.

Prav pa je, da se imensko zahvalimo tistim, ki so skupaj z nami v gorečnem hlevu reševali živino. Hvala vam, Franci Rozman, Brane Jarc, Ana in Martin Vehovec in Bojan Jenko. Skrb za našo živino pa so prevzele kmetije Janeza Stareta, Vida in Janeza Erzarja in Francija Čebaška. Še enkrat hvala!

DRUŽINA NOVAK,
PREBAČEVO